

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zavrž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx. 460270

OSREDN.
S. VILHA,
TRG REVOL.
66001 KOPRA

Politična plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 207 (12.532)

Trst, sreda, 3. septembra 1986

Tragedijo na Črnem morju orisal namestnik ministra za trgovinsko mornarico Nedjak

Pri potopitvi ladje »Admiral Nahimov« je umrlo 79 ljudi, 319 pa jih pogrešajo

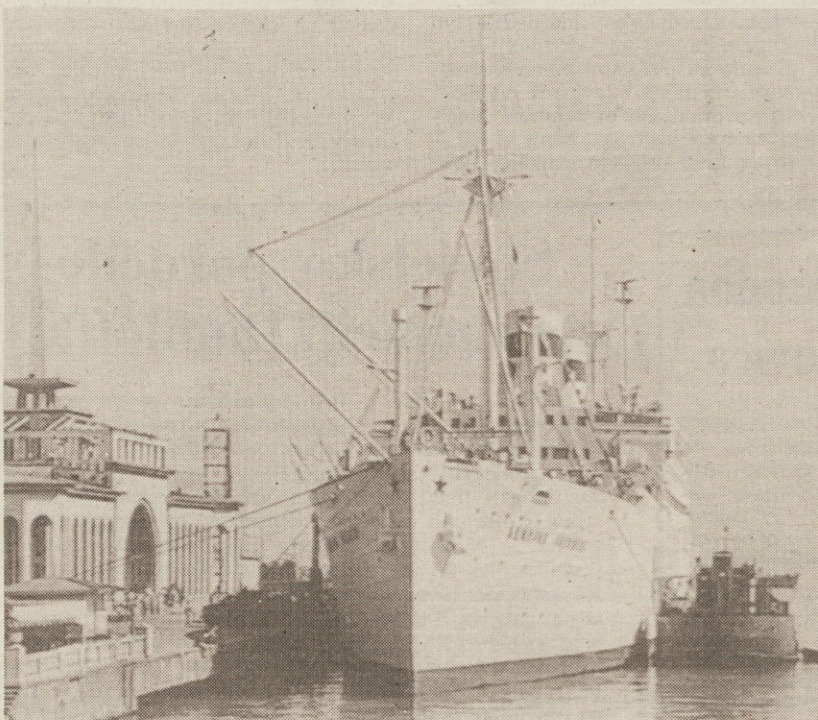
MOSKVA — Kot je bilo mogoče slutiti že od vsega začetka, se je v nedeljo nekaj pred polnočjo na Črnem morju odigrala ena najhujših pomorskih tragedij v zadnjih desetletjih. Pri potopitvi sovjetske potniške ladje »Admiral Nahimov« je po razpoložljivih podatkih izgubilo življenje skoraj 400 ljudi.

Podatke o nesreči je posredoval namestnik sovjetskega ministra za trgovinsko mornarico Leonid Nedjak, ki je včeraj v ta namen sklical tiskovno konferenco v Moskvi. Povedal je, da je v trenutku nesreče na »Admiralu Nahimovu« bilo 1.234 potnikov in članov posadke. Rešili so 836 brodolomcev, od katerih se jih 29 zdravi v bolnišnicah, in našli 79 trupel, število pogrešanih pa da znaša 319.

Nedjak je izrazil upanje, da bodo rešili še kako življenje, čeprav je priznal, da so resnične možnosti za to zelo majhne. Pri reševalni akciji sodeluje kakih 50 ladij in precejšnje število helikopterjev in letal, a zadnjega brodolomca so našli pri življenju v ponedeljek popoldne. Število žrtev je sorazmerno visoko iz več razlogov. Kot znano, je do potopitve

prišlo po trčenju »Admirala Nahimova« s tovorno ladjo »Pjotr Vasev«. Namestnik ministra je povedal, da je slednja s kljunom udarila v bok potniške ladje. Nastala je široka odprtina na višini strojnice, tako da se je »Admiral Nahimov« pogreznil v vode Črnega morja v 15 minutah.

Nesreča se je pripetila kakih 8 milj od obale dobro uro potem, ko je »Admiral Nahimov« odplul iz pristanišča Novorosijsk. Kot je povedal Nedjak, so v trenutku nesreče bile ugodne vremenske razmere. Ni bilo megle in morje je bilo mirno. Natančno dinamiko katastrofe bo ugotovila nalašč ustanovljena vladna komisija, namestnik ministra pa je že izjavil, da ji je botrovala »človeška napaka«. Podobno stališče je zavzele glasilo sovjetske vlade »Izvestija«. V svoji sinočnji številki (gre namreč za večerni dnevnik) je navedlo pričevanja nekaterih brodolomcev, po katerih naj bi nesrečo zakrivil krmar tovarne ladje, ki ni upošteval opozoril, poslanih s krova »Admirala Nahimova«. Podčrtati velja, da sovjetske oblasti tokrat ne zavijajo nesreče v skrivnostni molk, kot so to doslej običajno delale.

Po izjavi podpornika Amata

Bocenski »paket« dopolnjen oktobra

RIM — Vlada namerava rešiti južnotirolski problem do konca oktobra. Tako je obljubil najožji Craxijev sodelavec, podtajnik v predsedstvu vlade Giuliano Amato na televizijski razpravi, na kateri je sodeloval tudi predsednik Južnotirolske ljudske stranke Silivius Magnano, ki je bil sicer kritičen do dosedanjega zavlačevanja, a hkrati dovzeten za sodelovanje pri razreševanju še zadnjih neizpolnjenih določil južnotirolskega paketa. V podkrepitev svoje napovedi je Amato pojasnil, da so po majskem preverjanju med vladnimi strankami ustanovili ožjo delovno skupino, ki jo je vodil sam in so jo sestavljali še minister za dežele Vizzini ter zastopniki 5 strank.

Skupina naj bi razčistila pojme o še neizpolnjenih normah »paketa«, ki zadevajo predvsem rabo nemščine na sodiščih in pri policijskih oblasteh, nato pa možnost neopredelitve med Nemci, Italijani in Ladinci pri štetjih ter pouk nemščine v italijanskih otroških vrtcih in prožnejše izvajanje etnične proporcionalnosti. Zato naj bi bilo mogoče že v prihodnjem mesecu dopolniti paket, za kar naj bi se bila zavzela tudi Vizzini in sam predsednik Craxi.

Odmevnost vselej opravičuje sredstva?

Italijanska radikalna stranka se lahko ponaša z novim članom. Gre za Giuseppa Piromallija, domnevnega voditelja kalabrijske mafijske organizacije 'ndrangheta' in za Vincenza Andrausa, morilca milanskega bandita Turatella. Piromalli in Andraus sta se vpisala v PR konec julija in v začetku avgusta, za njuno odločitev pa se je zvedelo šele včeraj.

Sekretar radikalne stranke Negri je o sprejemu novih članov previdno molčal, za popularizacijo častitljivih vpisov pa je poskrbel Marco Pannella, ki je poslal Negriju odprto pismo, seveda prek časopisov. Pannella očita sedanjim voditeljem stranke, da so doslej zamlčali sprejem novih uglednih članov, s tem pa so zamudili priložnost, da bi izzvali škandal, ki bi imel nedvomno odmevnost v vseh medijih in bi prav tako nedvomno okrepil radikalno stranko. »Avgusta, — piše Pannella — bi ta nenasilna bomba eksplodirala z vso močjo in bi prisilila ljudi k razmisleku, k iskanju v državi in v kaznilnicah.« Sedanji tresk pa bo po mnenju Pannelle šibkejši, stranka ne bo včlanila več toliko novih ljudi, spodbuda k spremembi kazenskega postopka in drugih zastarelih zakonov bo manjša. Ob koncu se pisec zahvaljuje Piromalliju in Andrausu, ker sta s svojim vpisom prispevala, da bo PR »ostala stranka, ki se bojuje za življenje pravice in za pravico do življenja«.

Z vpisom Piromallija in Andrausa so Pannella in voditelji radikalne stranke dosegli to, kar so želeli: odmevnost v medijih.

Vsak pač izbira taktiko in strategijo, ki mu najbolj ustreza, kot tudi izbira družino, ki mu najbolj ustreza ali v kateri se počuti najbolje. Politike niso vselej premočrtne. Seveda pa je tudi vprašanje, kaj neka družba v določenem obdobju potrebuje. V sedemdesetih letih je italijanska družba v bitki za razporoko in splav nedvomno potrebovala borbeno in iznajdljivo radikalno stranko. Postavlja se pa vprašanje: ali je današnja še vedno tista radikalna stranka? Ali danes italijanska družba res potrebuje tako stranko, ki se ponaša s članstvom Piromallijev in Andrausov? (vt)

Nadaljuje se delo 8. konference voditeljev neuvršenih držav

V Gandhijevem poročilu popoln pregled trenutnih perečih mednarodnih problemov

HARARE — Na osmem vrhu neuvršenih se je včeraj nadaljevala splošna razprava, v kateri vodje delegacij razgrinjajo stališča svojih držav, hkrati pa so zasedali oba komiteja in delovne skupine.

Indijski premier Radživ Gandhi je najprej kot predsedujoči 7. vrha poročal o dejavnosti gibanja v zadnjih treh letih. Nekaj poudarkov iz njegovega kratkega, toda celovitega pregleda tega obdobja: neuvršeni morajo uvesti sankcije proti Južni Afriki, politika sile ne more zagotoviti miru in varnosti, neuvršeni nočejo sodelovati v blokovskih konfrontacijah, krize je treba reševati s pogajanjem.

Radživ Gandhi je izrazil prizadetost in žalost, ker gibanje kljub poskusom ni moglo ustaviti vojne med Irakom in Iranom, v poročilu pa se je dotaknil tudi drugih kriznih žarišč, Srednje Amerike, Kampučije, Afganistana, Cipra, Zahodne Sahare in Bližnjega vzhoda ter ponudil neuvršeno vizijo, temelječo na izvirnih načelih, rešitve vseh teh problemov.

Voditelji držav so na včerajšnji seji sprejeli tudi dnevni red in poročilo ministrske konference. Oboje je sicer formalnost, toda dejstvo, da so to storili brez dodatnih zapletov,

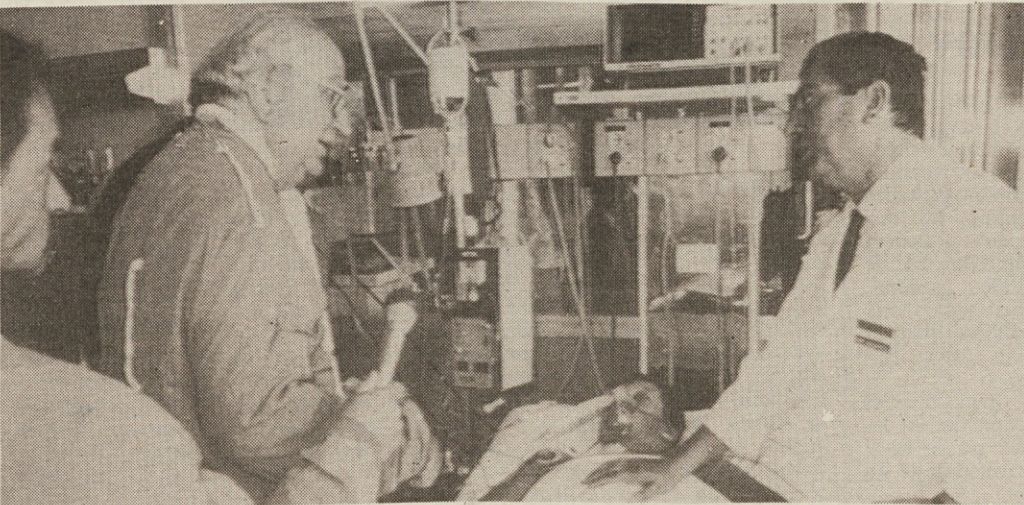
ki smo jim bili tukaj priča — z dodatnimi predlogi Sirije, Irana in Libije za razširitev dnevnega reda — jemljejo v krogih konference kot dokaz dobrega vzdušja na osmem vrhu.

Politični komite, ki — tako kot gospodarski — odstavek za odstavek usklajuje besedilo sklepne listine, ki ga bodo ob koncu vrha sprejeli voditelji neuvršenih držav, je danes sprejel del o Čadu in Cipru.

Gospodarski komite je sprejel oceno mednarodnih gospodarskih razmer. Pakistan je v zvezi s tem posredoval zanimiv predlog: ustanovili naj bi skupino strokovnjakov razvitih in dežel v razvoju, ki bi skupaj iskali za razvite zanimive in oprijemljive točke, na podlagi katerih bi lahko vendarle začeli toliko zaželeni dialog Sever-Jug o novem mednarodnem gospodarskem redu.

V Harare je dokaj nepričakovano prispel tudi libijski voditelj Gadafi. Po mnenju opazovalcev naj bi skušal doseči obsodbo Reaganove administracije, ker pa na konferencah neuvršenih na vrhu velja načelo konsenzusa mu bo le s težavo uspelo doseči resolucijo v tem smislu.

Obrambni minister Spadolini v Trstu

Obrambni minister Spadolini je po ponedeljkovi nesreči pri Banih prišel v Trst, kjer se je sestel z vojaškimi poveljniki in obiskal ranjence v bolnišnici (Telefoto AP)

Danes v italijanskem nogometnem pokalu
Triestina in Udinese v gosteh

Včeraj objavili spored
nogometne A in B lige

Druga liga še... nepopolna

Na ponedeljkovem rednem občnem zboru

Izvolili nov odbor
ŠZ Jadran

NA 10. STRANI

S tiskovne konference sovjetskih znanstvenikov

Problem nadzorstva nad jedrskimi eksplozijami je povsem izmišljen

Danes je mogoče zabeležiti tudi najmanjše poskuse

MOSKVA — V seriji tiskovnih konferenc o prepovedi jedrskih poskusov oziroma kontrol nad morebitnim takšnim sporazumom, ki jih zadnje čase prireajo v sovjetskem znanjem ministrstvu, so včeraj nastopili znanstveniki. Vodil jih je podpredsednik akademije znanosti ZSSR Jevgenij Velihov. Njihov skupni refren je v znani trditvi: nikakršnih jedrskih eksplozij ni več mogoče prikriti in izgovarjanje ZDA na problem nadzorstva je torej le pretveza za čisto druge namene.

Akademik Velihov je navedel ameriški primer, ko so brez težav registrirali eksplozijo petakilotske atomske bombe v oddaljenosti 725 kilometrov od kraja detonacije. Njegov kolega Igor Nersesov pa je pozneje povedal, da je mogoče s sodobno aparaturto zaznati tudi najmanjše poskuse z dve do tritonskimi bombami na tisoč kilometrov, vsekakor pa ni nobe-

nega dvoma o moči take eksplozije na razdalji 600 do 700 kilometrov.

Sovjetski znanstveniki so hoteli zlasti poudariti pomen skupnih preverjanj, ki jih po enoletni pogodbi o sodelovanju opravljajo z izvedenci ameriškega sveta za varstvo okolja. Poleti so prišli predstavniki te zasebne organizacije iz ZDA s svojo aparaturto ter na območju poskusnega poligona pri Semipalatsku (severovzhodni rob Kazahstanske SSR) spremljali takratne jedrske poskuse pri sebi doma, v Nevadi. Domenjeno je, da bodo skupaj s sovjetskimi kolegi januarja in februarja ponovili podobne preizkuse v ameriški Nevadi. »Geofizični merilni instrumenti omogočajo polno nadzorstvo tudi nad najmanjšimi jedrskimi poskusi ali celo eksplozijami v industrijske namene,« zatrjuje Jevgenij Velihov. »Zdaj so praktično ovrženi vsi pomisleki zastran kontrole. Zdaj je dokazano, da je ta problem izmišljen. Gre

torej za politična vprašanja: zakaj vztraja ameriška administracija na nadaljnjih eksplozijah? Kakšni so resnični razlogi za to?»

Sovjetski akademik je odgovoril tudi na ta — čisto politična — vprašanja: količina poskusov in argumentov, s katerimi jih hoče Bela hiša opravičevati, govori samo o tem, da je ameriška administracija v zagati pred lastno javnostjo. Smoter vsega tega je lahko samo eden, namreč ohranjanje napetosti in strahu pred prvimi jedrskim udarom, je še rekel Velihov.

Znanstveniki so tudi povedali, da so že povabili indijske in švedske strokovnjake za preverjanje geofizičnih signalov na skupno sovjetsko-ameriško srečanje, ki so ga imeli pred časom. Sovjetska zveza je torej v celoti odprta za ves svet in vse države, ki jim je do popolne prepovedi jedrskih poskusov, je dodal ugledni sovjetski akademik.

Potrjena smrtna obsodba za Andrijo Artukovića

BEOGRAD — Zvezno sodišče je včeraj sporočilo, da je na seji senata 1. septembra letos zavrnilo pritožbo zagovornikov vojnega zločinca Andrije Artukovića in potrdilo drugostopenjsko obsodbo vrhovnega sodišča Hrvaške. Kot je znano, je vrhovno hrvaško sodišče potrdilo obsodbo zagrebškega okrožnega sodišča, ki je obtoženega Artukovića spoznalo za krivega zaradi vojnih zločinov in ga obsodilo na smrt. Zvezno sodišče je ugotovilo, da v navedenih obsodbah niso kršili določil kazenskega postopka niti kazenskega zakona, kar bi lahko vplivalo na pravilno in zakonito razsodbo. Postopek je potekal pravilno in so jasno dokazali, da je obtoženi kot notranji minister takimenoovane Neodvisne države Hrvaške med drugo svetovno vojno storil več vojnih zločinov, za katere ga je bremenila obtožnica javnega tožilca. Zvezno sodišče, ki je sprejelo razsodbi prvostopenjskega in drugostopenjskega sodišča meni, da je samo smrtna kazen ne glede na časovno oddaljenost in starost obsojenega sorazmerna njegovi družbeni nevarnosti in stopnji kazenske odgovornosti. Zaradi teh razlogov so pritožbe zavrnili kot neutemeljene in potrdili razsodbo hrvaškega vrhovnega sodišča. (dd)

Sovjetsko poročilo o aretaciji Daniloffa

MOSKVA — Kot je bilo pričakovati, je na včerajšnji tiskovni konferenci »izbruhnila« afera za aretiranim ameriškim diplomatom Daniloffom. Načelnik uprave za informacije Gennadij Gerasimov je pristal na poseben »brifing« o tem, na številna vrtajoča vprašanja ameriških in drugih zahodnih diplomatikov pa je povedal le to, da so Nicholasa Daniloffa zasačili agentje KGB v trenutku, ko je od nekega sovjetskega državljana prejel zapečateni omot, v katerem pa so bili dokumenti tajne narave. Do srečanja s tem sovjetskim državljanom je prišlo na Leninskih gorah, to je prostrano jugozahodno območje Moskve, kjer kraljuje znana »katedrala« univerze Lomonosova. Vse naokrog so parki, v njih pa navadno dosti mladine. »Ali vsakega tujega diplomatika v Moskvi spremlja po osem tajnih agentov?« je razkačeno vprašal eden od Američanov. »Zakaj pa mislite, da so sodelavci KGB spremljali prav Daniloffa?« »Morda so zasledovali tistega, ki mu je predal tajne dokumente«, je odvrnil Gerasimov in dodal, da je vse, kar se je zgodilo, »banalno dejstvo«, podobno prizorom iz slabih filmov. Večkrat je ponovil zagotovilo, da se nima kaj zgoditi diplomniku, ki pošteno opravlja svoj posel. Daniloff bo kakšnih deset dni v preiskovalnem zaporu (celo naslov je povedal: Električeskaja ulica), potem ga bodo predali sodišču, pač pa je Gerasimov spotoma označil dejanje kot zločin.

Nekaj podrobnosti iz prelomnega leta 1976 na Kitajskem

Pred desetimi leti je umrl Mao Ce-tung

PEKING — Čez nekaj dni bo poteklo deset let, odkar je umrl kitajski voditelj Mao Ce-tung. Preminil je namreč 9. septembra 1976. Poznejši razvoj dogodkov v Kitajski in izven nje je v marsičem redimenzioniral njegov lik, kljub temu pa bo gotovo ostal v zgodovini zapisan kot »Veliki krmar«, če iz drugih razlogov ne, pa vsaj zato, ker je Kitajce, se pravi četrtno človeštva, uspešno popeljal skozi nevarne ožine obnavljanja popolne neodvisnosti.

Kot je običaj, bo skorajšnja 10-letnica Maove smrti dala povod za najrazličnejše zapise o njegovem življenju in delu. Ob tej priložnosti pa prihajajo na dan tudi številne podrobnosti o dogodkih, ki so se na Kitajskem zvrstili tik pred 9. septembrom 1976 in takoj po njem in o katerih po desetih letih lahko trdimo, da so pomenili zgodovinsko prelomnico.

Kitajski in svetovni javnosti je postalo dokončno jasno, da so »Velikemu krmarju« dnevi šteti, že 15. junija 1976. Tistega dne je na Kitajskem zaključeval obisk madagaskarski predsednik Didier Ratsiraka. Časnikarje, ki so na pekinškem letališču prisostvovali njegovemu odhodu, je neki funkcionar kitajskega zunanjega ministrstva presenetil s tole izjavo: »Predsednik Mao je prileten in Centralni komite KP je sklenil, da se ne bo več srečal s tujimi gosti.« Razumljivo je, da so tiskovne agencije takoj raznesle po vsem svetu vest, da Mao umira.

Trditev je seveda bila nekoliko preuranjena, čeprav osnovana. Nekaj dni pozneje je kitajska televizija oddajala posnetke, ki so sicer dokazovali, da Mao še živi, iz njih pa je bilo tudi razvidno, da je »Veliki krmar« v obupnem zdravstvenem stanju. Na osnovi teh posnetkov je neki francoski zdravnik diagnosticiral, da je Parkinsonova bolezen, za katero je Mao bolehal, dosegla zadnji stadij in da bolnik ne bo dočkal jeseni. Sredi avgusta je diplomnik italijanske tiskovne agencije ANSA v Pekingu prejel skrivnostno pismo, v katerem je bilo med drugim rečeno, da je »usoda Maove dinastije pri koncu«.

kar je spet dalo povod za ugibanja, ali je kitajski voditelj sploh še živ.

O Maovi usodi ni bilo potlej nobene neposredne ali posredne informacije vse do 9. septembra, ko so njegovo smrt uradno naznanili. Najbrž kot prvi tujec je bil o njej obveščen bivši ameriški obrambni minister James Schlesinger, ki se je tedaj mudil v Pekingu na čelu neke delegacije. Schlesinger je že v jutranjih urah opozoril tuje dopisnike, naj bodo pripravljeni na pomembno sporočilo. In dejansko je kitajski radio ob 16. uri po krajevnem času naznanil Maovo smrt.

Leto 1976 je s kitajskega političnega prizorišča odneslo dve drugi osebnosti, ki sta ob »Velikem krmarju« kakih 30 let držali kitajsko krmilo: 8. januarja je umrl ministrski predsednik Ču En-lai, 6. julija pa je preminil »oče kitajske ljudske vojske« Ču Teh. Incidenti, do katerih je aprila prišlo na znamenitem pekinškem trgu Tianan Men, in številni drugi znaki so medtem jasno kazali, da je v teku oster boj za nasledstvo. Uveljavljati se je začela skupina »pragmatikov«, ki jo je vodil Deng Xiaoping, kot je dokončno pokazal šele poznejši razvoj dogodkov.

Proces »demaioizacije« je namreč več čas potekal brez sunkovitih preokretov. V kakšno smer pluje Kitajska je vsekakor postalo precej jasno že slab mesec po Maovi smrti, in sicer 7. oktobra 1976, ko so aretirali skrajneže, ki jih je vodila »tolpa štirih« z Maovo vdomo na čelu. Koliko kaže politična ura v Pekingu, je bilo mogoče ugotoviti tudi s pazljivim prebiranjem kitajskih časopisov. Dokler je bil »Veliki krmar« živ, so ga v vsakem pomembnejšem članku po nekajkrat citirali. Jeseni 1976 pa so natančni bralci že ugotavljali, da se je število Maovih citatov v časopisju znatno zmanjšalo. S tega vidika je pomemben datum 13. februar 1977, ko se je prvič zgodilo, da na prvi strani partijskega glasila »Ljudski dnevnik« ni bil naveden niti en stavek pokojnega kitajskega voditelja.

Zaposleni so bili v jedrski elektrarni Černobil

Zaradi »strahopetstva in panike« v SZ izključili iz partije 27 oseb

MOSKVA — Kot poroča Pravda, so 27 delavcev, zaposlenih pri varnostnih delih v jedrski elektrarni Černobil, izključili iz partije zaradi »strahopetstva in panike«.

List piše, da so izmerili stopnjo sevanja in na podlagi temeljitih pregledov dovolili prebivalcem dveh krajev, Čeremošna je in Nivetskogoja, da se za kratek čas vrnejo domov in odpeljejo s seboj svoje pohoštvo in obleke.

Vladna komisija, ki jo izmenoma vodi po en podpredsednik vlade SZ in Ukrajine, je zahtevala podaljšanje mandata za bivanje v Černobilu, da bi uspela »zapečatiti« pokvarjeni reaktor. Le-ta ne oddaja več radiacij, piše Pravda, toda ostanki sevanja so še vedno precej visoki, zato s tem delom zaposlene osebe skrbno upoštevajo varnostne predpise.

Pravda nadalje piše, da so v izpraznjene vasi prišli tatovi, ki so odnašali premičnine in stikali za alkoholnimi pijačami. Zato sedaj v teh vaseh krožijo policijske patrulje, ki se zamenjujejo vsaka dva tedna.

Pravda nadalje piše, da nima namena idealizirati položaja in da so med zaposlenimi v JE Černobil slaba reorganizacija dela, težave pri zamenjavi skupin in primeri skrivanja.

Glede izključitve 27 oseb iz partije, Pravda dodaja, da o strahopetstvu nima smisla izgubljati besed, pač pa zaskrbljuje panika, ki je posledica nevednosti in pomanjkanja informacij. Pravda piše, da so na izpitu padli zdravniki, rešili so se samo radiologi. Zato bo potrebno poslej napraviti veliko več na področju informiranja prebivalstva.

S 43. beneškega filmskega festivala

Lilienthal v tekmovalnem sporedu Resnaisov Melo pa izven konkurence

Režiser Peter Lilienthal

BENETKE LIDO — Edini film včerajšnjega tekmovalnega sporeda je bil zahodnonemški Das Schweigen des Dichters (Pesnikov molk) Petra Lilienthala. Kljub naslovu, pa je bil prvi del projekcije za novinarje, ki na Lido predstavljajo italijanski in tuji dnevni tisk, dokaj kričeč. Za kričanje so poskrbeli seveda novinarji (raje je opustila naštevavanje psokv, ki so letele na račun projekcionista in organizacije), ki so najprej »supravidečno« mislili, da gledajo sicer film v originalni verziji, a brez obljubljenih podnaslovov, nato pa so »odkrili«, da je projekcionista enostavno zamenjal okence in predvajal film, kot bi ga ne smel. Poleg podnapisov je namreč igralcem odščipnil košček glave in jim »odrezal« noge do gležnjev.

Škoda, da se ravno z Lilienthalovim filmom na Lido ponovno vname polemika o tem, kako je treba predvajati festivalske filme. Povsem razumljivo je, da so

filmski festivali tiste ustanove, ki morajo skrbeti za brezhibno predvajanje »avtorskih del«, ki so vsem tako pri srcu. Kaj pa ko so gledalci, novinarji in kritiki prepuščeni na milost in nemilost takih, imenujmo jih »filmskih delavcev«, ki še svojega dnevnega opravila ne znajo dostojno izvajati? Kdo bi moral jamčiti za primerne festivalske projekcije? Kdo lahko obrazloži Lilienthalu (in verjetno še drugim avtorjem), da so, smo, vsaj četrte ure žvižgali in kričali, preden so sploh ustavili projekcijo in preverili, kaj nam je? Samo od kritik pa se na festivalu ne da in ne more živeti. Zaenkrat se je pozitivna plat beneškega festivala izkazala predvsem v selekciji filmov, saj sta bila oba »glavna« filma včerajšnjega programa nadpovprečna. Naj začnem kar pri že omenjenem Lilienthalu, »režiserju, ki potuje«, bančnemu uradniku, ki je odkril, kako lahko film bogati človeka. Tokrat se je s filmsko kamero podal v Izrael, kjer je posnel enkratni film o zapletenem in ljubezensko močnem odnosu med očetom, pesnikom, ki se je izpel in problematičnemu sinom, ki se na svet sicer bolj malo spozna, očetu pa bo le znal vlti novega pesniškega duha. V Lilienthalovem filmu se je še posebno dobro izkazal Len Ramras; ki nadvse prepričljivo poda psihološko plat dobrovoljnega a omejenega Gideona, pesnikovega sina.

V samih superlativih pa bi vam morala poročati o delu Francoza Alaina Resnaisa »Melo«. Z njim na festivalu so se Francozi izkazali za tiste, ki se lahko postavijo z zdaleč najboljšo in najbolj izpolnjeno igro. In to na vseh nivojih. Resnaisov »Melo« je namreč film, ki ni film pač pa na ekran postavljeno gledališko delo, ki poveljuje igro štirih sijajnih interpretov, Sabine Azemajeve, Fanny Ardantove, Pierra Arditijsa in Andreja Dussoliera.

Resnaisovo delo je režijsko brezhibno, podajanje Bernsteinovega gledališkega teksta o ženski, ki je preveč ljubljena in preveč ljubi (Azema), je enkratni dokument komorne igre, še celo scena »art deco« je povsem očarljiva. Ob vsem tem pa te nekaj le moti. Čutiš, in režiser tega tudi ni skušal prikriti, da si postal gledališki, ne pa filmski gledalec. Mar je na filmskem festivalu to prav? Morda že, če je film, kot v tem primeru, na vseh nivojih izven konkurence.

EVA FORNAZARIĆ

Jugoslavija se zavzema za rešitev žgočih gospodarskih problemov

ŽENEVA — Jugoslavija se odločno zavzema za multilateralizem v mednarodnih akcijah za reševanje žgočih gospodarskih problemov in daje prednost tistim potrdam, ki v to reševanje vključujejo najširši krog držav. Primer takšne pobude je predlog neuvrščenih in ostalih držav v razvoju za sklic mednarodne konference, na kateri bi preučevali monetarno finančna vprašanja. To je med drugim poudaril vodja jugoslovanske delegacije Kazimir Vidas, na zasedanju sveta Unctada, ki poteka v Palači narodov v Ženevi v vzdušju vse odločnejših zahtev, da sprožijo konkretne mednarodne akcije za vzpodbuditev gospodarske rasti in razvoja. Veleposlanik Vidas je dejal, da bosta zato v bližnji prihodnosti dve dobri priložnosti in sicer sedmo srečanje Unctada in načrtovani novi večstranski pogovori v GATT za liberalizacijo svetovne trgovine.

□ BEOGRAD — Za meningitisom je v obdobju od 1. do 18. avgusta letos zbolelo 19 od 154 novorojenčkov, kolikor so jih v tem času odpustili iz porodnišnice v Zemunu. Štirje dojenčki so umrli, en novorojenček pa je še v kritičnem stanju. Ostali dojenčki pa, kot pravijo v mestnem komiteju za zdravstvo, niso več v nevarnosti.

Zemunsko porodnišnico so zaprli takoj, ko so ugotovili prvi primer meningitisa. Uvedli so tudi vse potrebne higienske in epidemiološke ukrepe. Do zdaj niso zabeležili nobenega novega primera obolenja za meningitisom.

Ukrepi proti steklini v FJK

VIDEM — Po izbruhu slinavke v Furlaniji-Juljski krajini v krajih San Quirino in Fraforeano, so se na pobudo Dežele sestali predstavniki s kmetijskega in živinozdravstvenega področja. Sestanek je sklical odbornik za zdravstvo Renzulli zato, da bi sledili razvoju epidemije in da bi pravilno ukrepali.

Virus slinavke napade ponavadi govedo, koze, prašiče in ovce ter povzroči nastajanje mehurčkov na jeziku, dlesnih, v prebavilih, na mlečnih žlezah in parkljih. Pri tem žival se ne hrani, je vročična in ima včasih ohromelost. Čeprav je epidemija v FJK pod zdravniško kontrolo, so na sestanku odločili, da bo treba čimprej cepiti čimvečje število živali tako v naši deželi kot tudi drugod po Italiji; v isti sapi pa so prepovedali vsako preprodajanje živine na sejmihi.

Na sestanku so tudi poudarili, da morajo lastniki živine skrbeti za čistočo v hlevih in da morajo obvezno prijaviti vsako novonastalo žarišče bolezni. Prav zaradi tega delujejo na dežel-nem področju posebne ekipe živinozdravnikov, ki cepijo in kontrolirajo živali.

Na včerajšnji seji deželnega odbora Že letos posameznim občinam posebna deželna sredstva

TRST — V drugi polovici avgusta je dokončno stopil v veljavo ukrep o upravljanju krajevnih financ, o katerem je v Deželi tekla beseda že lanskega decembra. Bistveno je to nova finančna linija, ki jo je vlada uvedla v korist deželnih in drugih manjših uprav. Gre v glavnem za nekatere novosti pri sestavljanju letnih obračunov posameznih občin, pokrajin in krajevnih konzorcijev, ki jih bodo pozneje krajevne uprave z lahkoto, zlasti pa pravočasno obdelale in predstavile pristojnim organom.

Operativnost blagajne, ki je bila doslej omejena na področju posojil, bo letos presegla to mejo in bo namenjena tudi načrtom in planiranju javnih del, ki spadajo pod krajevne ustanove, katere bo določila Dežela. To pa obenem pomeni, da bodo iz deželnega sklada črpali sredstva za uresničitev vseh tistih objektov, katerih obstoj bo v določeni meri rentabilen. Zaenkrat spadajo v ta sklop javna dela, kot na primer pokopališča, ceste, vodovodna omrežja, greznične napeljave in čistilne naprave ter urbanizacijska dela, ki sicer spadajo pod občinske in pokrajinske uprave.

Druga važna postavka novega deželnega normativa za finance zadeva šolska poslopja, za katera je predvideno financiranje po hitrem postopku, zlasti za najnujnejša dela. V ta namen bo nova deželna blagajna razpolagala s posojili v znesku 70 do 80 milijard lir, ki jih bo smotno porazdelila v prihodnjem triletnem letu 1986 - 1989. Deželni odbornik Rinaldi, ki je tudi predstavil nov deželni zakon, je poudaril pomen slednjega, saj bo omogočil dokončanje mnogih začetih del in morda celo rešitev številnih problemov, ki so bili doslej vezani na zapletene birokratske postopke.

Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je že v teku včerajšnjega dne vzel v vpogled seznam načrtov, ki so ga predstavile posamezne krajevne uprave in ga posredoval pristojnim ministrstvom. Iz deželne blagajne bodo tako že v tekočem letu črpali sredstva za vodovode posameznih občin, za kanalizacijo, uničevanje odpadkov in smeti ter za preurejanje pokopališč. Takoj za tem pa bodo na vrsti obnovitvena in sanacijska dela na šolskih poslopih.

Na Koprskem obrali že prve tone grozdja

KOPER — Glede na to, da so trgači koprskega Droginega tozda Vinakoper konec minulega tedna že obrali belo grozdje sorte pinot z deset hektarskega vinograda v Laborju pri Borštu, bi sodili, da se je na Koprskem trgateg že začela. Vendar je Nevjo Pucer, vodja kmetijske pridelave pri tozdu Vinakoper povedal, da so se za obiranje grozdja v štiriletnem vinogradu v Laborju

odločili, ker so analize pokazale optimalno razmerje med sladkorjem in kislinami v grozdni jagodah. V koprski kleti pa začetek "prave" trgatve napovedujejo za sredo septembra.

Doslej so vzorce grozdja iz vinogradov v slovenski Istri jemali enkrat tedensko, sedanji včerajšnji vzorci pa naj bi dali dokončni odgovor, kdaj se bo trgateg začela.

Konec tedna bo v Piranu mednarodni ex tempore

PIRAN — Konec tedna bodo Obalne galerije Piran priredile 21. mednarodni slikarski ex tempore. Tudi tokrat bodo lahko slikarji izbirali med naslednjimi temami: Istra, Piran, morje, soline, vino, gostišče Ribič, Dom Koper, razpisali pa so tudi prosto temo.

Izbira tehnike je prepuščena avtorjem, platna bodo žigosali in prijave sprejemali v piranski galeriji v petek in soboto med 7. in 19. uro in v nedeljo med 7. in 10. uro. Slike pa morajo avtorji oddati v nedeljo najkasneje do 12. ure.

Zaradi številnih nagrad (vseh nagrad bo 9, prva pa bo znašala na primer 100 tisoč ND) organizatorji pričakujejo rekordno število udeležencev. Sicer pa bodo razstavo tega ex tempore odprli v nedeljo, 7. septembra ob 19. uri v Mestni galeriji in takrat tudi podelili nagrade.

● CASARSA — V Casarsi bo jutri ob 20.30 v okviru Festivala Unità javna razprava na temo: Vojaška služba in najnovejše reforme. Prisotni bodo član vsedržavnega vodstva ZKMI Francesco Petrelli, posl. Isaia Gasparotto, Roberto Viezzi in Aldo D' Alessio.

Teden starejših občanov v Sežani

Starejšim je treba posvetiti vso skrb

Prireditve ob sežanskem občinskem prazniku se zaključijo v soboto, 6. septembra z otvoritvijo telovadnice in vodovodnega omrežja v Komnu ter vodovoda Podnanos - Laže. Vendar pa bodo od 6. do 13. septembra vso skrb posvetili starejši generaciji. Ta teden bo namreč v sežanski občini potekal »Teden starejših občanov«, ki ga že vrsto let pripravlja Zveza društev upokojencev občine Sežana. Letos bo potekal pod pokroviteljstvom Občinskega sveta zveze sindikatov in Ljubljanske banke Sežana.

Otvoritev tedna starejših občanov bo v soboto, 6. septembra ob 14. uri na rokometnem igrišču v Hrpeljah. V primeru slabega vremena pa se bo slomernost, na kateri bodo sodelovali učenci osnovne šole Dragomira Benčiča - Brkina Hrpele in gledališki igralec Stane Raztresen, odvijala v telovadnici. Tukajšnje društvo upokojencev prireja tudi razstavo ročnih del.

Preko celega tedna se bodo izvršile številne kulturne in športne aktivnosti. Socialne in zdravstvene delavke ter predstavniki društev upokojencev bodo obiskovali starejše občane na domu, pripravili razna predavanja o zdravem načinu življenja in ohranjanju kondicije v poznih letih. Delovne organizacije bodo v svoje sredine povabile upokojene delavke in delavce. Kot vsako leto so vključili tudi mlade osnovnošolce, ki pišejo proste spise s šaljivo vsebino o srečanjih s starejšimi ljudmi. Posebno skrb pa bodo posvetili starejšim nad 80 let. Trudili se bodo, da bodo povečali članstvo oziroma pridobili nove člane v vseh petih društvi upokojencev, ki delujejo v sežanski občini. Upokojence pa bodo opozarjali, da se lahko naročijo na glasilo Vzajemnost.

V nedeljo, 7. septembra prireja DU Komen tekmovanje v balinanju in streljanju, tradicionalni piknik in razgovor s starejšimi občani. DU Senožeče prireja isti dan na balinišču restavracije Adria v Senožečah balinarski turnir. Sekcija upokojenih žensk divaškega društva organizira srečanje starejših upokojencev iz krajevne skupnosti Divača ter bo obiskala bol-

ne in onemogle člane. V sredo, 10. septembra pa se bodo srečali upokojenci iz Vrem.

Teden starejših občanov se bo zaključil v soboto, 13. septembra v Sežani. Ob 8. uri bo pričetek balinarskega turnirja na balinišču društva upokojencev Sežana in balinarskega kluba Skala. Na njem bodo sodelovale ekipe društev upokojencev iz Postojne, Ilirske Bistrice, Divače, Pivke, Hrpele, Kozine, Senožeč, balinarski klubi Skala Sežana, Rovna Storje, mladi iz Komna in ekipe Zveze vojnih invalidov NOV iz Trsta. Ob 13. uri bo streljanje, na katerem bodo sodelovali strelci društev upokojencev Sežana, Hrpele, Kozine, Divače, Pivke, Senožeč, ekipe osnovnih šol iz Sežane, Divače, Hrpele, Komna in Dutovelj ter mladinska ekipa krajevne skupnosti Sežana ter srednje družboslovne in ekonomske šole Srečka Kosovele Sežana. Šahovsko tekmovanje se bo pričelo ob 14. uri. K sodelovanju so se prijavile ekipe društva upokojencev Sežana, Zveze VVI

NOV iz Trsta, osnovne šole Sežana, Komen, Divača, Hrpele - Kozina, Dutovlje, krajevne skupnosti Sežana, Srednje družboslovne šole V. P. Sežana. Kulturni program se bo pričel ob 17. uri. Sodelovali bodo pevci zborov, recitatorji, glasbena pola in osnovna

šola Sežana. Najboljšim športnikom in zaslužnim članom društev upokojencev bodo podelili priznanja. Knjižne nagrade pa bodo prejeli učenci za najboljše spise. Pozno v noč pa bo sledila zabava s plesom.

Olga Knez Stojković

Lov za medvedom

GRČARICE — Medvedka, težka kakih 250 kilogramov, ki se te dni kar pogosto pojavlja v vaseh v krajevni skupnosti Dolenja vas, je povzročila kar precej razburjenja in strahu v tem kraju ribniške doline.

Ljubljansko Delo piše, da je kosmatinec povzročil kmetom precejšnjo škodo. Tako je pred nedavnim zaklal in odnesel štiri ovce, Jožetu Vričku, gozdnemu delavcu iz Grčarskih raven pa je medved prišel pozno ponoči v hlev in odnesel dva prašiča. Karlu Košmrilu pa je žival ubila 25 kokoši.

Nekega večera so vaščani pregnali medveda s petardami, nekateri pa tudi z motornimi žagami. Medved se je pojavil tudi v drugih krajih ribniške občine, v Podklancu, Žimaricah in na Bloški planoti, v Runarskem pa je Janezu Knavsu zaklal tri ovce. Domnevajo, da gre za isto žival. Lovci so že začeli z organiziranim pregonom medveda.

Gozdarske znanosti v službi človeštva

LJUBLJANA — V nedeljo zvečer se bo v Cankarjevem domu pričel 18. IUFRO svetovni kongres o znanstveno - raziskovalnem delu na področju gozdarstva, lesarstva in gozdnega okolja. Prvi del se bo zaključil 13. septembra v Cankarjevem domu, kongres pa se bo nadaljeval v okviru znanstvenih ekskurzij širom po Jugoslaviji do 24. septembra.

Gre za veliko znanstveno manifestacijo, ki jo Mednarodna zveza gozdarstvih raziskovalnih organizacij prireja vsakih pet let, vedno neke drugje in z novo tematiko. To pot je moto kongresa: Gozdarske znanosti v službi človeštva. Osrednje teme bodo: varstvo gozdov, socioekonomska vloga gozda, umiranje gozdov, gozd in energija, razvijanje raziskovalnega dela v deželah v razvoju in še mnoge druge, ki bodo predstavljene s približno 800 različnih referatov. Do sedaj se je na kongres prijavilo 1500 tujih udeležencev. Če dodamo nekaj sto jugoslovanskih

udeležencev ter tujce, ki se bodo prijavili v zadnjih dneh, pričakujejo okoli 2000 udeležencev.

Ta svetovni kongres, ki je pisan na kožo današnji problematiki - propadanju naravnega okolja - bo pod pokroviteljstvom Zveznega izvršnega sveta in ga bo v imenu zvezne vlade in Izvršnega sveta otvoril predsednik Branko Mikulić.

Kongres je izredno razvejan, saj bo v 36 dvorinah Cankarjevega doma preko 170 znanstvenih sestankov in sej različnega pomena, od plenarnih do drobnih seminarjev. Na pripravah za kongres je sodelovalo poleg referentov še okrog 230 funkcionarjev IUFRO unije iz vsega sveta in približno 200 strokovnjakov iz Jugoslavije.

Jugoslovanske stroke so se poleg svojih referatov angažirale tudi v pripravah znanstvenih ekskurzij, ki bodo stekle po vsej Jugoslaviji. Zaenkrat je predvidenih 17 ekskurzij, na njih bodo pokazali kako in

kje so v SFRJ uspešni, pa tudi tisto, kar je gozdarski in lesni stroki spodletelo. Vsebinska prikazovanja bo različna od republike do republike. V slovenskem prostoru in Hrvatski bodo prikazali visok nivo ekološke nege gozdov. Na tak način bo možno najbolj prepričevalno povedati, da je možno in da je treba ekonomijo in ekologijo združevati in po optimalni poti reševati probleme v zvezi z varovanjem narave.

Posebnost na kongresu bo tudi pet izbranih ključnih govornikov. Med njimi dr. Nylu C. Brady iz ZDA, poznani strokovnjak za dežele v razvoju, ki je z uspešnim vodstvom riževnega projekta v delu Oceanije uspel s povečano pridelavo riža in s tem zmanjšal lakoto v tem delu sveta. Prisoten pa bo tudi Bernd Lötsch iz kroga ekologa Konrada Lorenza. Predstavil se bo z idejami, ki jih posreduje v še neobjavljeni knjigi Energija in ekološki problemi, ki jo piše skupaj z nobelovcem Konradom Lorenzom.

Philipp Vandenberg

Hetera

66.

»Atenec,« je ponovil kralj. Za hip se je obotavljal, potem pa je spregovoril — in s svojimi besedami je presenetil velikaše, ki so pozorno poslušali pogovor: »Podaril ti bom svobodo, dovolil ti bom oditi, da boš sporočil Atenecem, kako je Kserks pripravljen maščevati svojega očeta Dareja.

Privežite ga na voz in poženite konje skozi tabor, od severa proti jugu, od vzhoda proti zahodu. Potem mu pokažite perzijsko ladjevje pred Halikarnasom in dajte mu ladjo, da se bo odpeljal v Helado in razširil strah po vsej deželi.«

Na to sta dva sužnja privezala do smrti izmučenega Aiakida na kozla pri vozu, Terilos pa je z bičem pognal vprego skozi velikanski tabor.

»No, kar oglej si vse,« je vzkliknil Terilos, medtem ko je podil konje in vijugal med šotori in živalskimi hlevi. »In dobro si zapomni, kar ti bom povedal!« Kakor za zastorom je hitela mimo Aiakida nakopičena perzijska moč. Črnobradec je samo kot iz daljave zaznaval naštevaje obveščevalnega šefa. Ta je govoril o 170-krat deset tisoč pešakah, osemkrat deset tisoč jezdecih in dvakrat deset tisoč Arabcih in Libijcih. Še enkrat tolikšno pa naj bi bilo število

spremljajočih sužnjev, evnuhov, priležnic in pekaric. Razen tega še vlečne in tovorne živali, bivoli in kamеле, osemsto žrebcev in šestnajstkrat tisoč kobil, indijski psi v takšnem številu, da so štiri velike vasi osvobodili sleherne tlake, samo da so skrbele za pasjo hrano.

Ko je Terilos opazil, da črnobradec že skoraj nezavesten visi na kozlu kočije, je ustavil, zajel iz korita pri studencu skledo vode in je pljusnil Grku v obraz. Aiakides je prestrašen planil pokonci, pogledal s široko razprtimi očmi po perzijskih hordah, Terilos pa je nadaljeval vožnjo.

Na južnem koncu tabora je Perzijec ubral pot proti Halikarnasu. Od zahoda, kjer je ležalo morje, je veter prinašal oblake prahu, in s hripavim glasom je Terilos poskušal preglasiti hrup konjske vprege: »Dobro odpri oči, staréc,« je vpil proti vetru, »naj nič ne uide tvojemu pogledu. Kopensko silo Perzijcev sem ti že pokazal, zdaj pa moraš videti še naše ladjevje: dvanajstkrat po sto ladij z 200 možmi, dvanajst po sto ladij z 80 možmi. Zapomni si številke, slišiš, stari, natančno si jih zapomni in poročaj Atenecem, kaj si tukaj videl!«

Aiakides je imel še komaj moči, da je držal glavo pokonci. Vsak kamen, vsaka vzpetina tal, na kateri je poskočilo vozilo, mu je povzročila bolečino v tilniku, da mu je glava omahnila naprej, in Magnesijec je že začel dvomiti, ali bo preživel to peklenko vožnjo v Halikarnaski zaliv, ali bo sploh še kdaj prišel v Atene in spet videl svojega sina Medona.

Dafne je vodila arhonte areopaga, priče in trop radovednežev, ki se niso ustrašili poti od Aten do Maratona, na kraj, kjer je po njenem spominu ležal zakopan zaklad barbarov. Kraja ni bilo težko najti, tri visoke črne ciprese so ji kazale pot.

Na zunaj je bila videti prepričana o svoji stvari, v sebi pa je drhtela in pošiljala neme molitve v nebo, da bi bilo perzijsko zlato še vedno na istem kraju. Dafne do zdaj ni hotela izdati te skrivnosti, saj bi s tem razkrila motiv Kaliasa, o čigar poštenosti so v Atenah tako že dvomili, odkar je tako skrivnostno izgubil življenje. Bala se je, da bi jo potegnili v karkoli, zato je tako vztrajno molčala. In ravno ta barbarski zaklad naj bi bil zdaj njena zadnja rešitev, naj bi podkrepil resničnost njenih trditev in jo rešil težkega suma.

»Tukaj,« je rekla, medtem ko se je ozirala okoli, »da, tukaj mora biti!« Arhont Eponimos je pokimal, drugi arhonti so se postavili v krog okoli kraja, kjer sta dva sužnja začela kopati.

Temistokles na nasprotni strani kroga je opazoval hetero: ali spretno slepari ali je res prepričana o tem, kar trdi? Ta samozavestna ženska, ki so ji bogovi dali več pameti kot marsikateremu uglednemu moškemu v atenski polis, je bila vsega sposobna. Si je morda samo izmislila to fantastično zgodbo, da bi se rešila obsodbe? Saj je vendar morala računati s tem, da bodo arhonti preverili njeno trditev — še posebno, ker je šlo za to, da odkrijejo vojni zaklad barbarov. Dafne sploh ni pogledala Temistokla.

Tla na robu močvirja so dišala po trohnobi in že po nekaj zamahih z lopato so se pokazale prelomljene puščice in razcepljene konice sulic, priče boja, ki so ga Atenci bojevali z vso močjo. Ko so odstranili korenine, se je lepo videlo, da ta del zemlje tokrat ni bil prvič prekopan. Sužnja sta zastala, arhont Eponimos je stopil bliže in preiskujoče pogledal v jamo.

Danes nov »vrh« deželnih in pokrajinskih tajništev

Richetti se je dokončno odpovedal kandidaturi za župansko mesto

Na ponedeljkovem sestanku v Vidnu med strankami deželne večine, na katerem je bil pretežno govor o problemih deželne značaja pred obnovo dejavnosti deželnega sveta, je tekla razprava tudi o politični krizi na Tržaškem. Po pričakovanju ni privedla do bistvenih premikov, saj so razna odprta vprašanja še brez odgovora; med temi je gotovo na prvem mestu vprašanje novega župana, ki naj bi prevzel vodstvo občinske uprave. Krizni veti namreč onemogočajo — kar je potrdil tudi videmski sestanek — da bi bila za župana, ki bi vodil večinsko upravo, lahko izvoljena socialist Agnelli (ki je že podal ostavko), ali pa demokristjan Richetti. Prvega ne bodo demokristjani nikoli podprli, drugi pa ne uživa podpore predvsem Liste za Trst.

Spričo takega položaja se je prejšnji župan Richetti včeraj formalno odpovedal tej kandidaturi. Naslovil je pismo strankinemu pokrajinskemu tajniku Raoulu Pupu, v katerem mu sporoča to svojo odločitev. V njem obenem izraža zaskrbljenost zaradi sedanjega položaja, ki je običaj na mrtvi točki; ta zaskrbljenost pa je za Richettija še toliko večja, ker izhaja iz prepričanja, da je prejšnja večina kljub težavam in negotovostim dobro opravila svoje delo pri vodenju Občine in Pokrajine, da se je v tem okviru obnovil dialog z deželno upravo in državno oblastjo in da se je pač ponovno vzpostavila osnovna solidarnost znotraj občinske stvarnosti. Po Richettijevem mnenju ni mogoče izgubiti vsega tega zaradi politične negotovosti, prepiranja in recipročnih sumov med partnerji bodoče večine, kar se je še zaostri po nepravilni in prenapetosti izvolitvi župana Agnellija.

Teden dni pred sejo občinskega sveta, ki bi moral sprejeti na znanje odstop prof. Agnellija ter izvoliti novega župana in novo upravo, kar po Richettijevih besedah zasledujejo vsi, pa čeprav z različnim slogom in občutljivostjo, se bivši župan zahvaljuje svoji stranki, ker je ponovno predlagala njegovo kandidaturu za župansko mesto; to njegovo kandidaturu pa je po njegovih besedah predlagala ne toliko zaradi zaupanja v njegovo osebo, ampak predvsem kot odraz volje, po kateri je treba nadaljevati po nekaterih političnih in upravnih smernicah, ki so bile določene v teh letih. Richetti je vsekakor prepričan, da sta politična in operativna kontinuiteta ter vplivna in močna večina dragocen zaklad za mesto in da morata prevladati nad zaskrbljenostmi osebnega značaja.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

V pismu strankinemu pokrajinskemu tajniku Richetti tudi dodaja, da je že konec prejšnjega leta napovedal svoj odstop, ki pa ga je zaradi pritiskov ostalih strank in tudi PSI lahko formaliziral šele pozneje. Temu načelu ostaja zvest tudi v sedanjih okoliščinah: ker se znotraj nekaterih strank bodoče večine opazuje nasprotovanje in dvomi o njegovi kandidaturi za novega župana — pri čemer pa je Richetti prepričan, da ti dvomi ne zmanjšujejo vrednosti dela odborov, ki jih je sam vodil — se ji je včeraj tudi formalno odpovedal.

Pri tem je izrazil prepričanje, da bo njegov umik poenostavil pogajanja v tej zaključni fazi; izrazil je tudi željo, da bi se okrog izbire novega župana odprlo odkrito in lojalno soočanje med strankami zaradi odgovornosti, ki jo pri vodenju Občine nalaga ta funkcija. Svoje pismo pokrajinskemu tajniku zaključuje z ugotovitvijo, da bi bilo res paradokso, ko bi tiste politične sile, ki so se skušale izogniti predčasnim volitvam, sedaj nadaljevale po isti

poti in ne poskrbele, da bi mestu končno zagotovile trdne uprave. S to svojo odločitvijo je Richetti dal svoj doprinos — tako zaključuje pismo — za upravljanje mesta in za njegovo bodočnost.

Richetti se je tako umaknil. Razprava o imenu novega župana se bo vsekakor nadaljevala že danes dopoldne, ko se bodo na sedežu deželnega sveta ponovno sestali predstavniki deželnih in pokrajinskih tajništev strank deželne večine. To je glavni zaključek ponedeljkovega videmskega sestanka, saj so ostala vprašanja še brez odgovora. Vsekakor pa prevladuje mnenje, da bo pred 10. septembrom, ko se bo ponovno sestel občinski svet, prišlo do sporazuma za oblikovanje večinske občinske uprave. V tem okviru se vse bolj veča možnost izvolitve novega župana iz laičnih vrst, pri čemer pa prihajata v poštev predvsem liberalci Trauner in republikanec Pacor; nekaj možnosti naj bi imel tudi listar Deo Rossi. To so seveda le predvidevanja sicer določeno osnovo, vendar pa se v sedanjem položaju stvari lahko spreminjajo iz dneva v dan.

Poletni centri niso samo priložnost za igranje ampak marsikdaj tudi koristna šola za življenje

V zadnjih letih se je število poletnih centrov pomnožilo: v letošnjem poletju se je na Tržaškem vrstilo kar sedem poletnih centrov za slovenske in italijanske otroke. Dejstvo dokazuje, da javne ustanove in slovenska društva posvečajo večjo pozornost vzgoji in razvoju predšolskih in predvsem osnovnošolskih otrok.

Dolinska občina že tri leta zaporedoma prireja poletni center. Marina Košuta, ki je na Občini za to odgovorna, pravi, da je poletni center za otroke trenutno sprostitev, srečanja s vrstniki in doživljanja novih izkušenj. Cilj poletnega centra je prav ta, da otroci kreativno izkoristijo poletni prosti čas: otroci se pod vodstvom animatorov ukvarjajo z različnimi dejavnostmi, s katerimi lahko vsakdo izrazi svojo osebnost, in se privadijo na življenje s vrstniki. Poletni center je v veliko korist predvsem tistim družinam, kjer so starši zaposleni. Preden gredo v službo, starši izročijo svojega otroka varstvu animatorov.

Istega mnenja so tudi prireditelji openskega poletnega centra. V korist zaposlenim staršem so urnik letošnjega poletnega centra podaljšali. Skrb prirediteljev poletnih centrov pa je tudi ta, da otroci pridobijo čim več novih spoznanj. Na openskem poletnem centru so skušali poskrbeti za čim bolj kvalitetne dejavnosti, ki naj bi dopolnjevale bivanje v centru. Poletnih centrov ne smemo izenačiti s priložnostjo igranja brez zadržkov in ciljev. V obliki igre moramo otroke vzgajati in učiti. Da to lahko dosežemo, mora biti igra pravilno vodena, kar zahteva veliko strokovne pripravljenosti animatorov.

Kot nam je povedala animatorka Sabrina Zidarič, tudi v nabrežinskem že tradicionalnem poletnem živzavu vsako leto poskrbijo za ustrezen vzgojno izo-

brazevalni program, ki naj bi bil za otroke istočasno zabaven in zanimiv.

Otroke v poletnem centru ne smemo prepustiti prosti nesmiselni igri, pravi psihologinja dr. Nada Bercé. Večina otrok ne zna sprostiti lastne domišljije pri ustvarjanju originalnih oblik iger. Otroke je treba torej voditi v različne kreativne igre. Ne smemo pa ga stalno podrežati pravilom, ker bi tako postal avtomat, ampak mu moramo pustiti dovolj prostora, da lahko svobodno ustvarja. Animatorke, svetuje psih. N. Bercé, naj otrokom predlagajo take igre in dejavnosti, ki bi sledile razvojnemu postopku, katerega bi otrok ustvaril in preko tega naj bi dosegel določen cilj. Take oblike aktivnosti otroka navajajo na razumsko organizacijo dela in igre. Ko bodo otroci dosegli sposobnost urejevanja dela, bodo lahko začeli ustvarjati. Pomanjkljivost otroka današnjega časa, je pojasnila psih. Bercé, je prav ta, da ni sposoben urejevati misli in torej niti ustvarjalnega mišljenja. V šoli in doma, kjer otrok čezmerno gleda televizijske programe, sprejema otrok znanje pasivno. Tako postane otrok pasiven tudi pri igri in bo pasiven tudi v življenju, če v otroku pravočasno ne spodbujamo razvoja ustvarjalnosti in domišljije. Dejavnosti v poletnih centrih naj bi razvijale torej predvsem razumsko sposobnost otroka. Poletni center, pravi psih. Bercé, je poleg tega izjemna priložnost, da otroka neopazno učimo mnogih za življenje važnih navad (hranjenje, umivanje, higijena, obuvanje, itd.).

Psih. Nado Bercé smo še vprašali, kateri naj bi bil glavni vzrok, da tako veliko število otrok obiskuje poletne centre.

»Sodobne družine so maloštevilne in otrok čuti večjo potrebo po družbi,« nam je odgovorila psih.

Uradno odprtje bo 9. septembra

S predavanji za vzgojiteljice začetek seminarja za šolnike

S prvim predavanjem za vzgojiteljice se bo jutri na učiteljski šoli Slomšek začel letošnji 22. seminar za slovenske šolnike na Tržaškem. Vzgojiteljice bodo poglobile vprašanje miselnih vzorcev in jezikovne vzgoje predšolskega otroka. O tej temi bo predavala prof. Marjana Pačnik, pedagoška svetovalka Zavoda za šolstvo SR Slovenije, ki bo orisala vprašanje tako s teoretične kot praktične plati.

Vzgojiteljice bodo porazdeljene v dve skupini: A skupina bo sledila predavanjem jutri in pojutrišnjem, B skupina pa prihodnji teden, 10. in 11. septembra.

Uradno odprtje seminarja za šolnike bo v torek, 9. septembra v Kulturnem domu v Trstu. Pred uradno slovesnostjo bodo vzgojiteljice, učitelji in profesorji sledili predavanju dr. Aleksandre Kornhauser, predstojnice Mednarodnega centra UNESCO za kemijsko izobraževanje in informatiko pri Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani, na temo "Znanje za jutri". Ob 11. uri bo uradno odprtje seminarja, ki se ga bodo poleg naših šolnikov udeležili predstavniki šolskih oblasti s Tržaškega in iz matične domovine. Po odprtju bo generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič priredil sprejem za udeležence seminarja.

V sredo, 10., in v četrtek, 11. septembra, bodo na vrsti učitelji. "Novejša spoznanja o ustreznih in neustreznih načinih učiteljevega komuniciranja v razredu" in "Moderne oblike in metode dela šole s starši" sta naslova tem, ki ju bodo obravnavali skupno s predavateljema, mag. Cveto Razdevšek - Pučko s Pedagoške akademije v Ljubljani oziroma mag. Jožetom Valentinčičem, urednikom Prosvetnega delavca v Ljubljani.

Profesorji slovenščine, drugih jezikov in humanističnih predmetov bodo posvetili pozornost očetu naše književnosti: "Trubar v svojem in našem času" je naslov predavanju, ki ga bo imel dr. Jože Koruza s Filozofske fakultete v Ljubljani. Drugo predavanje se bo dotaknilo smotrov in metod slovnice, semantične in pragmatične obravnave jezika v srednji šoli. Predavala bo dr. Olga Kunst - Gnamuš s Pedagoškega inštituta Univerze v Ljubljani. Predavanja za profesorje slovenščine bosta 16. in 17. septembra.

Profesorji naravoslovnih predmetov, matematike in fizike bodo poglabili vprašanje solin. 18. septembra bodo sledili predavanju na temo "Živi svet solin" dr. Toneta Vrabarja z Biotehnične fakultete Univerze v Ljubljani, naslednjega dne pa se bodo udeležili ekskurzije v Sečoveljske soline.

Nada Bercé. »Starši današnjih časov želijo svojega otroka bolje razumeti, mu v krizah predhodno pomagati in ugoditi vsem njegovim potrebam in željam. Skrbijo tako, da bi otrok prebil čim več časa v družbi sorodstvencev. Otroke vpišejo v društva in druge izvenšolske dejavnosti, kjer naj bi otrok pridobil nove prijatelje. V poletnem centru so odkrili idealno pobudo, ki bi napolnila otrokove počitniške dni. Med bivanjem v poletnem centru imajo otroci ustrezne možnosti za zabavo in igranje z vrstniki

Tudi socialni delavki Anamarija Kalc in Odila Bufon menita, da ima poletni center izredno pozitivne lastnosti. Ena izmed teh je, da se poletnih centrov udeležijo tudi prizadeti otroci, ki imajo tako možnost, da se vključijo v družbo vrstnikov. Poleg tega se je urnik poletnih centrov izkazal zelo primeren, posebno za otroke, ki jih dolgotrajna ločitev od staršev zelo prizadene in se torej neradi udeležijo letovanj in kolonij.

Socialni delavki sta podčrtali, da je zelo pomembno, da slovenska društva usmerjajo svoje delovanje tudi v to področje in predvsem to, da so mladi društveni člani izkazali veliko zanimanje za prirejanje poletnih centrov. Vendar bi morali podobne pobude prirežati čez celo leto. Tudi med šolskim letom si otrok nedvomno želi vedre družbe in razvedritve. Primerne bi bile prireditve, ki bi ne bile ne agonistične in ne kompetitivne in pri katerih bi lahko vsak otrok lahko aktivno sodeloval. Poskrbeti bi morali tudi za prireditve, ki bi bile primerne za doraščajočo mladino. Adolescenti so sicer vezani na običajne dejavnosti. Glasba in šport pa vseh mladostnikov ne privlačujejo, za manj sposobne pa v teh aktivnostih ni prostora.

Živzav v vrtcih v Zgoniku in Gabrovcu

Občinska otroška vrtca v Zgoniku in v Gabrovcu sta v ponedeljek odprla vrata malčkom iz zgoniške občine. Po dobrih dveh mesecih počitnic so se otroci spet srečali s svojimi prijatelji in vzgojiteljicami, najmlajši, tisti, ki so se letos prvič vpisali v vrtca, pa so se šele spoznali z novim okoljem. Zgoniški vrtec obiskuje letos skupno 17

otrok, med katerimi so štirje novinci, gabrovški vrtec pa šteje 14 otrok z dvema novima malima članoma.

Ob lepem vremenu so se malčki že prva dva dneva razigrali na lepo urejenih vrtovih in brezskrbno prebili prve urice novega šolskega leta. V prvih tednih bo potekal pouk le dopol-

dne, ob uvedbi refekcije pa bo stekel s polno paro tudi popoldne. Otroci bodo ta teden prebili v vrtcu le tri dni: jutri in v petek bodo namreč vzgojiteljice zaposlene s seminarjem za slovenske šolnike na Tržaškem, zaradi česar bo pouk ta dva dni odpadel.

Na slikah vrtca v Gabrovcu (levo) in v Zgoniku.

Podpis pogodbe o dodelitvi novega sedeža obema devinskima pevskega zboroma

V ponedeljek zvečer so na nabrežinskem županstvu podpisali pogodbo, s katero je devinsko-nabrežinska občina dala na razpolago pevskega zboru Fantje izpod Grmade in Dekliškemu zboru Devin poslopje za ureditev novega sedeža obeh zborov v Devinu. Pogodbo so podpisali župan Bojan Brezigar, predsednika obeh zborov Ivo Kralj in Marija Breclj in v svojstvu notarja glavni občinski tajnik dr. Walter Švara. Prisotni so bili odbornica za kulturo Marinka Terčon in predstavniki obeh zborov. Pogodba določa, da imata oba zbora za 20 let brezplačno na razpolago poslopje, vendar morata sama prevzeti stroške za popravila in ureditev. V primeru, da bi občina predčasno preklcala pogodbo, bo morala zboroma povrniti vse stroške.

Po podpisu pogodbe je župan Brezigar v kratkem govoru poudaril pomen tega sklepa in še zlasti dejstvo, da bo v kratkem tudi v spodnjem delu občine urejeno slovensko središče, pa čeprav so prostori razmeroma majhni. V Devinu namreč ni bilo sedeža nobene slovenske organizacije odkar so fašisti v dvajsetih letih razpustili društvo Ladja.

Predstavniki obeh zborov so se občinski upravi zahvalili za prizadevanje za dodelitev sedeža in so izrazili upanje, da bo mogoče po zapadlosti, pa čeprav gre za dolgoročno dobo, obnoviti pogodbo.

Zgodovinska razstava o modi v Trstu

Danes bo ob 18. uri na gradu Sv. Justa slovesna otvoritev razstave "Moda v Trstu od 18. stoletja do tridesetih let našega stoletja", ki jo je organizirala Tržaška letovišarska ustanova. Ogledali si bomo lahko približno 60 primerkov starih ženskih oblek. Razstava je nedvomno zanimiv, četudi neobičajen presek zgodovinskega razvoja našega mesta. Vse razstavljene obleke so last zbiralke Marijete Verchi. Načrt razstave je pripravil Marino Cassetti. Razstava bo odprta do 5. novembra s sledečim urnikom: zjutraj od 10. do 13. ure in popoldne od 15. do 19. ure. V nedeljah in praznikih bo razstava odprta samo zjutraj.

Podpore Občine revnejšim občanom

V prvem polletju leta 1986 je občinski podporni urad namenil potrebnim občanom eno milijardo 200 milijonov lir. Od tega je šlo 325 milijonov lir revnejšim občanom, 211 milijonov civilnim invalidom, gluhoonim in slepim, dnevno hrano so za 155 milijonov nudili 130 osebam, 29 milijonov je šlo za živilske bone 124 družinam, 124 milijonov za brezplačno namestitve v Ljudskih stanovanjih 53 osebam in 75 milijonov za olajšano namestitve v Ljudska stanovanja; za družinske pripomočke so namenili okoli sedem milijonov, za sirote na delu umrlih staršev je šlo 153 milijonov, za oskrbovalnico desetim mladoletnim sirotam iz raznih institutov so namenili okoli 86 milijonov, za pomoč petim izseljencem, ki so se vrnili v domovino, pa so nakazali 21 milijonov lir.

Tiskovna konferenca v okviru praznovanj 30-letnice Tržaška CGIL o svoji pobudi za zmanjševanje brezposelnosti

Ob priliki tridesetletnice njene ustanovitve tržaška CGIL seveda ni mogla pozabiti na pereči problem brezposelnosti, ki že vrsto let pesti naše mesto. Zaradi tega je včeraj popoldne na tiskovni konferenci, ki je potekala v Domu pristaniških delavcev, predstavila javnosti peticijo s katero hoče uveljaviti vrsto ukrepov v korist brezposelnih.

Paolo Macaluso, član tajništva CGIL, je v krajšem uvodnem govoru dejal, da je brezposelnost ključno vprašanje, s katerim se danes spopada sindikalno gibanje.

Za njim je spregovoril odgovorni za »zaposlovanje« pri CGIL Giorgio Uboni. Uboni je navedel vrsto podatkov, za katere pa je sam povedal, da niso zanesljivi. Prav dejstvo, da ni zanesljivih podatkov o številu brezposelnih močno ovira pravilno delo-

na Uradu za delo; tretjič: krajevne in javne uprave ne bi smele vztrajati na nadurnim delom svojih uslužbencev, razen v posebnih primerih. Z denarjem, ki ga porabijo za plačevanje nadur, naj raje zaposlijo več delavcev, oziroma uslužbencev; četrto: brezposelni naj bi plačali avto-busno mesečno vozovnico po znižani

ceni in petič: CGIL zahteva od krajevnih uprav, da bi posredovale pri vladi, raznih ministrstvih in parlamentu, da bi razveljavili zakon, ki onemogoča osebam, ki so starejše od 35 let, da se lahko zaposlijo v državnih službah. Birsar je še dejal, da je na prazniku CGIL-že več kot sto občanov podpisalo peticijo. (W)

Na včerajšnji tiskovni konferenci (od leve proti desni): Igor Castellani, Giorgio Uboni, Paolo Macaluso in Roberto Birsar

Seja deželnega sveta v torek, 23. t.m.

Včeraj so se sestali načelniki svetovalskih skupin v deželnem svetu, ki so med drugim sklenili, da se bo deželna skupščina ponovno sestala v torek, 23. septembra. Na dnevnem redu bo zamenjava svetovalca Liste za Trst Marina Tassinarija, ki je pred kratkim umrl (zamenjati bi ga moral Alfieri Seri) ter razprava o resoluciji, ki so jo predložili komunistični svetovalci in ki obravnava v sedanjem trenutku zelo pereče vprašanje tragičnih dogodkov, do katerih je prišlo v nekaterih vojašnicah v naši deželi.

Deželna skupščina bo nadalje razpravljala o vseh tistih zakonskih osnutkih, ki jih je osrednja vlada z različnimi utemeljitvami zavrnila. Seje načelnikov svetovalskih skupin sta se udeležila tudi predsednik deželnega sveta Solimbergo in odbora Biasutti, ki je med drugim izrazil zaskrbljenost nad dejstvom, da je vlada v zadnjem času zavrnila več deželnih zakonskih osnutkov.

vanje mehanizmov pri zaposlovanju. Po Ubonijevem mnenju, bi morali ponovno določiti pristojnosti Urada za delo. Spregovoril je tudi o deželnem zakonu 32 o mladinskem zaposlovanju ter o posebnih »pogodbah za delovno usposabljanje mladih«. Uboni je dejal, da so to dobri ukrepi, ki omogočajo gospodarstvenikom, da pocieni zaposlijo mlade.

Za Ubonijem je spregovoril predstavnik Centra za obveščanje brezposelnih CID (CGIL), Roberto Birsar, ki je podrobno predstavil peticijo, ki jo bo CGIL odposlala raznim krajevnim upravam (občinam, pokrajini, Krajevni zdravstveni enoti idr.). CGIL v peticiji zahteva, da bi krajevne uprave sprejele sledeče ukrepe: najprej bi morale zmanjšati stroške, ki jih morajo brezposelni plačati, da se lahko udeležijo raznih natečajev; drugič: na delovna mesta, ki ne zahtevajo visoke specializacije (do 3. kategorije), bi morale krajevne uprave neposredno zaposliti delavce, ki so vpisani v seznam brezposelnih

Minister Spadolini se je poklonil trem žrtvam nesreče pri Trebčah

Še vedno pridržana prognoza za vojaka ki sta bila ranjena v oklepem vozilu

Obrambni minister Spadolini si je včeraj v spremstvu vojaških in političnih oblasti ogledal kraško gmajno nad Trbiško cesto pri Trebčah, kjer so se v dopoldanskih urah v ponedeljek med vojaškimi vajami smrtno ponesrečili trije vojaki, štirje pa so bili ranjeni. Obisk obrambnega ministra jasno priča o velikem odmevu, ki ga je imela nesreča prevrnjenega oklepnega vozila ne le v tržaški javnosti, temveč v vsedržavnem okviru. Minister Spadolini je nato obiskal katinarsko bolnišnico, kjer se zdravita 19-letna Roberto Sgrinzato in Franco Ruzzarin (oba sta doma iz Veneta), ki sta bila v nesreči hudo ranjena. Tržaški zdravniki so si za oba pridržali prognozo. Njunjo zdravstveno stanje je, kljub hitrim kirurškim posegom, še vedno zelo resno: Sgrinzato ima hude trebušne poškodbe in si je zlomil kolk, Ruzzarinu pa je težko oklepno vozilo poškodovalo prsni koš in mu zlomilo več reber. Zdravniki vsekakor menijo, da bi se jima moralo zdravje v prihodnjih dneh postopoma izboljšati. Popoldne se je minister Spadolini srečal tudi s sorodniki treh umrlih vojakov (25-letnega Fabia Santija iz Mester, 20-letnega voznika oklepnega vozila M 113 Vincenza Passerinija iz Frosinoneja in 19-letnega mitraljezca Micheleja Gallochia iz Benetk).

Obrambni minister je prispel v Trst v spremstvu načelnika generalštaba italijanske pehote generala Polija. Z vojaškim helikopterjem se je pripeljal na trebensko gmajno, na kraj nesreče. Tu mu je general Bac-

co, poveljnik mehanizirane brigade Gorizia, ki vodi vojaško preiskavo, obrazložil potek nesreče. Na kraju, kjer se je 12-tonsko oklepno vozilo med vojaškim manevrom prevrnilo, so bili še vidni sledovi krvi in oljnati madež. Po izvidih vojaških oblasti naj bi se M 113 med vijugasto vožnjo po strmini navzdol nenadoma ustavil, se zavrtel za 90 stopinj in se šele nato prevrnil na desni bok in na streho ter po ponovnem obratu obstal spet na gosenicah.

Minister Spadolini ni hotel dati nobene izjave o nesreči. Dejaj je le, da sta v teku dve preiskavi (vojaška in sodna) in da bo mogoče šele po izteku preiskav točno ugotoviti vzrok

nesreče. Med svojim postankom v Trstu se je obrambni minister srečal tudi z namestnikom državnega tožilca Coassinom, ki vodi sodno preiskavo.

Po obisku ranjenec v katinarski bolnišnici se je Spadolini v mrtvašnici glavne bolnišnice poklonil žrtvam nesreče, nakar se je srečal z vojniki tretje čete 1. bataljona S. Giusto, ki so se udeležili tragičnih vojaških vaj na trebenski gmajni. Po kosilu v kasarni Brunner na Opčinah in srečanju s sorodniki treh žrtev, katerim je izrekel sožalje vojaških oblasti in vlade, je obrambni minister zaključil svoj obisk v Trstu.

Kot rečeno je tragedija pri Trebčah globoko odjeknila v italijanski javnosti. Združenje Anavafat, ki štiti družine italijanskih vojakov, je izdalo v Rimu tiskovno sporočilo, v katerem opozarja na slabe razmere v italijanski vojski. Le-te je treba po njenem mnenju spremeniti, da se bo spremenila tudi življenjska raven vojakov.

O ponedeljkovi nesreči bo govoril tudi v parlamentu. Podpredsednik neodvisne leve v senatu, sen. Milani, je namreč naslovil na ministra Spadolinija vprašanje o tragediji, o poteku nesreče in o izvežbanju in pripravljenosti vojakov za take vaje.

Ob smrtni nesreči treh vojakov je tudi tržaški župan Agnelli izrekel sožalje poveljniku tržaških oboroženih sil, gen. Lalliju in sorodnikom umrlih.

Včeraj je medtem svetovalska skupina KPI v deželnem svetu vložila na predsednika deželnega odbora vprašanje o nesreči treh vojakov, v katerem želi izvedeti za točne vzroke tragedije. Komunisti v vprašanju opozarjajo na nekatere druge podobne nesreče (smrt treh vojakov med vojaškimi manevri v Furlaniji septembra 1984), ob katerih pa, kljub številnim zahtevam, generalštab še ni pojasnil pravih vzrokov, ki so botrovali tragedijam.

Vsakoletni pojav ob koncu turistične sezone

Tržna vrednost dinarja zadnje dni močno upadla

Bralci, ki so te dni sledili gibanju tržnih tečajev tujih valut, so z zadnjim tednom avgusta opazili skokovit padec vrednosti jugoslovanskega dinarja. V Trstu sicer ni prišlo do zgodovinskega minimuma, kakršnega so zabeležili v Gorici, kjer so pretekli petek kupovali dinar po 2,20 lire, vendar se je tudi pri nas njegov nakupni tečaj že 26. avgusta spustil na 2,50 lire, kolikor je znašal tudi včeraj. Pojav, ki smo mu sicer priče ob vsakem zaključku glavne dopustniške sezone, nam je pomagal komentirati Pavel Čeh, ki dela na področju deviznega tržišča pri Tržaški kreditni banki.

Z začetkom zadnjega tedna v avgustu, ali točneje od ponedeljka, 25. avgusta, se je tečaj dinarja nasplošno znižal, ne le v Italiji, temveč tudi v Avstriji, Švici in Nemčiji, kjer je največ poletnega povpraševanja po jugoslovanskem dinarju. Glavni razlog je znan: ob koncu glavne turistične sezone to povpraševanje močno upade, kar seveda povzroči višek ponudbe in s tem padec tržne cene dinarja. Drugi — sicer mnogo manj bistveni — razlog pa je bolj psihološke narave: nekatere banke so si oskrbele precej visoke zaloge dinarjev, ki so jih sedaj dale naprodaj po znižanih cenah zaradi nekaterih neosnovanih govoric o morebitni devalvaciji jugoslovanske denarne enote. Vsekakor pa je sedaj tečaj dinarja nižji od njegove realne vrednosti, je

zagotovil Pavel Čeh in dodal, da so pri TKB od začetka preteklega tedna, ko je tečaj zdrsnil na 2,50 lire, prodali precej dinarjev. V povprečju se te dni njegova vrednost vrtila okrog 2,60 - 2,70 lire, po predvidevanju pa bi se moral počasi ustaliti na nekaj čez 3 lire, kar pomeni, da bi dosegel normalno razmerje med uradnim tečajem (v Jugoslaviji) in tržnim tečajem (v tujini), ki navadno dosega razliko 3 stotinke, medtem ko znaša tačas kar celo liro. Jasno je torej, da gre za popolno anomalijo in ni čudno, da so — po besedah našega sogovornika — že včeraj nekatere banke kupovale jugoslovansko valuto po 2,80.

Gre torej za pojav podcenjenosti dinarja, ki ga beležimo ob vsakem koncu avgusta, v manjši meri pa po vsakem prazničnem obdobju, in pred katerim se ponavadi povpraševanje in z njim kotacija dinarja zvišata. Ob tem pa seveda ne gre prezreti tudi postopnega realnega razvrednotenja jugoslovanskega plačilnega sredstva, o katerem sami po sebi govorijo naslednji podatki, ki nam jih je posredoval Pavel Čeh: zadnjega avgusta 1982 je tečaj dinarja znašal 22,50 lire, istega dne 1983 12,50 lire, leta 1984 8,50 lire, zadnjega avgusta lani 5 lir in 30. avgusta letoš 2,60 lire. V štirih letih se je torej dinar razvrednotil za 20 lir, če ga primerjamo s prav tako inflacijsko načeto liro, in je z 22,50 zdrknil na 2,50 lire.

Tragičen zaključek poskusa bega čez mejo

Poskus, da bi prekorachil italijansko-jugoslovansko mejo pri Fernetičih, se je za 35-letnega romunskega državljana Antonina Konstantina tragično končal.

Konstantin je v petek, nekaj po 11. uri, skupaj s svojim 31-letnim rojakom Nikitom Cornelium, medtem ko je poskušal prekorachiti državno mejo, naletel na zasedo granicarjev. Romuna se na opozorilo vojakov nista zmenila, ustavila sta se šele na opozorilni strel granicarjev. Med postopkom sta Romuna napadla granicarje. Vojaki so na ubežnike streljali. Hudo ranjen Konstantin je umrl med prevozom v izolsko bolnišnico, medtem ko Cornelium ni bil poškodovan.

Občinska obvestila

Tržaška občina obvešča, da je treba do 20. septembra oddati prijave, na osnovi katerih se zaračunavata davek za zasedbo javnih površin ali prostora ter davek za odvoz smeti. Prijava je potrebna tako v primeru, da gre za začetek ali pa za spremembo davčnega razmerja.

Občina tudi opozarja, da je treba prijavo za zaračunavanje pristojbine za pse oddati v roku petih dni od datuma, ko smo postali lastniki živali.

Ob težki izgubi dragega Renza Faganela izrekajo iskreno sožalje družini Ivica, Emilio, Tom in Patrik.

KD Primorsko - Mačkolje izreka iskreno sožalje Marti, Justini in njuni družinama ob smrti drage mame oz. sestre.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage

Marinke Theuerschuh-Pisani

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, predstavnikom ustanov in društev, župniku g. Tonetu Bedenčiču in g. Dušanu Jakominu, ženskemu pevskemu zboru Repentabor, Slovenski skupnosti, sovaščanom in vsem tistim, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Franko, Andrej, Marko in Renata

Repentabor, 3. septembra 1986

3. 9. 1985 3. 9. 1986

Ob 1. obletnici prerane izgube dragega

Giuliana Košute

se ga z ljubeznijo spominjajo

SVOJCI

Križ, Opčine, 3. septembra 1986

Z lasmi v kokošjem jajcu prigoljufale težke milijone pri vraževernih ljudeh

Na letočem oddelku tržaške policije so zaskrbljeni zaradi vse večje nezakonite »podjetnosti« Romov. V zadnjih dveh mesecih so Romke kar dvakrat izrabile naivnost in vraževernost svojih žrtev in ju opeharile za težke milijone.

O prvem primeru funkcionarji skoraj niso hoteli govoriti, saj so to vest zaradi preiskovalne tajnosti in brzokone zaradi kočljivega vprašanja zamočali. Navedli so le, da so tri Romke nekega naivnega opeharile za 30 milijonov in da je za del te vsote podpisal celo menice. Zgovornejši so bili ob zadnjem primeru. Tudi tu niso navedli imena žrtve ne imen domnevnih sle-tu niso navedli imena žrtve ne imen domnevnih sle-tu niso navedli imena žrtve ne imen domnevnih sle-

park. Vsa zadeva pa je tako anahronistična, da člopek sploh ne more verjeti, da se lahko kaj takega zgodi v današnjem tehnološko razvitem obdobju. Dve Romki sta pred dnevi uspeli prepričati neko Tržačanko, da si je pustila brati usodo z dlani. To navsezadnje ni nič neobičajnega, a kaj, ko sta ji ženskino točno navedli vse njene križe in težave in jo prepričali, da vse izvira iz njenega privarčevanega denarja, ki ji ga je neko uročil. Svetovali sta ji, naj se »prekletim« denarjemins kosošim jajcem čez

15 dni zglesi v njenem taboru pri Sv. Sergiju. Ženska je imela torej dovolj časa, da bi se lahko tudi premislila. A njena naivnost in vraževernost brzokone sta bili brezmejni, kot njena želja, da bi se znebila uroka, ki ji je prinašal smolo, da se je polna upanja res zglasila pri obeh ženskah. Ti sta pred njo razbili jajce in v njem našli šop las, kar naj bi dokazovalo, da bo ženska ponovno dobila denar tudi po uničenju v prečiščevalnem ognju.

Ženska je denar res izročila, uničenju seveda ni prisostvovala, a nato je dneve in dneve zaman čakala, da bi se ji »prečiščen« denar vrnil. Ko je končno spoznala sleparijo, je vso zadevo prijavila policiji. Ob tem so na letočem oddelku navedli, da je bil podoben primer tudi v Tržiču in da so Romke poskusile oslepariti celo policijske funkcionarje. Nevarnost novih sleparij je torej po mnenju funkcionarjev precejšnja, v našem mestu je ogromno ostarelih ljudi, ki najlažje postanejo žrtve takih spretnih goljufov. Med drugim je treba tudi navesti, da je take sleparije zelo težko dokazati, zato je previdnost policijskih funkcionarjev upravičena.

Nov sedež Zveze vojnih invalidov NOV

Pred približno mesecem dni se je Zveza vojnih invalidov NOV preselila iz svojih dosedanjih prostorov v Ul. Montecchi 6 v novi sedež v Ul. Cicerone 8/b, kjer imata svoj sedež tudi Kmečka zveza in ustanova INAC.

O selitvi v nove prostore je Odbor Zveze pisмено obvestil vse svoje člane in navedel tudi novo telefonsko številko. Prav s telefonskimi zvezami pa so nastale težave, ki pa bodo, tako so vsaj pri podjetju SIP zagotovili, v teh dneh odpravljene, tako da se bodo lahko člani tudi po telefonu redno povezali z novim sedežem Zveze.

Novi sedež v Ul. Cicerone je v prtiličju in je izredno funkcionalen. Tu sta dve pisarni in pa še soba, ki bo lahko služila raznim sejam in sestankom. Takšen sedež je Zveza vojnih invalidov že dolgo potrebovala, saj so bili prostori v Ul. Montecchi proč od mestnega središča, torej oddaljeni od

železniške postaje, pa tudi od izvenmestnih avtobusnih prog. Ker so bili prostori še v četrtem nadstropju, so se morali člani posluževati dvigala, ki pa občasno ni delovalo, nekateri starejši pa ga niso znali niti uporabljati.

Že dalj časa je zato bila pri odboru Zveze prisotna misel, da je ireba priti do primernejših prostorov, ki so tokrat prav v središču mesta, v bližini vseh prometnih zvez in torej dosegljivi tudi težkim invalidom.

Skrb za urejevanje problemov, ki zadevajo ostarele osebe, je prisotna v številnih naših ustanovah in organizacijah. In prav o vsem tem bo naš dnevnik spregovoril v bližnji prihodnosti, podrobneje v reportaži, ki bo med drugim posredovala tudi podatke o dejavnosti ustanov in organizacij, ki opravljajo tudi na tem področju pomembno in koristno delo.

V Podlonjerju predavanje o trgatvi

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov od Sv. Ivana, z Vrdele in iz Podlonjerja je priredila v ponedeljek v Ljudskem domu v Podlonjerju zelo zanimivo in obiskano predavanje o trgatvi in o pripravi nanjo. Gost večera in predavatelj je bil ravnatelj vinske kleti Vinakras v Sežani inž. Miran Vodopivec, ki je po predavanju odgovarjal na številna vprašanja prisotnih vinogradnikov

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

CARLO GOLDONI

Primorske ždrahe

Režija: BORIS KOBAL

PREDSTAVA NA PROSTEM:
v petek, 5. t. m. ob 20.30 v borovem gozdičku v MAČKOLJAH.

gledališča

CANKARJEV DOM
Od 7. do 13. t. m. - IUFR
18. kongres svetovne zveze gozdarskih znanstvenoraziskovalnih organizacij.
Od 17. do 18. t. m. - Drugačnost otrok v šoli
Organizator Svetovalni center Ljubljana
Velika dvorana
V četrtek, 11. t. m., ob 21. uri: NOR-DRING INTERNATIONAL - Koncert ob svetovnem kongresu IUFR.
Mala dvorana
V petek, 19. t. m., ob 19.30: MOEBIUS SHOW - Gledališka skupina Moebius iz Toronta (Kanada) izvaja pantomimo. Umetniški vodja Paul Gaulin.
Srednja dvorana
Od 15. do 26. septembra ob 20. uri: Sodobi argentinski film.
V sredo, 24. t. m., ob 19.00: Alpinizem v vertikali. Predava Silvo Karo.
KULTURNI DOM NOVA GORICA
Velika dvorana Kulturnega doma
Jutri, 4. t. m., ob 19.30 in v petek, 5. t. m., ob 20.30: Otvoritev koncertne sezone 1986/87. Recital mladega goriškega pianista Benjamina Šaverja.

OBČINA ZGONIK (TRST)
OBVESTILO O OBJAVI RAZPISA NATEČAJA ŽUPAN

obvešča, da je po sklepu občinskega odbora št. 142/g z dne 26. 6. 1986, ki ga je potrdil za veljavnega Pokrajinski nadzorni odbor v Trstu dne 23. 7. 1986 prot. št. 5843/4828, razobsežen na občinski oglasni deski od dne 1. septembra 1986 razpis natečaja idej za načrt za obnovitev občinskega poslopja št. 15 v Zgoniku in preureditev le-tega v center za pospeševanje kmetijstva — Enoteka, h kateremu se lahko prijavi inženirji in arhitekti, ki so vpisani v odgovarjajoče tržaške in goriške policične kolegije.

Rok za predstavitve oddelkov je določen v 120 dneh od datuma objave razpisa na način, ki ga predvideva razpis sam, katerega besedilo lahko dvignete na županstvu vsak dan od 8. do 14. ure.

ŽUPAN
(dr. Miloš Budi)

razne prireditve
Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da je na razpolago še nekaj vabil za predstavo KRESNA NOČ, ki bo 5., 6. in 7. t. m. na starem devinskem gradu. Zaradi omejenega števila sedežev bo vstop dovoljen samo z vabilom. Za rezervacije telefonirati na št. 201018 v dopoldanskih urah.

Danes praznuje 80. rojstni dan
RUDI BANDI

Obilo zdravja in dobrega počutja mu želijo vsi njegovi, posebno pa David, Ivo, Igor in Tatjana.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 3. septembra
GREGOR
Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 19.40 - Dolžina dneva 13.12 - Luna vzide ob 5.06 in zatone ob 19.40.

Jutri, ČETRTEK, 4. septembra
ZALA

PLIMOVANJE DANES: ob 03.32 najnižje - 50 cm, ob 10.11 najvišje 39 cm, ob 15.51 najnižje - 19 cm, ob 21.26 najvišje 38 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 22,3 stopinje, zračni tlak 1020,5 mb rahlo pada, veter 8 kilometrov na uro jugozahodnik, vlaga 50-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Veronica Guastalla, Micol Wieser, Antonella Amato, Andrea De Faveri, Stefania Peraino, Sara Marzi, Valentina Michelazzi.

UMRLI SO: 72-letna Lucia Coslovich, 65-letna Ivonne Ostromann, 4-letni Stefano Martin, 81-letna Teresa Borri, 81-letna Amelia Simeone, 82-letna Carmela Sili-gato, 76-letna Irene Zupancich, 71-letni Umberto Samez, 87-letni Stefano Micatovich, 75-letna Nerina Panizzut, 71-letni Emilio Leprini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 1. do sobote, 6. septembra 1986
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1.
NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba — od 19.30 do 8.30
Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (Milje).
NABREŽINA (tel. 200466) in BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Šola Glasbene matice - Trst vpisuje nove gojence do 10. septembra od 9. do 12. ure v Ul. R. Manna 29.

Didaktična ravnateljstva sporočajo, da morajo učitelji in vzgojiteljice, ki so na lestvici suplentov, predstaviti na ravnateljstva izjavo o bivalisti do 9. t. m.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1986/87 sledeče tečaje v TRSTU: 1. drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za tehnične upravne uradnike (900 ur); 2. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za tehnične upravne uradnike (900 ur); 3. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za mizarje (1200 ur); 4. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za kamnoseke (1200 ur); 5. tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov (175 ur); izpopolnjevalni tečaj za dopisnike v angleščini (150 ur); 7. tečaj ažuriranja za zunanjo trgovino (40 ur); 8. tečaj ažuriranja za vodenje malih obratov - finančni aspekti (40 ur); 9. izpopolnjevalni tečaj za tehnike vzdrževalce hardwara mini in mikro računalnikov (300 ur); 10. izpopolnjevalni tečaj v vrtnarstvu - Kolonkovec (40 ur); 11. izpopolnjevalni tečaj za vinogradništvo in kletarstvo - Nabrežina (60 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 13. septembra na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 62948. V GORICI pa prireja Zavod sledeče tečaje: 1. tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov (175 ur); 2. tečaj za dopisnike v angleščini (150 ur, začetiški); 3. tečaj za fiskalno ažuriranje pri vodenju malih obratov (40 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 13. septembra v Slovenskem dijaškem domu v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 83495, vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure.

razna obvestila

Mešani pevski zbor Primorec - Tabor obvešča vse svoje člane, da bo prva vaja letošnje sezone danes, 3. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Obenem vabi vse mlade ljubitelje zborovskega petja, da se ob tej priliki pridružijo.

ŠZ Sloga - planinski odsek vabi planince, športnike in prijatelje na tradicionalni spominski pohod BAZOVIŠKE ŽRTVE 86, ki bo v Bazovici v nedeljo, 7. septembra. Zbirališče ob 10.30 pred vsakim spomenikom padlim v NOB.

Zveza vojnih invalidov obvešča, da se je preselila v NOVE PROSTORE V UL. CICERONE 8/b (Kmečka zveza, Patronat INAC). Nova telefonska številka je 631084.

Slovenski dijaški dom "S. Kosovel" v Trstu (Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 — tel. 040/573141) sporoča, da je v teku VPIS ZA PRIHODNJE ŠOLSKO LETO. Domska pisarna je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12.30 in od 16. do 18. ure.

TPPZ "P. Tomažič" obvešča, da bo v petek, 5. septembra, v prostorih TPPZ P. Tomažič v Bazovici SEJA GLAVNEGA ODBORA. Dnevni red: nastopigostovanja, 15-letnica TPPZ in razno. Prva vaja pa bo v petek, 12. septembra, ob 20.30.

Lovski pevski zbor Doberdob obvešča pevce, da bo prva vaja danes, 3. septembra, ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

Grafična delavnica Atelier in kulturno-umetniška skupina Prints prireja TEČAJE GRAFIKE za novo sezono 86/87 s pričetkom 29. septembra. Za informacije telefonirati na št. 631989 ali 200085 vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 17.30 do 19. ure.

razstave

V Sesljanu na sedežu Turistične ustanove je odprta razstava del mladih likovnikov, ki so sledili slikarskemu tečaju prof. Ninija Perizija v sugestivnem kraškem okolju nabrežinskih kamnolomov.

V Mali galeriji v Sežani bo jutri, 4. septembra, ob 18. uri otvoritev razstave akademskega slikarja Kristofa Zupeta "Portreti nekaterih sodobnih slovenskih kulturnih delavcev".

izleti

Združenje Unioni Podlonjer - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 14. septembra na Piancavallo. Vpisovanje vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30 - 2. nadstr., tel. 61011.

Sekcija VZPI-ANPI Boršt - Zabrezec priredi v nedeljo, 14. septembra, izlet k Sv. Gregorju pri Sodrražici ob priliki zbora osme Levstikove brigade in odkritja spomenika padlim. Vabljeni bivši borci in ostali. Vpisujeta Marjo Zahar - tel. 228481 in Milka Žerjal - tel. 228230.

Prispevajte za
»Dijaško matico«

menjalnica

Ameriški dolar	1.385.—
Nemška marka	686.—
Francoski frank	208.—
Holandski florint	608.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.055.—
Irski sterling	1.880.—
Danska krona	180.—
Grška dramma	10.—
Kanadski dolar	990.—

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	851.—
Avstrijski šiling	97.—
Norveška krona	190.—
Švedska krona	200.—
Portugalski eskudo	9.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	800.—
Debeli dinar	2,60
Drobni dinar	2,60

Pobuda VZPI-ANPI za Opčine, Bane in Ferluge

Izpopolnitev publikacije "Uprli smo se fašizmu"

Ob 15-letnici odkritja spomenika padlim v NOB bo sekција VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi izdala 29. novembra letos publikacijo "Uprli smo se fašizmu", kot dopolnitev izdaje iz leta 1971. V novi brošuri bo popoln seznam borcev in aktivistov, domačinov in tistih, ki so se kasneje prese-lili na Opčine, k Banom in Ferlugom in tu še živijo. Prav tako bo v tej izpopolnjeni izdaji orisan podrobni potek bitk za osvoboditev Opčin. Odbor naproša vse bivše borce oziroma njihove svojce ter aktiviste NOB, ki niso člani krajevne sekcije VZPI-ANPI, da se zgledijo v prvi polovici septembra v knjižnici »Pinko Tomažič in tovariši« ob ponedeljkih ali petkih med 16. in 19. uro, da posredujejo potrebne podatke. Izdaja nove publikacije bo priložnost, da dobijo Opčine, Bani in Ferlugi točno zgodovinsko podobo svoje prisotnosti v NOB.

ODBOR

kino

ARISTON - 21.00 **Ballando con uno sconosciuto**, dram., VB 1985; r. Mike Newell; i. Rupert Everett.
LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 **Bianca e Bernie**, Walt Disneyeva risanka.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Incontri molto particolari**, porn., □□
NAZIONALE III - 16.00, 22.00 **Un mercoledì da leoni**, dram., ZDA 1982; r. John Milius; i. Jean-Michael Vincent, William Katt.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Mesec srhljivke: **Venerdì 13, il terrore continua**, □

EDEN - 15.30, 22.00 **Oriental Blue in 60 centimetri: l'uomo-elefante**, porn., □□

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **007 - Mission Goldfinger**, i. Sean Connery
CAPITOL - Danes zaprto.
EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Un bel pasticcio**, kom., ZDA 1986, 110'; r. Blake Edwards; i. T. Dansen, H. Mandel.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.00 **Scuola di sesso**, er. dram., □□
FENICE - Danes zaprto.

MIGNON - 17.00, 22.00 **Nana**, It. 1984; r. Dan Wolman i. Katya Berger, Jean-Pierre Aumont, □□

ALCIONE - 16.00, 22.00 **Cocoon - L'energia dell'universo**, fant., ZDA 1985, 100'; r. Ron Howard; i. Tahnee Welch, Steve Guttenberg.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.10 **Hannah e le sue sorelle**, dram., ZDA 1986, 120'; r. Woody Allen; i. Woody Allen, Mia Farrow.

VITTORIO VENETO - 17.00, 22.10 **AIDS, il pericolo strisciante**, dram., ZRN 1986; r. P. Grandi; i. B. Winter, N. Cronjäger.

RADIO - 15.30, 21.30 **Giochi d'amore sulla neve**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

16-LETNO DEKLE išče prvo zaposlitev. Tel. 040/213182.

15-LETNO DEKLE išče zaposlitev kot cvetličarka ali kakršnokoli resno delo. Tel. ob uri obedov na št. 040/200882.

PRODAM puhalnik za seno. Tel. 040/229279.

HOTEL v Gorici sprejme v službo gospodično za hotelsko recepcijo. Pogoji: znanje jezikov, korespondence in hotelskega dela. Pismene ponudbe pošljite ali prinesite v Palace hotel, Korzo Italia 63, 34170 Gorica.

IŠČEM knjige za prvi razred vzgojiteljske šole. Tel. 040/212633.

OSMICO je odprl v Dolini Josip Sancin - Šarneč.

IŠČEM MAJHNO stanovanje ali mansardo v okolici Barkovelj, Grete ali v mestu. Klicati ob urah kosila na št. 040/574511.

PRODAM na Opčinah v Ul. Fiordaliso št. 4 hišo z 72 kv. m in vrtom. Ogled 5. in 6. septembra od 11. do 20. ure. Takojšnje plačilo.

SE ŽELITE UČITI FRANCOŠČINE? Francozinja, diplomirana v Parizu z izkušnjo večletnega poučevanja jezika v Trstu, nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje. Tel. 040/566256.

GRADBENI ODPUST (condono edilizio) — kdor bi rad izkoristil zadnji rok (30. 9. 1986) se lahko za vse možne informacije obrne na tel. št. 040/213723 v uradnih urah.

PRODAM hišo v Boljuncu: 3 sobe, kuhinja, dnevna soba, kopalnica, klet in dvorišče. Tel. 228390.

PRODAM 500 kg koruze. Telefonirati ob 20. uri na št. 231901.

IŠČEM mladega dinamičnega fanta z opravljenim vojaškim rokom, dobrim znanjem elektronične ter vsaj pasivnim znanjem srbohrvaščine za službo prodajalca-tehnika v Trstu. Pismene ponudbe na Oglasni oddenek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro TEHNIK.

PRODAM prenovljeno stanovanje v Ul. Frausin, 64 kv. m, v 4. nadstropju, tel. 228390.

NAKUPNI TEČAJI 2. 9. 1986

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

ti in morje

vojko colja

September idealen mesec za jadranje in za križarjenje

Navtična sezona se počasi izteka. Še dober mesec pa bodo dopustniški kapitani pripravili svoja plovila za dolgo zimsko nedejavnost. Poletje se pri nas navadno v drugi polovici avgusta dokončno prevesi, da nastopi jesen še pred uradnim meteorološkim začetkom 1. septembra, ali astronomskim 23. septembra.

S tem pa nočemo reči, da bi morali sedaj za nekaj mesecev pozabiti na morje. Nasprotno, po našem mnenju je september idealen mesec za jadranje. Pri nas sta tako jesen kot pomlad hibridna letna časa, v katerih imamo poletno ali zimsko meteorološko stanje. To velja predvsem za september, ki je statistično eden najlepših mesecev v letu. Frontalni zračni valovi se navadno pomikajo severno od Alp, s prehodom barične depresije pa so celo nad Severnim Jadrano ugodni pogoji za jadranje. Nič čudnega torej, da se v nedeljah naš zaliv bohoti v živopisnih barvah najrazličnejših jader. Dopustniški kapitani se namreč še zadnjič predajajo užitku plovbe s polnimi jadri, obenem ugotavljajo razne okvare, ki so jih plovila utrpela med poletnim dopustom.

Septembra pa bi si lahko privoščili marsikaj več, vključno z daljšim križarjenjem. Če se večina dopustniških kapitanov zaradi skoraj obveznih neviht vrača v varni pristan ob velikem šmarnu in se kasneje poda le na nedeljske potepe, teh skrbi ne bi smela imeti septembra. Ozračje se je namreč že tako ohladilo, da v bistvu ni nevarnosti pred toplotnimi nevihtami. To dobro vedo naši planinci, ki prav september izrabljajo za najlepše gorske ture.

Morje je v teh septembrskih dneh res enkratno. V glavnem prevladujejo vetrovi severnega kvadranta, ki ne povzročajo večje vzvalovanosti. Dnevi so še vroči, da se lahko še vedno kopamo. Že res, da je maestra manj izrazit, a ga uspešno nadoknadijo drugi vetrovi. Septembrsko križarjenje je torej lahko enkratno doživetje, saj med drugim ni več tistega drena, ki smo ga navajeni v julijskih in avgustovskih dneh.

V naši rubriki navadno plujemo proti toku, proti ustaljenim navadam in napakam italijanske navtike. Prav zato upravičeno trdimo, da se ne bi smela navtična sezona omejevati na izključno dva poletna meseca. V srednji Dalmaciji je celo oktober sprejemljiv za jadranje. Seveda so glavna težava šoloobvezni otroci, kdor pa jih nima, bi lahko dopust planiral tudi za prva jesenska meseca, ali vsaj za september. S tem pa nočemo trditi, da nasprotujemo poletnim križarjenjem, a po naših izkušnjah je navtičnodopustniški koledar nekoliko drugačen od suhozemskega. Idealni meseci so navadno maj, julij in september; italijanski dopustniški kapitani pa se tega vse premalo zavedajo, da jim je še vedno avgust najbolj pri srcu. Že res, da letošnji ni povročil večjih neviht, če izvajamo tri nevihte, ki pa niso bile pretirane jakosti. Med naše ljubitelje morja, teh je iz leta v leto več, pa bi lahko prodrli nekoliko bolj

nekonformistična navtična miselnost. Morda pa bo to uspelo naši mladini. Oba naša pomorska kluba imata številne naraščajnike, ki morda ne bodo postali vrhunski jadralci, a sta jim morje in jadranje že tako prešla v kri, da bodo jutri ob finančni osamosvojitvi drugače pristopali k navtični rekreaciji.

Ob obnovitvi naše navtične rubrike po poletnem dopustniškem premoru, lahko torej zagotovimo, da bomo nadaljevali po dosedanjih smernicah krepitve pomorske kulture med našimi bralci, saj je med njimi še vse preveč ljudi, ki pojmujejo navtiko kot nekaj izključno prestižnega, kot dejavnost za petičneže in ne kot najbolj dovršeno obliko športne rekreacije, v kateri je človek najtesneje v stiku z naravo. Vse preveč pozabljamo, da je to morje tudi naše in da je slovensko ime jadrnice pod italijansko zastavo nesporen dokaz, da nas niso izrinili z morja.

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

LA TERRAZZA - Terasa, 1980.
Režija: Ettore Scola. Igrajo: Ugo Tognazzi, Vittorio Gassman, Marcello Mastroianni, Stefania Sandrelli. CANALE 5 ob 21.30.

Pet protagonistov se zbere za večerjo na terasi: scenarist Trintignant, novinar Mastroianni, televizijski funkcionar Reggiani, producent Tognazzi in komunist Gassman. V seriji pripovedi-izpovedi odslika Ettore Scola krizo petdesetletnikov, vendar ne poda analize družbenega okvira k ozadju posameznih zgodb. Dobre interpretacije zlasti Gassmana in Tognazzija tvorijo lepljenko različnih človeških usod. Kljub nekaterim skupnim dogodivščinam pa manjka splošnejša utemeljitev zgodbe, tako da je film razcepljen z nekaterimi špicami v prizorih kjer nastopajo omenjeni igralci.

IL GRANDE SONNO - The Big Sleep - Globoko spanje, 1946.
Režija: Howard Hawks. Igrajo: Humphrey Bogart, Martha Vickers, Lauren Bacall, John Ridgeley, Dorothy Malone. RAI 2, ob 21.30

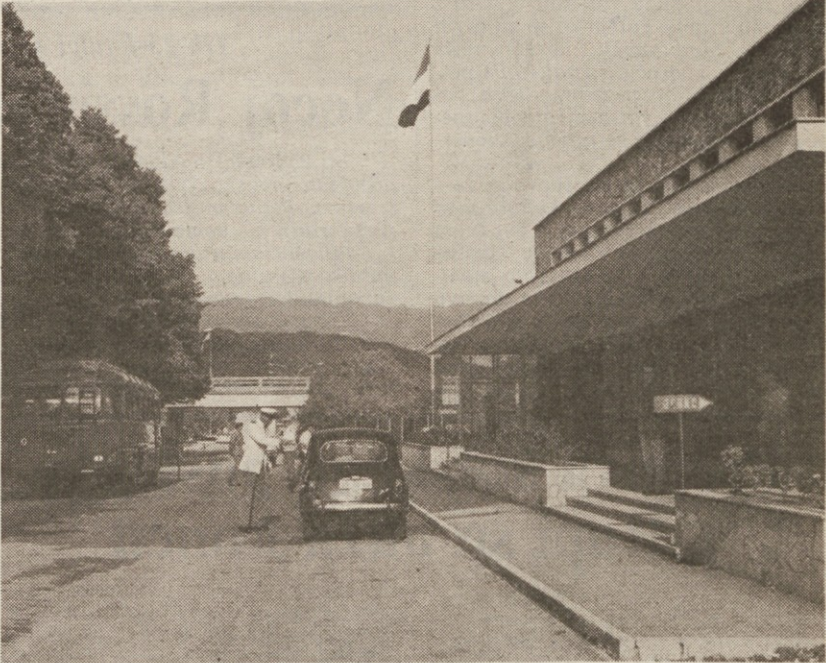
Chandlerjevega junaka, privatnega detektiva Philipa Marlowa, igra Humphrey Bogart, ki je tokrat sredi zapletenega in v marsičem nejasnega dogajanja. Zgodba, ki ji v določenem trenutku niso zmogli slediti ne igralci in niti režiser, je tako zapletena, da je povzročala težave samemu piscu romana. Hawks je dogodivščine v svetu mamil in pornografije filmsko razvzval z enigmatično figuro Lauren Bacall, s črno-belo ambientacijo velemestne periferije in se je tako raje posvetil prikazu nekega mračnega in samotarskega življenjskega okolja. Izjemno igro Bacallove in Bogarta okrepi soliden dialog scenarista Faulknerja, ki pokaže na težaven odnos, morda celo nemogoč, med moškim in žensko, predvsem pa na nekomunikacijo dveh nasprotnih nazorov.

slike, ki niso le spomin

Začasna mejna črta

Stvarna črta med enotami KNOJ in enotami zahodnih zaveznikov. Potem vojaška paritetna delegacija, ki je stanje dejansko potrjevala in se celo izogibala graničarskim mrtvim stražam, kar je napravilo mejno črto ponekod dokaj zobato. Potegnjena je bila demarkacijska črta, to je začasna državna meja med Italijo in Jugoslavijo. Začasnost je bila le formalna beseda in na zborovanju v Okroglici leta 1953 je bilo jasno povedano, da so minili časi zvenketanja z orožjem, ki bi spreminjalo meje. Začelo se je dolgo obdobje dogovarjanja: Londonski memorandum, Helsinki, Osimo in še kaj vmes. Uresničevalo se je navidezno protislovje: odpiranje meje jo je utrjevalo. Ker smo jo od vsega začetka sprejeli na vseh ravneh in z vseh vidikov, smo jo začeli preseirati z zamislijo o enotnem kulturnem prostoru, ki naj povezuje ljudi ob priznanju upravnih meja. Tisoči beguncev, ki so v večjem številu naselili politiki strukturaliziranja in ustvarjanja učinka "berlinskega zidu" ante litteram, so se začeli vračati kot turisti v obalna in priobalna istrska naselja ter s tem po svoje ustvarili enotni prostor.

Potem je pred nekaj leti en župan našel vzrok gospodarskega propadanja Gorice v dejstvu, da je "zgubila svoja ozemlja" (nekako tja do Tolmina in Razdrtega, če smo skromni). Ni znano, da bi kdaj novogoriški predsednik občine jamral po Gorici v imenu Vipavske doline, Soške doline in Trnovske planote, ker so ta področja ostala brez svojega središča. Drugi župan je pred kratkim povedal, da ima Jugoslavija okupirano Istro. Beseda "okupacija" pomeni v političnem izrazu, da je treba prej ali slej ozemlje "osvoboditi".

Kaj ima z vsem tem opraviti objavljena slika? Je namreč iz časov, ko so novogoriške evidenčne tablice dosegle številko okoli 1100 (črni avtomobil); tiste iz Gorice pa številko okoli 12000 (rdeči avtomobil). Na hrbtni strani razglednice najdemo oznako, ki pojasnjuje, da gre za mejni prehod pri Rdeči hiši v Gorici in poduk: "Confine provvisorio Italia - Jugoslavia". Nekateri pozabljajo, da so se doslej številke na evidenčnih tablicah bistveno spremenile. Ne delamo si iluzij, da je takih pozabljenec malo. (R. A.)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.30 Televideo
10.30 Nadalj.: Ritratto di donna velata
11.30 Nanizanka: Un terribile cocco di mamma
12.00 Nadaljevanka: Jo Gailard (3. del)
13.00 Balet: Maratona d'estate
13.30 Dnevnik
13.45 Film: Intrigo a Taormina (kom., It. 1960, r. G. Bianchi, i. B. Lee, U. Tognazzi, S. Koscina
15.30 Lutkovna serija: Muppet show
15.55 Informativna oddaja: Un campione, mille campioni
16.10 Risanka: Pac Man
16.55 Nanizanka: Sette spose per sette fratelli - Uno sceriffo onesto
17.45 Risanka: L'isola del tesoro
18.10 Inf. oddaja: Poesie della sera
18.15 Informativna oddaja: Trent'anni della nostra storia - 1959
19.40 Jutrišnji almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Glasbena oddaja: Questa è l'arena - Qui è nata Maria Callas
22.30 Dnevnik
22.40 Filmske novosti
22.45 Športna oddaja: Mercoledì sport
24.00 Dnevnik

RAI 2
9.30 Televideo
12.00 Nanizanka: A passo di fuga - In famiglia
13.00 Dnevnik
13.15 Nanizanka: Saranno famosi
14.10 Zabavna oddaja: L'avventura, vmes risanka Scooby Doo in nanizanka L'uovo di Danny
17.00 Film: Donne sole (dram., It. 1956, r. V. Sala, i. E. Rossi Drago, G. M. Canale)
18.30 Športne vesti
18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Nadaljevanka: Il sole sorge ancora (1. del)
22.00 Dnevnik
22.10 Film: Il grande sonno (krim., ZDA 1946, r. H. Hawks, i. H. Bogart, L. Bacall, D. Malone)
0.05 Dnevnik
0.15 Film: Mamma Roma (dram., It. 1962, r. P. P. Pasolini, i. A. Magnani, F. Citti)

RAI 3
11.00 Informativni oddaji: Materiali didattici, 11.30 Monografie
12.00 Šport: odbojka
14.00 Glasbena oddaja: Di Gei musica
15.00 Nadalj.: Il cappello del prete
16.10 Variete: Dadaumpa
17.20 Inf. odd.: I grandi lavori del mondo
18.25 Dok.: Grandi mostre
19.00 Dnevnik
19.25 Inf. odd.: Sembra ieri
20.00 Dokumentarec: Geografia oggi
20.30 Filmski festival v Benetkah
21.30 Film: Guai ai vinti (dram., It. 1955, r. R. Matarazzo)
23.05 Dnevnik
23.30 Dok.: Capitali culturali d'Europa

Intrigo a Taormina, RAI 1, 13.45

RTV Ljubljana
17.10 Poročila
17.15 Otroški spored. Slovenske ljudske pravljice - Zvezda na čelu
17.35 Modro poletje - 4. del
18.10 Svet kristalov - znanstvenotehnični film
18.40 Risanka
19.00 Danes: Obalno-kraški obzornik
19.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Mozaik kratkega filma: Taborniški duh živi dalje (kanadski film)
20.30 Verona: To je Arena - Tu se je rodila Maria Callas, prenos
22.30 Dnevnik

Maria Callas je zaslovela pred skoraj 40 leti v Areni v Veroni. Spominska svečanost bo na sporedu ob 20.30 istočasno s prenosom RAI.

TV Koper
17.00 Otroški program, vmes risanka Lamu deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy
18.00 Novela: Ljubezen in oblast
18.55 TV novice
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu naslednji prispevki:

BRDA — Obeti za vinsko letino
VIDEM — Epidemija slinavke
SESLJAN — Likovna razstava ob 2.000-letnici nabrežinskih kamno-lovov
TRST — Memorial Race

19.30 TVD Stičiče
19.45 Rubrika
20.30 Film: Umazana družba (i. Susan Scott, Gianni Macchia)
22.25 TV drama v dveh delih: Past
22.15 TVD vse danes
23.30 Košarka: Turnir Alpe-Adria: Benetton - Smelt Olimpija

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.10 General hospital, 11.00 Alice, 11.30 Dalle nove alle cinque, 12.00 Lou Grant
13.00 Big bang
13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi
16.30 Nanizanke: Hazzard, 17.30 Il mio amico Ricky, 18.00 L'albero delle mele, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat
20.30 Tednik Big Bang - Estate
21.30 Film: La terrazza (kom., 1980, r. E. Scola, i. V. Gassman, S. Sandrelli, M. Mastroianni)
0.30 Nanizanka: Sceriffo a New York

RETEQUATTRO
8.30 Nanizanki: I giorni di Brian, 9.20 Mary Benjamen
10.10 Film: In cerca d'amore (kom., 1964, r. D. Weis, i. C. Francis, J. Hutton)
11.50 Nanizanka: Switch

12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Speedy Buggy, Wheelie and teh Chopper
14.15 Nanizanke: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston
15.45 Film: Cronache di poveri amanti (dram., 1954, r. C. Lizzani, i. M. Mastroianni, A. Lualdi)
17.50 Nanizanke: Mary Benjamin, 18.40 Mai dire sì, 19.30 Charlie's Angels
20.30 Nadaljevanka: Yellow Rose (10. del)
22.30 Tennis: Torneo Flushing Meadows - komentar Rino Tommasi

ITALIA 1
8.35 Nanizanki: Sanford and Son, 9.00 Daniel Boone
9.50 Film: L'ovest selvaggio (western, 1956, r. H. Jones, i. D. Robertson, J. Mahoney)
11.10 Nanizanke: Sanford and Son, 11.35 Lobo, 12.30 Due onesti fuoriclasse, 13.30 T. J. Hooker

TELEPADOVA
13.00 Risanke
14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 15.00 Andrea Celeste
16.00 Nanizanka: Missione impossibile
16.30 Nanizanka: Viaggio in fondo al mare
17.30 Risanke: Kimba, 18.00 I predatori del tempo, 18.30 Uomo Tigre, 19.00 Sport Billy

19.30 Nanizanka: Mork & Mindy
20.00 Risanke
20.30 TV film: Cinema!!! (r. P. Avati, i. G. Cavina, C. Delle Piane, L. Capolicchio, 3. del)
21.30 Film: Eva (dram., 1962, r. J. Losey, i. J. Mooreau, S. Baker, V. Lisi)
23.30 Film: I ragazzi dell'academia
1.30 Nanizanka: Missione impossibile

TELEFRIULI
13.00 Film: Crociera di lusso (kom., r. Richard Whore, i. George Brent, Jane Powell)
14.30 Risanke: Hanna & Barbera
15.30 Glasbena oddaja: GTX Music
18.30 Nanizanka: Ironside
19.30 Dnevnik
20.00 Dnevnik v nemškem jeziku
20.40 Film: Vergine di cera (dram., r. Roger Corman, i. Jack Nicholson)
22.30 Dnevnik
23.30 Nanizanka: Scaccomatto

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20—8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Gledališki glasovi po stezah spominov; 8.40—10.00 Glasbeni almanah; 9.00 Roman v nadaljevanjih; 10.10 Koncert; 11.30—13.00 Glasbeni almanah (2. del); 12.00 Sestanek ob 12.00: S potovanja po Afriki; 13.20 Zborovska glasba (1. del); 13.40 Glasbeni almanah; 14.10—17.00 Poletni mozaik: Glasbeni portret Urbana Kodra, 16.00 Beleška; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Poletni mozaik.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Zabavni zvoki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25—15.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Ljudske pesmi 84; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom...; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 Minute s slovenskimi interpreti; 21.05 Odlomki iz opere; 22.30 Zimzele-melodije; 22.50 Literarni nočturno; 23.05 Jazz.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost - Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.35 Glasba.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00-12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Glasbeni program; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45-19.30 Splash; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.33 Music shop; 17.00 Sestanek s Kompasom; 17.45 Evergreen; 18.00-18.30 Pulj kliče Koper; 19.00 Jazz; 20.00-6.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
10.00 Matineja z Alenko; 15.00 Poletni cocktail, vodi Rok; 19.00 Glasba po željah, v studiu Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.

Na 17. mednarodnem posvetu Seghizzi

Srečanje izvedencev o glasbeni vzgoji

V mestu se še ni polegel živahen hrup folklornih prireditev, ko je že na vrsti drugo pomembno mednarodno srečanje na kulturno in posebej glasbeno temo. V okviru 25. tekmovanja pevskih zborov Seghizzi se je včeraj v konferenčni dvorani razstavišča Espo-mego pričel posvet o zborovskem petju. Posvet prirejajo letos že sedemnajstič, na njem pa sodelujejo glasbeniki, dirigenti, pedagogi in drugi izvedenci na glasbenem področju.

Med več kot sto udeleženci, ki so včeraj sledili prvim poročilom, je okrog trideset iz Jugoslavije, predvsem iz Slovenije, s poročili pa sodelujejo tudi izvedenci iz Avstrije in Madžarske. Tema letošnjega posveta je Branje glasbe med tradicijo, eksperimentalnim iskanjem, utopijo in didaktično operativnostjo. Mimo nekoli-ko raztegnjenega naslova srečanja gre torej za poglobitev vprašanj v zvezi z glasbeno vzgojo. Potem ko so na prvih posvetih obravnavali najrazličnejša vprašanja s področja zborovskega petja, so prireditelji v zadnjih letih posvetili pozornost vprašanjem s področja pouka glasbe in še posebej zborovskega petja.

»Šola je lahko edina osnova za kre-pitev glasbene vzgoje in kulture med prebivalstvom,« je včeraj v uvodnem posegu poudaril predsednik društva Seghizzi Giovanni Vezil, »zato meni-mo, da je za naše zborovsko društvo koristno in potrebno, da poglobimo vprašanje poučevanja glasbe, s po-sebnim poudarkom na aspektu branja glasbe, ker je ta problem danes bis-

tvene važnosti za obstoj in razvoj zborovskega petja tako kot drugih glasbenih zvrsti.« Za njim so pozdra-vili sodelujoče na posvetu župan Scarano, senator Battello in evropski po-slanec Mizzau.

Strokovni del posveta je začel prof. Enzo Petrini, ravnatelj departmaja za vzgojo pri Tržaški univerzi, ki je koor-dinator letošnjega simpozija. Predsta-vil je probleme, ki se postavljajo v zvezi s poučevanjem glasbe v šoli in bodo predmet poglobitve na letoš-njem goriškem srečanju.

Predvsem gre za zapostavljenost glasbene vzgoje, ki dolga desetletja ni imela niti statusa rednega šolskega predmeta, še danes pa so njeni okviri dokaj nejasni in pomen premalo ovrednoten. Seghizzijev posvet naj bi torej skušal odgovoriti na nekatera

vprašanja in prispeval k oblikovanju predlogov za izboljšanje pouka glasbe v šoli.

Da obstaja v šolskem svetu zanima-nje za te probleme, dokazuje prisot-nost številnih šolnikov in pedagogov na posvetu in pa uradno sodelovanje treh predstavnikov ministrstva za šolstvo, ki bodo v razpravi sodelovali s poročili, istočasno pa lahko zbirali ko-ristne napotke za reformo glasbene vzgoje.

Posvet se na razstavišču nadaljuje še danes ob 9. in ob 15. uri. Jutri se bo zaključil z ustanovitvijo Študijskega centra o glasbeni vzgoji, ki so si ga organizatorji goriških zborovskih srečanj omislili, da bi znanstveno-raziskovalnemu delu o glasbeni di-daktiki dali večjo kontinuiteto in po-men.

Ob 25-letnici natečaja C. A. Seghizzi

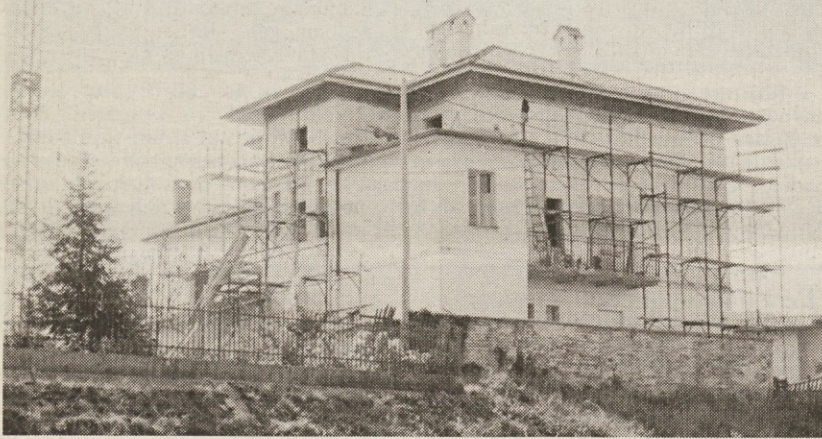
Nocoj Rossinijeva Petite messe

Ob 25-letnici mednarodnega zborovskega natečaja C. A. Seghizzi prireja nocoj istoimensko društvo, v sodelovanju z goriško občino, slavnostni koncert z izvedbo »Petite messe solemnelle« Gioacchina Rossinija. Koncert bo drevi v Avditoriju v Ul. Roma s pričetkom ob 20.30.

Priložnostnim pozdravom - pozdravno pismo je poslal tudi predsednik re-publike Cossiga - bo sledila podelitev priznanj vsem, ki so zaslužni za 25 zaporednih izvedb natečaja, uvodni govor pa bo imel kritik Gianni Gori.

Koncert bo izvajal Gruppo Polifonico iz Trsta pod vodstvom dirigenta An-dree Giorgija. Kot solisti nastopajo sopran Guadalupe Gonzales, mezzosopran Gloria Scalchi, tenor Orfeo Zanetti, bas Vincenzo Sagona. Pevce bodo spremlja-li Ennio Silvestri in Corrado Gulin na klavir in Gianni Del Zotto na harmonij.

Prenova šolskega poslopja v Rupih se bliža koncu

Dela za prenovo ostrejša šole v Rupih so v zaključni fazi. Delavci podjetja Benedil so v prejšnjem tednu namesti-li novo streho, zdaj pa izvajajo notra-nja dela. Kljub temu, da jih vreme ni oviralo in da dela potekajo po predvi-denih rokih, po vsej verjetnosti do 18. septembra, ko se bo pričel pouk, pro-stori ne bodo uporabni. Občinska up-rava je že predvidela možnost, da bodo učence iz Rupe in Peči začasno

prevažali v Sovodnje, otroški vrtec pa naj bi odpri z nekajdnevno zamudo. V vrtcu so namreč te dni zamenjali pod v učilnici in opravili nekatera druga dela.

Pouk v šoli v Rupih naj bi obnovili v začetku oktobra. Povedati je treba tudi, da so gradbišče odpri šele prve dni julija, potem ko se je zaključil pouk.

Dopolnilna blagajna v ladjedelnici bo nujna tudi v prihodnjem letu

Poseg po dopolnilni blagajni v tržiš-ki ladjedelnici bo potreben tudi v pri-hodnjem letu in to v celotnem razdob-ju. Brez dela bo, na osnovi sedanjega obsega naročil, povprečno okrog 350 delavcev, v drugem polletju pa bi utegnili število narasti na ogrog 500. Približno toliko delavcev je v dopol-nilni blagajni tudi v tem obdobju.

O teh vprašanjih so razpravljali na sindikalni skupščini, v ponedeljek do-poldne, v ladjedelnici. Skupščina je bila namenjena predvsem delavcem, ki so v dopolnilni blagajni.

Največ pozornosti so torej namenili prav obravnavi vprašanj v zvezi z do-polnilno blagajno. Pred kolektivnimi dopusti je namreč vodstvo družbe Fin-cantieri posredovalo sindikalnim predstavnikom vrsto podatkov o obse-gu naročil civilnih plovnih objektov ter predvidevanja o stopnji zaposlitve.

Četudi si bo v kratkem mogoče pri-dobiti definitivno naročilo za dve novi potniški ladji, bo v prvih mesecih pri-hodnjega leta še zmeraj okrog 350 de-lavcev v dopolnilni blagajni. V dru-gem polletju pa se bo položaj celo po-slabšal, če ne bo dodatnih naročil. V vodstvu ladjedelnice računajo, da

V Krminu bo ob koncu tedna tradicionalni praznik grozdja

Razstava in pokušnja vin iz krminskega okoliša

V Krminu bo ob koncu tedna tradi-cionalni praznik trgatve, ki ga v tem kraju ob vznožju Brd prirejajo že več desetletij in ki je prav v zadnjem ob-dobju ponovno pridobil na pomenu. Praznovanje bo letos časovno sovpa-dalo s pričetkom spravila letošnjega pridelka grozdja, saj se je te dni že pričela trgatve zgodnjih sort, zlasti v nižinskem predelu.

Pester spored napovedujejo pred-vsem v nedeljo, ko bo v popoldan-skem času (začetek ob 16. uri) po kr-minskih ulicah sprevod alegoričnih voz, zatem pa nastop mažoret iz Pal-manove in Krmina. Dekleta iz Krmina se bodo prvič predstavila javnosti. Sledilo bo še tekmovanje v maščenju grozdja, zvečer pa bo na sporedu še tradicionalna tombola. Za prijetno vz-dušje bodo skrbeli pihalni ansambli, med temi tudi gosti iz avstrijskega mesteca Friesach.

Program tridnevnega praznovanja obsega še slikarsko tekmovanje ex tempore za mladino (na temo grozdja, oziroma trgatve), promenadne koncer-te itd.

V sklop prireditev ob pokrajinskem prazniku trgatve sodi tudi razstava in pokušnja vin krminskega okoliša. Od-prli so jo že prejšnjo nedeljo v prostori-ih nekdanje kinodvorane Italia in bo odprta do nedelje. Zadnja leta so jo prirejali v palači Locatelli, kjer pa prostori niso uporabni zaradi preno-vitvenih del. Na razstavi so predstavl-jena samo vina, ki se pridelujejo v kr-minskem okolišu, bodisi v nižin-

skem predelu, bodisi na gričevnatem območju, ki si je pridobilo, lahko reče-mo, mednarodni sloves.

Prireditelji - društvo Pro loco v so-delovanju s krminsko občinsko upravo - seveda računajo da bodo imeli srečo z vremenom in da bo prireditev, tako kakor prejšnja leta, privabila v kraj nekaj tisoč obiskovalcev.

GLASBENA
MATICA
GORICA

Vpisovanje v šolo GLASBENE MATICE je v teku do 12. septem-bra. Vpisovanje je vsak delavnik v Ul. Croce 3 od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Pojasnila tudi po telefonu (št. 84508).

Naknadno bo vpisovanje v pod-ružnicah v Sovodnjah, Doberdobo in Štandrežu.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici (velika dvorana) bosta jutri, 4. septembra, ob 19.30 in v petek, 5. septembra, ob 20.30 dva programa Lisztove klavirske glasbe v skladateljevem jubilejnim letu. Nastopa mladi goriški pianist Benjamin Saver.

razna obvestila

Vpisovanje gojencev v Dijaški dom v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 83495, se nadaljuje vsak delavnik od 10. do 13. ure.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Festa di laurea«. R. Pupi Avati.
CORSO Zaprt.
VITTORIA 17.30-22.00 »Piaceri morbosio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 »Ženska v rdečem«, 21.00 (Pulj po Pulju) »Večerni zvon«.
DESKLE 19.30 »Pot v Indijo«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. C. Cosulich, tel. 711315.

POGREBI

Danes v Gorici ob 12.30 Adelina Fantina-to iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Ob boleči izgubi moža in očeta Renca Faganela izrekajo člani in od-borniki KD Oton Župančič Miriam, Danijelu in svojcem iskreno sožalje.

ŠD Olympia izreka iskreno sožalje svojcem in OK Val ob tragični in prerani izgubi Renca.

Kolektiv Dijaškega doma sočus-tvuje z Miriam in svojci ob tragič-nem dogodku v družini.

Ob smrti Renca Faganela se žalo-vanju hudo prizadete družine pri-družujejo Mario, Charlet, mama in hčerki.

Med ranjenimi vojaki fant iz Sovodenj

Med vojaki, ki so se v ponedeljek ponesrečili v prevrnitvi oklopnega vo-zila pri Banih na tržaškem Krasu, je tudi 19-letni Marko Cijan iz Sovodenj, kjer stanuje v Ul. 24. maja 24 skupaj s sestro dvojčico Vivijano in očetom Vi-tom. Pri vsej tragediji - v kateri so izgubili življenje trije vojaki - je Mar-ko imel veliko mero sreče, saj se je izkazal z lažjimi poškodbami, zaradi katerih se bo moral predvidoma zdravi-viti dva tedna.

Marko je na služenju vojaškega roka od polovice junija, komaj poldru-gi mesec prej, 1. maja, pa je dopolnil 19. leto. Po opravljeni slovenski nižji

srednji šoli je do odhoda k vojakom delal kot klepar.

»Rešila ga je prisebnost, da je ob nesreči takoj skočil s krova oklepne-ga vozila,« nam je povedal oče, ki je sina obiskal v ponedeljek popoldne v bolnišnici na Katinari. »Bil je še vidno zmeden in nam ni znal opisati točne-ga poteka dogodkov. Marko je pri padcu dobil močan udarec v glavo in odrgnine predvsem po roki.«

Po prvi pomoči v bolnišnici na Kati-nari so ga že v ponedeljek premestili v vojaško bolnišnico v Trstu, kjer bo ostal nekaj dni na opazovanju. Oče

pričakuje, da mu bodo nato dali nekaj bolniškega dopusta, tako da bo Marko lahko pozabil na to dramatično izkuš-njo v krogu svojih dragih.

Danes pogreb Renca Faganela

V Štandrežu bo danes popoldne po-greb Renca Faganela, ki je v petek utonil pri Lošinju. Pogrebni sprevod bo ob 16. uri iz hiše žalosti na Trgu sv. Andreja, v domačo cerkev.

Umrl je inž. Branko Ferlat

O njem bi res lahko rekli: *qualis vita, finis sita*. Rodil se je v Biljah 23. julija 1906, diplomiral na tehničnem zavodu v Idriji, doštudiral pa na po-morski fakulteti v Genovi leta 1930. Služboval je v raznih krajih, vojna vihra pa ga je zajela v Boki Kotorski. Po vojni je od leta 1945 do upokojit-ve 1974 poučeval na slovenskih šolah v Gorici, prej na nižji srednji šoli, po-tem pa na učiteljski.

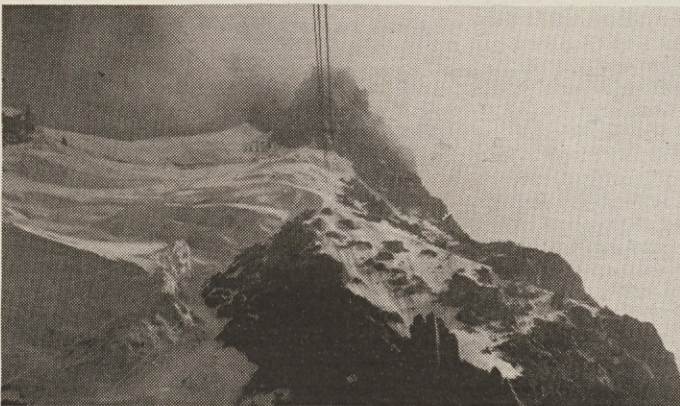
Bil je tihega značaja, odmaknjen, preskromen. Kakor je živel, tako se je tudi po krajši bolezni na tiho umaknil s tega sveta 27. avgusta letos. Pokopan je v Sovodnjah.

Vlado Klemše

8. na krožni poti pod mont blancom

Čim manj prtljage na žičnico. Žal je bila naša skupina otovorjena z orjaškimi nahrbtniki in ni bilo lahko vstopati in izstopati iz večjih ali manjših kabin, ki so, kot kaže, zmeraj nabito polne. Iz Chamonixa do kraja La Palud, na italijanski strani, je treba prestopiti kar petkrat. Najbolj nerodno je bilo vstopanje v majhne, štirisežne kabine na odseku med Aig.le du Midi in postajo Helbronner, saj je eden naših nahrbtnikov zavzel prostora za dve osebi. Pa cepini, smučarske palice itd...

Iz Chamonixa se žičnica najprej povzpne do 2318 met-rov visokega Plan de l'Aiguille, od tod pa v enem samem skoku na Aiguille du Midi (3843 m), kjer je tudi razgledni stolp in od koder je proti Mont Blancu mogoče vreči ka-men. Tako blizu se namreč odpirajo pred nami tu gori precej zaobljeni ledeniki. Sonce je medtem ko smo se z

Takole je videti vrhni del Aiguille du Midi, kamor je speljana žičnica. Posnetek je prav iz kabine žičnice.

žičnico vzpenjali sem gor pregnalo nadležno meglo in tako smo lahko uživali ob čudovitem razgledu na pro-stranstvo vršacev. La Valle Blanche (Bela dolina) pod Ai-guille du Midi je bila naravnost posejana s skupinami šotorčkov, ledenik so v raznih smereh prečkale naveze. Še bolj živo je bilo videti pod zavetiščem in postajo žičnice

Helbronner (3470 m), kjer poteka tudi državna meja. Tu imajo urejena smučišča, smučarsko šolo, posebno šolo za pse itd. Popoldanska pripeka pa je, kakor smo ugotovili med krajšim sprehodom na ledeniku, razmehčala tudi sneg na tej višini, saj se vdira do kolen, zato pa na smu-čišču tudi ni videti smučarjev.

No, glede prehajanja meje moram povedati, da nas nikjer niso vprašali po dokumentih, ki smo jih sicer imeli vsi s sabo. Tudi nismo nikjer videli francoskih žandarjev ali drugih državnih funkcionarjev. Tudi na žičnici ne. Pra-va odprta meja, še bolj odprta od tiste naše, ki jo veliko-krat postavljamo za vzgled. Naslednja postaja, kjer je tre-ba spet prestopiti je zavetišče Torino, kakih 100 metrov niže od postaje Helbronner. Od tod se žičnica prične zelo strmo spuščati v dolino, vendar prestopanja še ni konec. Zadnja zamenjava je nekako sredi pobočja in končno, ne-kaj pred 19. uro, pristanemo v La Paludu. Zadovoljni, da smo prečkano masiva, obešeni na jeklene žice srečno pre-stali, zelo zadovoljni da smo imeli zares srečo z vreme-nom. To smo ugotavljali še naslednji dan, ko so bili vrhovi zakriti z gosto meglo in oblaki.

Program četrtega dne trekinga še ni bil v celoti izpol-njen. Bili smo štirinajst kilometrov daleč od mesta, kjer smo v sredo zvečer pustili avtomobile. Šoferjem ni preos-talo drugega kot vzeti pot pod noge in upati, da zadnji avtobus v dolino Veny še ni odpeljal. Tudi tokrat smo imeli srečo.

Tudi letos v Tržiču bogata in kakovostna kulturna sezona

TRŽIČ — Pred komaj petimi leti so v Tržiču odprli Mestno gledališče in v tem kratkem časovnem razdobju se je to mesto uveljavilo na kulturnem področju z gledališko in filmsko sezono, predvsem pa s koncertno sezono, ki je postala pravi festival, najpomembnejši te vrste v Furlaniji-Juljski krajini. Glasbene festivalske prireditve je prirejal znani kritik Carlo de Incontrera, ki je, tudi v sodelovanju z gledališčem La Fenice iz Benetk, uspel privabiti v Tržič znane glasbene izvajalce, tako posameznike kot ansamble. Poleg redne koncertne zimske sezone, so na pomlad prirejali zaokrožene cikle, ki so Tržiču dali še več slovesa. Letošnji spomladanski cikel (kar dvajset koncertov) je bil posvečen Beethovnovi glasbi. Levji delež v tem programu je imel Simfonični orkester ljubljanske Radiotelevizije pod vodstvom Antona Nanuta kot tudi drugih dirigentov.

Obstajala pa je nevarnost, da ne bo podobnih programov v tej in prihodnjih sezonah, ker je medtem v Tržiču prišlo do spremembe v političnem vodstvu Občine. Prejšnjo levičarsko koalicijo je zamenjala centristična. Komunisti in socialisti so bili potisnjeni v opozicijo, upravo so prevzeli demokristjani, republikanci in socialdemokrati. Bojazni so bile delno upravičene zato, ker so nekateri med tistimi, ki danes vodijo Občino, še zlasti demokristjani, prej ostro kritizirali kulturno politiko Občine, predvsem s trditvijo, da je bila preveč razsipa. Sedanji odbornik za kulturo, republikanec Paolo Sartori, pa je potrdil dosedaj vodeno kulturno politiko na pogovoru z novinarji, kjer je orisal program letošnje sezone, ki nadaljuje in izpopolnjuje dosedanje programe.

V Tržič bo prišlo deset gledaliških skupin z najbolj znanimi italijanskimi igralci. V goste bodo prišli igralci Arnoldo Foà, Virginio Gazzolo, Walter Chiari, Renato Rascel, Maddalena Crippa, Gastone Moschin, da imenujemo le nekatere. Na oder bodo dali dela Thomasa

Bernharda, Shakespearea, Moliera, Pirandella, Becketta, Cosso, Quartulla, Woddy Allena, Thomasa Manna. Gledališko sezono bodo pričeli 13. oktobra z nastopom Stalnega gledališča iz Bocna, ki bo dal na oder »Il teatrante« Thomasa Bernharda v režiji Marca Bernardija.

Filmsko sezono bodo tudi letos prepustili programiranju priznane tržaške skupine Cappella Underground. Zanj bo skrbela Rosella Pisciotto. Vse filme bodo prvič predvajali v Tržiču. Izbrani bodo med tistimi, ki bodo dobili nagrade na festivalih ali bodo drugače priznani s strani kritike.

Največ pozornosti pa bodo tudi letos posvetili koncertnim prireditvam, za katere je tudi tokrat program izdelal Carlo de Incontrera. V zimskem času bo na sporedu štirinajst koncertov, na katere pridejo svetovno znani umetniki ter skupine. Levji delež bo tudi tokrat imel Simfonični orkester ljubljanske radiotelevizije, ki bo začel sezono 23. septembra. V Tržič pridejo tudi v tej sezoni organist Klemens Schnorr, pianisti Alexander Lonquich, Joaquín Achúcarro in François Thiollier, ter Jess Wien Trio.

Tem koncertom bo na pomlad sledil cikel tokrat posvečen francoskim glasbenim ustvarjalcem konca prejšnjega stoletja, ki mu bodo dali naslov »Proustov čas«.

Skratka, kdor bo hotel poslušati dobro glasbo v odlični izvedbi bo tudi letos moral v Tržič.

Težave bodo seveda z abonmaji. V Mestnem gledališču v Tržiču ni veliko prostora, še zlasti če upoštevamo dejstvo, da na koncerte prihajajo ljudje iz vse dežele. Pravočasno si bo treba nabaviti abonmaje, ki jih, poleg drugih, prodajajo tudi v Trstu (Agencija UTAT) in v Gorici (Agencija Appiani).

MARKO WALTRITSCH

Razstava Perizijevih učencev Novo slikarstvo v starem kamnolomu

V niz prireditve, ki so se doslej zvrstile ob 2000-letnici nabrežinskih kamnolomov, se vključuje tudi likovna razstava, ki so jo v ponedeljek odprli v dvorani seslanskega sedeža Tržaške turistične ustanove, razstava, ki nosi naslov »Novo slikarstvo v starem kamnolomu«. Gre za slikarsko razstavo, ki je logičen zaključek uspele pobude Devinskega kulturnega združenja ter znanega tržaškega umetnika in likovnega pedagoga Nina Perizija, ki je v nabrežinskih kamnolomih organiziral in vodil slikarsko šolo, ki se je je udeležilo deset v glavnem mladih tržaških likovnikov, ki so se v vročih julijskih in avgustovskih dneh prepuščali mojstrovemu mentorstvu.

To je očitno na sedanji razstavi, na kateri se je deset Perizijevih »učencev« predstavilo s po tremi deli, ki so menda vsa izdelana v akrilu. Čeprav gre tudi za nekatere tržaške že kolikor toliko formirane likovnike, s katerimi smo se na raznih v glavnem skupinskih razstavah že srečavali, je v njihovi sedaj razstavljenih delih močno prisoten učitelj, to se pravi Perizijev vpliv. Tu bi mogli dodati še dve posebnosti, dve značilnosti: večina učencev - razstajalcev se je opredelila za abstraktno likovno govorico, pretežna večina mladih mojstrov uporablja zelo močne ali celo močno žive barve, podobno kot mojster Perizi.

Pri tako obsežni skupinski razstavi ne moremo govoriti o temeljitejši oceni, omejili bi se raje le na kratko označbo nekaterih mojstrov. Splošen vtis, ki ga razstava daje ob vstopu v razstavno dvorano, je prijeten, vsekakor ustrezen obetom pobudnika in organizatorja likovne prireditve. Od desetih razstavljalcev sta dva Slovenci, točneje gre za dve slovenski likovnici, ki ju sicer že poznamo. Liana Drašček, ki je nedavno tega razstavila dva grafična lista na skupinski razstavi slovenskih likovnikov v galeriji Tržaške knjigarne, je razstavila sedaj tri lepa olja v izrazitem informelu in v nekoliko zagašenih, vendar prijetnih barvah, v katerih nekako prevladuje siva barva. Koj za njenimi deli se prav tako s tremi deli predstavlja druga slovenska likovnica, ki jo poznamo že nekaj let, vendar doslej kot kiparko, oziroma kot ustvarjalko v zvrsti umetnostne obrti. Gre za Bogomilo Doljakovo, ki se predstavlja kot slikarka prvič, vendar presenetljivo dobro. Njej sledi Fulvio Doz, ki v kompoziciji dveh svojih del bežno spominja na pokojnega Černigoja, v barvah pa na Borisa Zuljana. Tudi naslednji Giorgio Zandomeni kaže v svojih delih poleg Perizijevega vpliva tudi nekaj Černigojevih sledov.

Ko si ogledujemo dela Novele Celi, imamo najprej vtis, da sledi v svojem slogu ostalim kolegom, namreč slogu abstraktne govorice, vendar nam pozornejši ogled razstavljenih del pove, da je ostala v slikanju skalovja na zeleni osnovi dokaj blizu stvarnosti, resničnosti. Giuseppe Saracino slika skalovje v nekoliko večjih ploskvah in močnih barvah, za Franca Valussija so značilne bolj zelene barve in krepki raznobarvni zamahi nekako v diagonalni platna.

Giampaolo De Santi se zelo dobro predstavlja s svojimi kompozicijami, v katerih slika nekakšne ruševine, v nekoliko utišanih barvah, vtem ko Patrizia Bigarelli spominja na mojstra Perizija izpred mnogih let in to tako v močnih barvah, kot tudi v oglatostih motiva kompozicije. Kar zadeva močno barvitost Bigarellijeve velja tudi za barvitost Mina Inchingella, za katerega so značilne velike močno barvne ploskve.

Razstava, ki bo trajala do 13. septembra, je privabila na otvoritev ne navadno veliko občinstva, med katerimi je bilo mnogo kulturnih in javnih delavcev ter tudi predstavnikov oblasti, med katerimi je bil tudi Bojan Brezigar, župan devinsko-nabrežinske občine, ki je prevzela pokroviteljstvo nad številnimi prireditvami, ki so v zvezi z 2000-letnico nabrežinskih kamnolomov. (fre)

● Sovjetsko filmsko združenje Sovin-film je z ameriško producersko hišo podpisalo pogodbo o ekranizaciji znamenite povesti Antoina de Saint-Exupéryja »Mali princ«. To bo prva filmska priredba tega dela.

Isto sovjetsko kinematografsko združenje je sklenilo tudi dogovor s francoskim režiserjem Christianom Jacquesom o snemanju filma po romanu »Trindevetdeseto« Victorja Hugoja, z nekim italijanskim podjetjem pa so podpisali pogodbo za adaptacijo nekega Goldonijevega dela.

Ob videmski razstavi Zakon v stolpu, ki se je pravkar končala Bi se Eros in Psihe še ljubila?

Ob koncu prejšnjega tedna so v Mestnem muzeju v Vidmu zaprli odmevno razstavo »Zakon v stolpu«, s podnaslovom »Mednarodna razstava umetnosti in običajev, ki si jo je v dveh mesecih ogledalo več kot tri tisoč obiskovalcev. Razstavo je pripravil Furlanski komite Donna & Arte s sedežem v Vidmu, glavna organizatorica pa je bila kiparka Dora Bassi, docentka na umetniški šoli Accademia di Belle Arti Brera v Milanu. Če je bila lanskeletna prva razstava v tej organizaciji postavljena v regionalne okvire, čeprav z gostinjami iz drugih italijanskih mest, je letošnja že presegla te meje in se odprla v širši prostor Alpe-Jadran. Ta njihova namera se bo po besedah organizatorke dodobra uresničila čez dve leti, ko bodo pripravili naslednjo tematsko razstavo in jo iz Vidma prenesli v Gradec in v Ljubljano, k sodelovanju pa pritegnili razstavljalke iz vseh dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Pri organizaciji letošnje razstave, na kateri je sodelovalo devetindvajset likovnih umetnic iz Italije, Avstrije, Nemčije, Jugoslavije, Japonske in Izraela, so sodelovale galerije iz Innsbrucka in Gradca ter Goriški muzej iz Nove Gorice.

Naslov razstave, ki so jo postavili v prenovljenem srednjeveškem stolpu v Ulici Zanon, ni simboličen, saj ne glede na vsebinski koncept razstave, označuje le mesto postavitve razstave, čeprav so mogoče organizatorke računale tudi na njegov provokativnejši ton in namig in s tem tudi na večji odmev.

Razstava je študijsko zasnovana in se tematike - torej zakona, življenja v dvoje, loteva interdisciplinarno, z raziskavo in predstavitvijo življenja ženske v zakonski skupnosti v videmski krajini v preteklosti in z informacijo o specifičnostih le-tega v sedanjosti. Ta sklop predstavitve zajemajo prvi štirje oddelki (v pritličju in del v prvem nadstropju), ki so jih pripravljali različni strokovnjaki, od etnologov, sociologov, psihologov, andragogov in likovnikov. Uvod v razstavo predstavlja prikaz zakona o tradicionalni

kmečki družbi, ki strokovno argumentirano, z besedilom, z dokumenti, fotografijami in etnološkimi predmeti pripoveduje o življenju žene. Ta etnološki prikaz preteklosti se nadaljuje z zanimivim prikazom drobnih pisanih punč iz plastike ali stekla, drobnih risbic, pisemc in ilustracij z ljubezensko tematiko, ki po mnenju avtoric vzbujajo deklamacije domišljij in vzpodbujajo sanjarjenje o idealnem zakonu. Taka občutja se prebujajo tudi ob branju tako imenovanih rožnatih romanov, ki so razstavljeni v naslednjem oddelku z naslovom »Harmony«. Raziskava, ki so jo ob tej priliki naredili, je točno pokazala, da mlada dekleta pogosto posegajo po tovrstni literaturi. Zanimiv je tudi audiovizualni oddelek, kjer si obiskovalec lahko ogleda videofilme Donate Buccioli, Claudie Degano in Franca Piavolija na tematsko zakonskega življenja in videofilm o lanskeletni razstavi, torej prvi razstavi, ki jo je komite Donna & Arte pripravil in je nosila naslov »Izgubljeni čas«, na njej pa so sodelovale samo italijanske ustvarjalke.

Osrednje mesto na razstavi gre likovni postavitvi del v zgornjih prostorih razstavišča, ki so jih prispevale na to razstavo posebej povabljene likovne umetnice. Izbor za letošnjo razstavo je temeljil predvsem na kvaliteti del, ki so se s svojo sporočilnostjo lahko vključila v že dogovorjeno tematiko. Nekaterne umetnice so dela ustvarile na pobudo prirediteljev, druge pa so bile v razstavo vključene prav zaradi del, ki so jih že prej ustvarile in se s svojim vsebinskim izhodiščem vežejo ali dotikajo te problematike. Po teh kriterijih so bile v organizaciji Goriškega muzeja (žal skoraj v zadnjem trenutku) izbrane tudi slovenske predstavnice Tinca Stegovec, Adriana Maraž in Metka Krašovec, vse iz Ljubljane. Avstrijo so zastopale Stroblova, Schmeiser Cadijeva, Madernova in Kaufmannova, Zvezno republiko Nemčijo Uterbergerjeva, Izrael Yahirova, Japonsko Izumijeva. Najštevilnejše so bile Italijanke: Bassi, Benes,

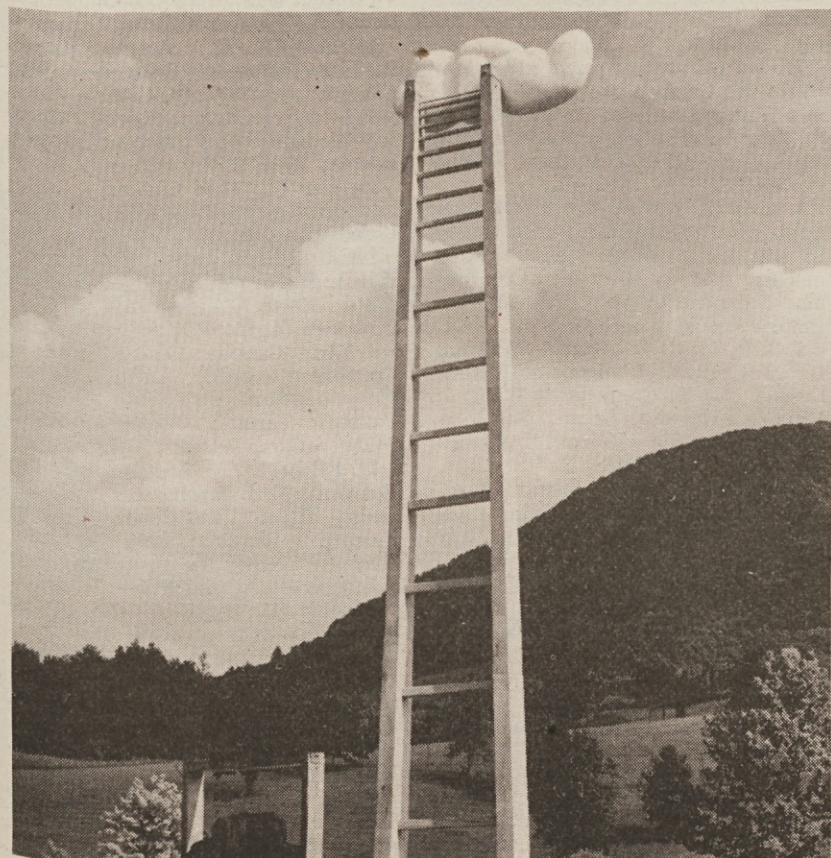
Bendini, Carcioli, Corteggiani, Cecatti, Degani, Degano, Dessy, Esposito, Fedi, Fiorini, Lombardi, Panno, Ricciutti, Roncoroni, Simoni, Talleri in Zorzenon.

Razstavljalke so k problematiki pristopale zelo svobodno in zelo različno in čeprav jih povezuje skupna vsebinska nit, so to zelo avtorska, zelo svojska dela, ki govorijo o različni občutenosti in podoživetih likovnimi interpretacijami. Toliko kolikor avtoric, toliko povsem različnih del, ki se stilno opirajo na različne sodobne likovne prijeme in tokove zadnjih dvajsetih let vključeno z novo podobo. Ta izpovedna heterogenost je razumljiva in nenazadnje zaželena, saj so se s to problematiko srečale likovnice različnih generacij. Vsako delo nosi v sebi svoje globoko sporočilo in na svoj način razglablja o problemu zakona in življenja v zakonski skupnosti. Tokrat so v ta problem, pa čeprav to ni samo ženski, pogumno zagrizle likovnice, ki so svoje misli, občutja in videnja izrazile v likovnem delu in jih celo dopolnile s pisano besedo. Njihovo sporočilo, prav gotovo poglobljeno z lastnim doživetjem, ni navdušujoče in vzpodbujajoče. Likovnice so do zakona v večini kritične, cinične, ironične in jedke, le redkokdaj jim ta spomin vzbuja lepa in romantična občutja. So mar likovnice kot umetnice bolj kritične do tega problema, bolj občutljive, bolj direktno prizadete ali potisnjene bolj v obrobje? Da bi te svoje notranje boje in probleme bolj plastično, bolj poudarjeno prikazale, posežejo po različnih materialih - po železu, mavcu, papirju, steklu, lesu, plastiki, blagu. Značilno je, da so avtorice, ki so posegale po najbolj atraktivnih sredstvih in neklasičnih materialih, v večini. Tako prevladujejo objekti in skulptoslike, tudi fotografija, manj pa je klasičnih likovnih zvrsti. Videti in doživeti to razstavo pomeni svojevrstno spoznanje. Spoznanje, ki daje misliti.

Razstavo je spremljal tudi lep katalog z reprodukcijami in s krajšim intervjujem oz. anketo vsake razstavljalke.

NELIDA SILIČ NEMEC

Beli oblak

Ratko Petrič (Jugoslavija) — Beli oblak (Forma viva 1978)

Vipavska dolina odkriva svojo preteklost

Že tretje leto zapored je oživilo arheološko delovišče na robu nižinskega predela na skrajnem vzhodnem robu Lok. Dolina, vpeta, med pobočje Trnovskega gozda in gričevnatega Panovca na vzhodu Nove Gorice, šele v zadnjih letih odkriva svojo arheološko podobo. Stari zapisi, ki so mnogokrat opora raziskovalcem, tokrat le tem ne dajejo napotil. Odkritjem arheoloških lokalitet v tem predelu so vedno botrovala zemeljska dela.

Topografski ogledi terena, sondažna ter sistematična izkopavanja arheologov izpričujejo, da je bil ta prostor poseljen tako v prazgodovini kot tudi v antiki. Prazgodovinska poselitve in dokumentirana s kamnito puščico in odlomki lončenih posod, ki so raztreseni po vzhodni Sv. Danijela, najdejo pa se tudi v ravninskem predelu. Vse te slučajne najdbe opozarjajo na bronastodobno poselitev doline, o kateri danes kaj več še ne moremo reči. V primerjavi z bronastodobno je antična poselitev veliko bolj jasna, saj je dokumentirana z dvema domačijama iz 1. stol. n. št. Pozornost arheologov je najprej vzbudila domačija v zahodnem delu današnje vasi Loke, katere ruševinski ostanki so bili dobro vidni na sami površini. Ob melioracijskih delih na vzhodnem koncu vasi leta 1984, je slučajni sprehajalec, po srečnem naključju študent arheologije, opazil na površini kmetijskega zemljišča polno antičnih ruševinskih ostankov, ter o najdbi obvestil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Nove

Gorice. Ta je novo odkrito zemljišče zavaroval in s tem rešil pred nadaljnjim uničenjem. Izkopavalna dela je nato po dogovoru z Zavodom prevzel Goriški muzej, financira pa jih občinska raziskovalna in kulturna skupnost Nova Gorica.

Arheološko ekipo sestavljajo strokovni delavci muzeja, študentje in delavci kopači, njen stalni sodelavec pa je dr. Vinko Šribar iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Kot novost je ta strokovnjak uvedel pri lanskeletnih izkopavanjih vertikalno fotodokumentacijo, ki je bila letos spomladaj predstavljena na razstavi snemstvenih dosežkov Filozofske fakultete v Ljubljani. Novost letošnjih izkopavanj, konstrukcija istega strokovnjaka, je pantograf, ki v znatni meri skrajša terensko risarsko dokumentacijo. Poleg tehničnih dosežkov izstopajo tudi arheološki rezultati. Doslej so bili odkriti ruševinski ostanki dveh večjih objektov, od katerih so ohranjeni le temelji. Na podlagi vseh odkritih temeljev bodo

arheologi, ko bo teren v celoti raziskan, dobili celotno zasnovano rimske podeželske domačije.

Pri opredeljevanju funkcije posameznih prostorov pa igrajo poleg konstrukcijskih detajlov pomembno vlogo tudi najdbe, ki izpričujejo namembnost prostorov. Tako so deli konjske opreme, način gradnje tlaka in sama velikost pri enem izmed prostorov najdenih objektov že določili njegovo funkcijo. Z odstranitvijo ruševin v ostalih prostorih bo tako odkrita še zadnja tančica skrivnosti, ki jih obdaja.

Na podlagi izkopavanj v Lokah bomo prvič v zgodovini raziskovanj naše primorske preteklosti spoznali celoten tloris rimske domačije. Z vsi upravičenostjo lahko domnevamo, da je bilo le teh še več, saj je bila Vipavska dolina pomemben vezni člen med vzhodom in zahodom, da pa ob pospešenih melioracijskih delih niso bile deležne tako srečne usode kot rimska domačija iz Lok.

BEATRICE ZBONA-TRKMAN

SLOVENIJALLES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Svetovno prvenstvo v kolesarstvu Italiji dva bron v dirkališnih voznjah

COLORADO SPRINGS — Češkoslovaška dvojica Voboril - Rehounek je posegla po zlatem odličju v dirki tandemov, predzadnji preizkušnji dirkališnega dela svetovnega kolesarskega prvenstva. V finalu je premagala dvojico ZDA.

VRSTNI RED: 1. ČSSR, 2. ZDA, 3. Italija (Faccini, Nicotti), 4. Madžarska.

V hitrostni vožnji za profesionalce je Japonska osvojila vsa tri odličja.

VRSTNI RED: 1. Nakano, 2. Matsui, 3. Tawara. Za Nakano je to 10. naslov na SP.

Prvo mesto v zasledovalni vožnji za ženske si je priborila Francozinja Longova.

VRSTNI RED: 1. Longo, 2. Twigg (ZDA), 3. Ganz (Švi.), 4. Van De Berg (Niz.).

Italijan Stefano Allocchio je v hitrostni vožnji za posameznike dosegel zadovoljivo tretje mesto.

VRSTNI RED: 1. Freuler (Švi.), 2. Vaarten (Bel.), 3. Allocchio (It.).

V ponedeljek je bil letni redni občni zbor našega košarkarskega združenja Pri SZ Jadran izvolili nov odbor (predsednik Edi Kraus)

Kdo je Edi Kraus

Edi Kraus se je rodil 28. 9. 56 v Trstu. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval na Opčinah, maturiral je na znanstvenem liceju »F. Prešeren«, diplomiral pa na tržaški univerzi za doktorja ekonomskih ved.

S košarko se ukvarja od svojega 12. leta, ko je bilo na Opčinah ustanovljeno športno društvo Polet. Pri Poletu je igral vse do prestopa v Jadran, kjer je bil kapetan ekipe do leta 1984, potem pa je z ekipo sodeloval še eno leto. Zadnjo sezono je spet igral pri Poletu, kjer si je članska ekipa priborila pravico nastopa v promocijskem prvenstvu.

nja, njegovo neizmerno požrtvovalnost in tudi diplomacijo, s katero je znal reševati probleme, ki jih ni bilo malo. Pod njegovim vodstvom se je Jadran povzpел do toliko zaželene B lige, kar je največji uspeh, ki ga je

V nadaljevanju je bil izvoljen novi glavni odbor Jadrana, ki ga sestavljajo Sergij Pertot in Livio Valenčič za Bor, Leo Koren in dr. Sergij Peleza za Breg, dr. Henrik Lisjak in Marjan Pertot za Kontovel, arh. Andrej Križnič in Marčelo Malalan za Polet ter Livio Lesica in Antek Terčon za Sokol. V glavnem odboru bosta Finjadrana zastopala dr. Vanja Lokar in Edi Vodopivec. Občni zbor je nato izvolil novega predsednika, in sicer dr. Edija Krausa, podpredsednik je Marjan Pertot, tajnik Livio Valenčič, blagajnik pa je Marčelo Malalan. Predsednik nadzornega odbora je dr. Grago Gantar, člana pa dr. Dušan Druden in Franko Vitez.

Ekipo Jadrana bo v sezoni 1986-87 vodil izvršni odbor, v katerem so predsednik, blagajnik in zastopnik Finjadrana Edi Vodopivec ter novi generalni menadžer Jure Krečič. Izvršni odbor je dobil najširša pooblastila, da bi lahko izpeljal letošnjo sezono kar najbolj optimalno.

NOGOMET: danes 4. kolo italijanskega pokala Udinese v Catanii, Triestina v Barletti

V današnjem 4. kolu italijanskega pokala se bosta oba deželna ligaša, Udinese in Triestina, mudila na dokaj »neprijetnih« gostovanjih.

Videmska enajsterica bo gostovala na Siciliji pri točk žejni Catanii, medtem ko bo tržaški drugoligaš obiskal zadnjevrščen Barletto.

DANAŠNJI SPORED

Skupina 1: Arezzo - Como; Fiorentina - Empoli, Casertana - Pescara; Skupina 2: Catania - Udinese (16.45), Bologna - Inter, Cavese - Catanzaro;

Skupina 3: Monza - Sampdoria, Juventus - Cremonese, Reggiana - Lecce;

Skupina 4: Milan - Parma, Ascoli Sambenedettese, Barletta - Triestina (17.30);

Skupina 5: Lazio - Spal; Napoli - Vicenza, Taranto - Cesena;

Skupina 6: Palermo - Brescia, Messina - Atalanta, Genoa - Virescit;

Skupina 7: Pisa - Torino; Avellino - Modena; Cagliari - Siena;

Skupina 8: Bari - Roma, Verona - Piacenza, Perugia - Campobasso.

Mazza: »Nagrad ne bo«

VIDEM — Predsednik Udineseja Mazza je izjavil, da pri Udineseju letos ne bo nagrad za posamezne tekme. Igralci bodo prejeli »lepo« nagrado ob koncu prvenstva.

Poraz italijanskih odbojkaric

PRAGA — V prvem kolu skupine D ženskega odbojarskega SP so ZDA včeraj premagale Italijo s 3:1 (15:7, 8:15, 15:12, 15:10). OSTALI IZIDI. Skupina A: Bolgarija - ČSSR 3:2; Skupina B: Kitajska - NDR 3:1; Skupina C: Kuba - Brazilija 3:0.

Rokomet: spored A-1 lige

RIM — Včeraj so objavili spored v italijanski rokometni A-1 in A-2 ligi ki se bo pričela 4. 10. Tržaški Cividin bo v prvem kolu doma igral proti Ortigi.

KOŠARKA: v Ljubljani za turnir Alpe-Adria Visok poraz Stefanela

Mineral Slovan — Stefanel 100:84 (43:34)

MINERAL SLOVAN: Blaznik 5, Janžek 8 (2:3), Bajc 2, Vidmar 10 (2:2), Kompara 13, Besedič 17 (9:11), Brodnik 29 (5:6), Muha 12, Ličan 4 (4:4). STEFANEL: Bobicchio 12 (6:6), Iust (0:1), Gatto 11 (9:11), Colmani 13 (7:8), Riva 4 (2:2), Vitez 28 (4:5), Bertolotti 16 (6:7).

LJUBLJANA — Po nedeljskem porazu v Gorici proti Segafredu je tržaški Stefanel tudi v sinočnjem kolu turnirja Alpe - Adria visoko izgubil tokrat v Ljubljani proti domačemu moštvu Minerala Slovana. Ljubljanci so vseskozi vodili in njihova

zmaga ni bila nikoli v dvomu.

V vrstah domačinov so bili najboljši Brodnik, Besedič in Muha, pri Tržacanih pa so največ pokazali Vitez, Gatto in Bertolotti. (D. Beržan)

Drevi v italijanskem pokalu

Segafredo - Fantoni

V okviru italijanskega košarkarskega pokala bo drevi v Gorici srečanje med domačim Segafredom in videmskim Fantonijem. Čeprav so v tem srečanju favoriti Videmčani, je pričakovati zanimiv boj.

Tekma se bo pričela ob 20.30.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

TENIS: ODPRTO PRVENSTVO ZDA Slobodan Živojinović v polfinalu dvojic

NEW YORK — Odprto prvenstvo ZDA je včeraj potekalo v znamenju izločitve Hane Mandlikove (ČSSR). Pri moških dvojicah sta se Jugoslovani Slobodan Živojinović ter Ekvadorec Gonzales uvrstila v polfinale.

OSMINA FINALA

MOŠKI: Wilkinson (ZDA) - Česnikov (SZ) 6:0, 6:2, 6:3

ŽENSKE: Shriver (ZDA) - Jordan (ZDA) 6:4, 6:4, Turnbull (Avstral.) - Mandlikova (ČSSR) 6:4, 1:6, 6:3.

MOŠKE DVOJICE: Nyström (Šve.) - Wilander (Šve.) - Edwards (J. Afr.) - Gonzales (Par.) 6:3, 6:4; ŽENSKE DVOJICE: Graf (ZRN) - Sabatini

(Arg.) - Multon (ZDA), White (ZDA) 6:4, 6:2.

ČETRTOFINALE

MOŠKE DVOJICE: Živojinović (Jugoslavija) - Gomez (Ekv.) - Jordan (ZDA), De Palmer (ZDA) 6:4, 6:4, 6:4.

Šah: od danes v Leningradu

Drugi del dvoboja Karpov - Kasparov

LENINGRAD — Danes se bo v Leningradu začel drugi del šahovskega dvoboja za svetovni naslov med prvakom Garrijem Kasparovom in izvajalcem Anatolijem Karpovom. V današnji prvi partiji bo bele figure imel Karpov.

Po londonskem delu (12 partij) vodi Kasparov s 6,5:5,5.

NOGOMET: sinoči v prvem srečanju Pokala Ž. Race

Zasluzena zmaga proseškega Primorja

Primorje - S. Nazario 1:0 (1:0)

STRELEC: v 40. min. Husu PRIMORJE: Colautti, Roiatz, Signi (Antoni), Milani, Sameš, Livan, Starc, Husu, Olivo, Maranzina, Zaccaria.

S. NAZARIO: Buzzai (Caputo), Chimenti, Apolloni, Franchi, Tomizza, Radivo, Balas (Coslovich), Lanza (Michich), Canazza, Rasman (Canavo), Carone.

V sinočnjem uvodnem srečanju nogometnega turnirja za Pokal Ž. Race je domače Primorje, ki je tudi organizator te prireditve, zaslužno premagalo moštvo San Nazaria.

V prvem polčasu sta si bili ekipi enakovredni, igra pa ni bila kaj pri-

da privlačna. Prosečani pa so povedli s Husujem, ki je izkoristil slabšo odbito žogo branilca gostov.

V drugem polčasu se je igra nekoliko razživela in že v 8. min. je Zaccaria po lepo izvedenem protinapadu zadell prečko. Isti igralec se je v 30. minuti sam predstavil pred vratjem San Nazaria, ki pa je lepo ubranil strel.

Turnir se bo nadaljeval drevi s srečanjem Zarja - San Marco (pričetek ob 20.30). (M. S.)

12. lovorika Jugoslavije

V okviru mednarodnega nogometnega turnirja mladinskih reprezentanc za 12. lovoriko Jugoslavije, na kate-

rem letos sodelujejo Švica, Madžarska, ČSSR in Jugoslavija, bo danes na koprskem stadionu tekma med Jugoslavijo in Švico s pričetkom ob 17. uri. (J. Kreft)

Drevi miting v Vidmu

VIDEM — Drevi bo atletsko društvo Libertas iz Vidma priredilo na stadionu Friuli tekmovalje za memorial Fulvia Coste. Na tem memorialu bo nastopilo poleg boljših italijanskih atletov (Doriova, Mei, Andrei) še nekaj asov svetovnega slovesa, med njimi ameriški atlet na 110 m ovire Campbell, nigerijski tekač na 400 m Innocent Egbunike ter priljubljeni Sebastian Coe.

A liga

1. kolo (14. 9.): Avellino - Fiorentina; Brescia - Napoli; Empoli - Inter; Milan - Ascoli; Roma - Como; Sampdoria - Atalanta; Torino - Verona; UDINESE - Juventus.

2. kolo (21. 9.): Ascoli - Empoli; Atalanta - Roma; Como - Torino; Fiorentina - Sampdoria; Inter - Brescia; Juventus - Avellino; Napoli - UDINESE; Verona - Milan.

3. kolo (28. 9.): Avellino - Napoli; Brescia - Fiorentina; Empoli - Juventus; Milan - Atalanta; Roma - Verona; Sampdoria - Como; Torino - Ascoli; UDINESE - Inter.

4. kolo (5. 10.): Ascoli - Avellino; Atalanta - Empoli; Como - Brescia; Fiorentina - UDINESE; Inter - Roma; Juventus - Milan; Napoli - Torino; Verona - Brescia.

5. kolo (12. 10.): Atalanta - Ascoli; Avellino - Como; Fiorentina - Juventus; Milan - Inter; Roma - Brescia; Sampdoria - Napoli; Torino - Empoli; UDINESE - Verona.

6. kolo (19. 10.): Ascoli - Juventus; Brescia - UDINESE; Como - Fiorentina; Empoli - Milan; Inter - Sampdoria; Napoli - Atalanta; Torino - Roma; Verona - Avellino.

7. kolo (26. 10.): Ascoli - Como; Atalanta - Torino; Avellino - UDINESE; Fiorentina - Verona; Juventus - Inter; Milan - Brescia; Roma - Napoli; Sampdoria - Empoli.

Ker Palermo še ni uredil svojega ekonomskega statusa (rok zapade 9. t.m.), je na sporedu B lige označen z »X«.

Nogometni spored A in B lige

8. kolo (2. 11.): Brescia - Sampdoria; Como - Juventus; Empoli - Roma; Milan - Fiorentina; Napoli - Inter; Torino - Avellino; UDINESE - Ascoli; Verona - Atalanta.

9. kolo (9. 11.): Ascoli - Fiorentina; Atalanta - Como; Avellino - Brescia; Empoli - Verona; Inter - Torino; Juventus - Napoli; Roma - UDINESE; Sampdoria - Milan.

10. kolo (23. 11.): Brescia - Torino; Como - Inter; Fiorentina - Roma; Juventus - Atalanta; Milan - Avellino; Napoli - Empoli; UDINESE - Sampdoria; Verona - Ascoli.

11. kolo (30. 11.): Atalanta - Brescia; Como - UDINESE; Empoli - Fiorentina; Inter - Avellino; Napoli - Verona; Roma - Juventus; Sampdoria - Ascoli; Torino - Milan.

12. kolo (14. 12.): Ascoli - Roma; Avellino - Sampdoria; Brescia - Empoli; Fiorentina - Inter; Juventus - Torino; Milan - Napoli; UDINESE - Atalanta; Verona - Como.

13. kolo (21. 12.): Atalanta - Avellino; Brescia - Verona; Empoli - UDINESE; Inter - Ascoli; Napoli - Como; Roma - Milan; Sampdoria - Juventus; Torino - Fiorentina.

14. kolo (4. 1. 87): Ascoli - Brescia; Avellino - Empoli; Como - Milan; Fiorentina - Napoli; Inter - Atalanta; Juventus - Verona; Sampdoria - Roma; UDINESE - Torino.

15. kolo (11. 1.): Atalanta - Fiorentina; Brescia - Juventus; Empoli - Como; Milan - UDINESE; Napoli -

Ascoli; Roma - Avellino; Torino - Sampdoria; Verona - Inter.

B liga

1. kolo (14. 9.): Arezzo - Cagliari; Bologna - Catania; Cremonese - TRIESTINA; Vicenza - Taranto; Lecce - Campobasso; Messina - Bari; Parma - Lazio; Pisa - Modena; Sambenedettese - Genoa; X - Cesena.

2. kolo (21. 9.): Bari - Parma; Cagliari - Vicenza; Campobasso - Bologna; Catania - Cremonese; Cesena - Arezzo; Genoa - X; Lazio - Messina; Modena - Lecce; Taranto - Pisa; TRIESTINA - Sambenedettese.

3. kolo (28. 9.): Arezzo - Bari; Bologna - Genoa; Cremonese - Taranto; Vicenza - Modena; Lecce - TRIESTINA; Messina - Cagliari; Parma - Campobasso; Pisa - Catania; Sambenedettese - Cesena; X - Lazio.

4. kolo (5. 10.): Bari - Pisa; Cagliari - X; Campobasso - Sambenedettese; Catania - Lecce; Cesena - Cremonese; Genoa - Arezzo; Lazio - Bologna; Modena - Parma; Taranto - Messina; TRIESTINA - Vicenza.

5. kolo (12. 10.): Arezzo - Campobasso; Bologna - TRIESTINA; Catania - Modena; Cremonese - Lazio; Vicenza - Genoa; Lecce - Bari; Parma - Messina; Pisa - Cesena; Sambenedettese - Cagliari; X - Taranto.

6. kolo (19. 10.): Bari - TRIESTINA; Bologna - Vicenza; Cagliari - Cremonese; Genoa - Campobasso; Lazio -

Catania; Messina - Cesena; Modena - Arezzo; Pisa - Sambenedettese; Taranto - Parma; X - Lecce.

7. kolo (26. 10.): Arezzo - Messina; Bari - X; Campobasso - Lazio; Catania - Sambenedettese; Cesena - Taranto; Cremonese - Genoa; Vicenza - Pisa; Lecce - Bologna; Parma - Cagliari; TRIESTINA - Modena.

8. kolo (2. 11.): Bologna - Arezzo; Cagliari - Campobasso; Genoa - TRIESTINA; Lazio - Bari; Messina - Cremonese; Modena - Cesena; Pisa - Parma; Sambenedettese - Vicenza; Taranto - Lecce; X - Catania.

9. kolo (9. 11.): Arezzo - Parma; Bari - Cagliari; Campobasso - Pisa; Cesena - Lazio; Cremonese - Bologna; Vicenza - Catania; Lecce - Sambenedettese; Messina - Genoa; Modena - Taranto; TRIESTINA - X.

10. kolo (16. 11.): Bologna - Messina; Cagliari - Cesena; Catania - Campobasso; Vicenza - Bari; Lazio - Modena; Parma - Lecce; Pisa - Genoa; Sambenedettese - Arezzo; Taranto - TRIESTINA; X - Cremonese.

11. kolo (23. 11.): Bari - Bologna; Campobasso - X; Cesena - Vicenza; Cremonese - Sambenedettese; Genoa - Modena; Lazio - Taranto; Lecce - Arezzo; Messina - Pisa; Parma - Catania; TRIESTINA - Cagliari.

12. kolo (30. 11.): Arezzo - Cremonese; Bologna - Parma; Cagliari - Taranto; Campobasso - Cesena; Catania - Genoa; Vicenza - X; Lecce - Pisa; Modena - Bari; Sambenedettese -

se - Lazio; TRIESTINA - Messina.

13. kolo (7. 12.): Cagliari - Bologna; Cesena - Bari; Cremonese - Campobasso; Genoa - Lecce; Lazio - TRIESTINA; Messina - Modena; Parma - Vicenza; Pisa - Arezzo; Taranto - Catania; X - Sambenedettese.

14. kolo (13. 12.): Arezzo - Lazio; Bari - Cremonese; Bologna - Pisa; Campobasso - Taranto; Catania - Messina; Genoa - Cagliari; Lecce - Vicenza; Modena - X; Sambenedettese - Parma; TRIESTINA - Cesena.

15. kolo (21. 12.): Cagliari - Lazio; Catania - Arezzo; Cesena - Lecce; Cremonese - Modena; Vicenza - Campobasso; Parma - Genoa; Pisa - TRIESTINA; Sambenedettese - Bologna; Taranto - Bari; X - Messina.

16. kolo (4. 1. 1987): Arezzo - Vicenza; Bari - Catania; Cesena - Parma; Cremonese - Lecce; Lazio - Genoa; Messina - Sambenedettese; Modena - Cagliari; Taranto - Bologna; TRIESTINA - Campobasso; X - Pisa.

17. kolo (11. 1.): Arezzo - Taranto; Bologna - X; Campobasso - Bari; Catania - TRIESTINA; Genoa - Cesena; Vicenza - Messina; Lecce - Lazio; Parma - Cremonese; Pisa - Cagliari; Sambenedettese - Modena.

18. kolo (18. 1.): Bari - Genoa; Cagliari - Catania; Cesena - Bologna; Cremonese - Vicenza; Lazio - Pisa; Messina - Lecce; Modena - Campobasso; Taranto - Sambenedettese; TRIESTINA - Parma; X - Arezzo.

19. kolo (25. 1.): Arezzo - TRIESTINA; Bologna - Modena; Campobasso - Messina; Catania - Cesena; Genoa - Taranto; Vicenza - Lazio; Lecce - Cagliari; Parma - X; Pisa - Cremonese; Sambenedettese - Bari.

RITMIČNA GIMNASTIKA: pod vodstvom Mije Ušaj - Češcut

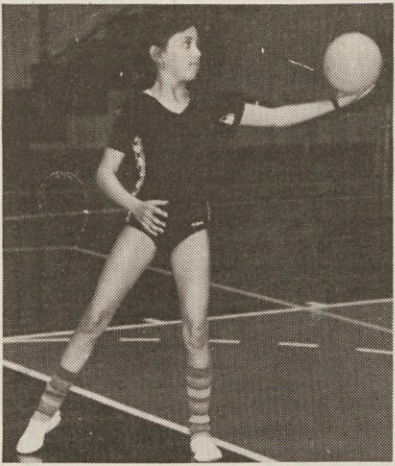
Mlade domovke že pridno vadijo

V soboto jih čaka prvi nastop

Tudi za mlade domovke, članice odseka za ritmiko, so se počitnice končale. Ta teden so namreč pričele z vajami pod vodstvom Mije Ušaj-Češcut, (letos bosta skupine vodili še Marta Primožič in Damjana Češcut) ki je v vseh teh letih skrbela za to športno zvrst pri mestnem društvu.

Takojšen začetek z vajami je tudi upravičljiv, saj bodo goriške ritmičarke že v soboto, 6. septembra, nastopile v Novi Gorici ob 80-letnici Goriških železnic. Spored, ki ga bodo goriške športnice predstavile, bo obsegal točke, ki so jih naša dekleta že predstavila na raznih prireditvah in povsod žele odobranje občinstva.

Letošnja sezona pa bo tudi za domovke nadvse pomembna, saj poleg rednih nastopov in tekmovanj, jih čaka pomembna prireditev, na kateri

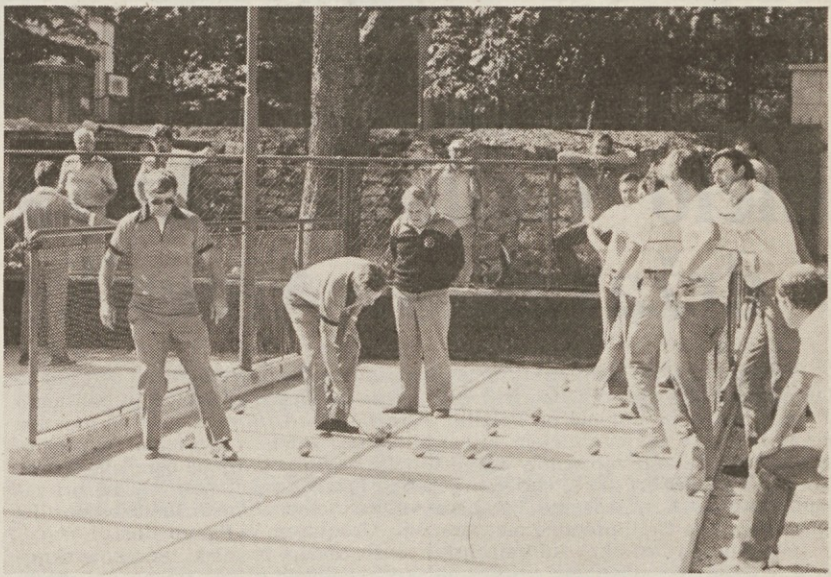
bodo sodelovale. Gre za 100-letnico Sokola na Goriškem, ki jo bo naša krovna športna organizacija primerno počastila.

Kot smo izvedeli od vaditeljice same, bodo treningi do 18. septembra vsak dan in sicer od 15. do 16.30. Kasneje pa bodo vaje dvakrat tedensko. Novost letošnje sezone pa predstavlja baletna šola, ki bo na sporedu vsako soboto. Šolo bo vodila bivša Domova predstavnica Laura Legiša.

Vodstvo odseka za ritmiko in orodno telovadbo pri SZ Dom vabi vse, ki bi radi pristopili k tej športni zvrsti, naj se zgledajo kar med treningi v Kulturnem domu. Posebno vabilo velja mladim dekletom, ki so letos prvič prestopila šolski prag.

Na sliki Raffaella Varrone, lanskoletna društvena prvakinja.

Prodoren uspeh Poletovega turnirja

Nedeljski Poletov balinarski turnir je povsem uspel tako zaradi odlične organizacije kot tudi zaradi kakovostnih bojov, ki so jih pokazale ekipe. Na sliki: trenutek z nedeljskih bojov na Opčinah

V organizaciji ŠD Meblo Nova Gorica

V nedeljo tradicionalna rekreativna akcija

6. juriš na Lokve

Športno društvo MEBLO iz Nove Gorice organizira v nedeljo, 7. septembra, tradicionalno kolesarsko rekreativno akcijo 6. JURIS NA LOKVE. Akcija je netekmovalnega značaja, do sled pa je na njej nastopilo kar 556 kolesarjev, veliko med njimi tudi iz sosednje Italije.

Start akcije bo ob 9. uri pred salonom Meblo v Novi Gorici, cilj pa v 23 km oddaljenih Lokvah na nadmorski višini 965 m, kar pomeni do bodo morali udeleženci premagati višinsko razliko blizu 850 m.

Organizator je letos poskrbel za presenečanja pri nagrajevanju, saj bo na voljo lepo število praktičnih nagrad, ki bodo izžrebane med vsemi udeleženci akcije.

Vsak udeleženec bo po prihodu na cilj dobil posebno kolajno, najbolj množična ekipa pa tudi pokal organizatorjev.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel TOZD Trgovina Meblo in Trgovina s kolesi Čuk iz Gorice.

RAJMOND KOLENC

Priprave naših nogometnih enajsteric za bližnje prvenstvo

A. Ferletič (Mladost): »Za boljšo uvrstitev na lestvici«

»Ekipa je še v pripravljalni dobi in treba bo še mnogo dela, preden bomo prišli do zadovoljive forme. Cilji so navsezadnje slednji: dobro se moramo uvrstiti na lestvici, pozabiti moramo na neuspehe v zadnjem prvenstvu. Vsekakor pa nočem skrivati nobenih prevelikih ambicij. Videli bomo, kako bo ekipa reagirala. Mislim pa, da ni pravilno govoriti o nobenih načrtih prav pred začetkom prvenstva, ko niso še bile rešene vse težave.«

Tako je namreč v skopih besedah povedal trener doberdobske Mladosti Aldo Ferletič in je pravzaprav pokazal še delno nerešeno sliko ekipe, ki bo branila barve kraškega moštva.

Mladost je letos upala, da bo utegnili sestaviti ekipo le z vaščani. Vendar se je nekaj zataknilo. Največji problem je namreč pomanjkanje vratarja. Sandi Gergolet bo ostal še leto na posodo pri Sovodnjah in to je številne navijače razočaralo. Drugi vratar Dario Zanier je imel prometno nesrečo in ne bo mogel več časa stopiti na igrišče. Tako je problem res velik. Kaže

pa, da je vodstvo že začelo iskati nekoga, ki bi moral nadomestiti oba.

Doberdobska ekipa bi se rada ojačila še v napadu. Spet se bo namreč vrnil pred svoje občinstvo Hilarij Kobal. Poleg tega pa se bo spet vrnil k Mladosti Semolič, ki je nekaj časa igral pri Isonzu. Tudi Kobalov brat Edi bo

Predsednik Dario Gergolet nam je dal še slednjo izjavo: »Na prvo mesto postavljam to, da pridobimo na ugledu. Tega smo namreč lansko leto v veliki meri zapravili in letos moramo nadoknaditi zamujeno. Poleg tega letos ekipa sloni na nadvse prenovljenem mladem kadru. Vsi odborniki so bili do pred nekaj leti igralci, zato probleme bolje razumejo in jih je tudi lažje reševati. Tudi določeno vzdušje mora priti zopet na dan. V zadnjih letih je bilo namreč preveč trenja med vodstvom in igralci.«

Ekipa SZ Mladost iz Doberdoba bo letos nastopila z naslednjimi igralci: VRATAR: A. Bruni (letnik 1953), OBRAMBA: Dimitrij Lakovič (1968), David Lakovič (1961), S. Pahor (1953), L. Frandolič (1960), F. Devetak (1965), D. Devetak (1962), S. Semolič (1961). SREDNJA VRSTA: D. Frandolič (1952), A. Lavrenčič (1961), E. Kobal (1964), E. Gergolet (1961), I. Marušič (1965), D. Schlauzero (1955). NAPAD: D. Argentin (1968), H. Kobal (1961), C. Kosič (1964).

MARKO JARČ

Naše namiznoteniško društvo pred pomembnimi tekmovanji

Temeljite priprave Krasovih predstavnikov

Prve dni avgusta so se tudi za Krasove namiznoteniške igralce in igralke končale počitnice. Takrat so namreč najmlajši in začetniki zopet prišli za lopar. Priprave so potekale v zgoščenih telovadnicah dvakrat dnevno pod vodstvom Matjaža Serčerja, priznanega trenerja iz matične domovine, kjer je v lanskoli sezoni vodil žensko ekipo Olimpije iz Ljubljane.

Priprave so mladi pingpongasi začeli s kondicijo, šele nato so stopili na mizo. Resno in brez odmora so trenirali do 15. avgusta, nakar so se z belo žogico spoprijeli še mladinci in člani. Tudi ta skupina je imela štiri ure in pol treninga dvakrat dnevno vse do konca avgusta. Zjutraj je vadila v glavnem tehniko, to se pravi pridobivanje avtomatizacije in povezovanja udarcev, popoldne pa je bil trening usmerjen bolj v taktične variante in osvajanju osnovne kondicije.

Od 8. do 17. avgusta so se udeležili slovenskih republiških priprav tudi trije predstavniki mladinske ekipe Krasa: Igor Milič, Alenka Obad in Tanja Ukmar.

Treninki so se odvijali v Cerknici blizu Postojne, kjer so igralci tudi prebivali. Na pripravah so bili prisotni vsi najboljši mladi slovenski igralci in trenerji iz matične domovine. Za mizo je bilo dnevno vadbe cele štiri ure, poleg tega pa so imeli še uro kondicijskega treninga. Urili so predvsem hitrost, vzdržljivost in gibljivost. V edinem prostem popoldnevu so organizatorji priredili izlet v Rakov Škocjan.

Pred odhodom pa je bil zanimiv turnir, v katerem so se Krasovi igralci še kar dobro odrezali.

Naši igralci so se torej vrnil domov z mnogimi pridobitvami in novimi izkušnjami, ki bodo v bodoče prav gotovo pozitivno vplivale na njihovo igro.

Sezona se je začela z resnim in trdim delom, saj čakajo Krasove pingpongaše kaj kmalu važna in zanimiva tekmovanja.

(A. U.)

obvestila

ŠK KRAS obvešča vse zainteresirane, da lahko nabavijo kupone ter rezervirajo teniško igrišče v Zgoniku v tajništvu športno-kulturnega centra ob ponedeljkih od 19.30 do 20.30.

ŠD PRIMORJE obvešča, da so treningi za mlade nogometaše (od letnika 1970 do letnika 1978) ob torkih, sredo, četrtek in petkih od 17. do 19. ure na proseškem igrišču.

SZ DOM obvešča, da bo v torek, 9. septembra, prvi trening igralcev propaganda - minibasket (letniki 1972 in mlajši) v telovadnici Kulturnega doma s pričetkom ob 15. uri.

ZSSDI obvešča, da se ODOBJKARSKI TEČAJ za začetnike prične danes, 3. t. m. v Zgoniku. Zbirališče ob 8.30 pred osnovno šolo v Zgoniku.

Predprvenstveni nogometni turnirji

Živahna dejavnost naših

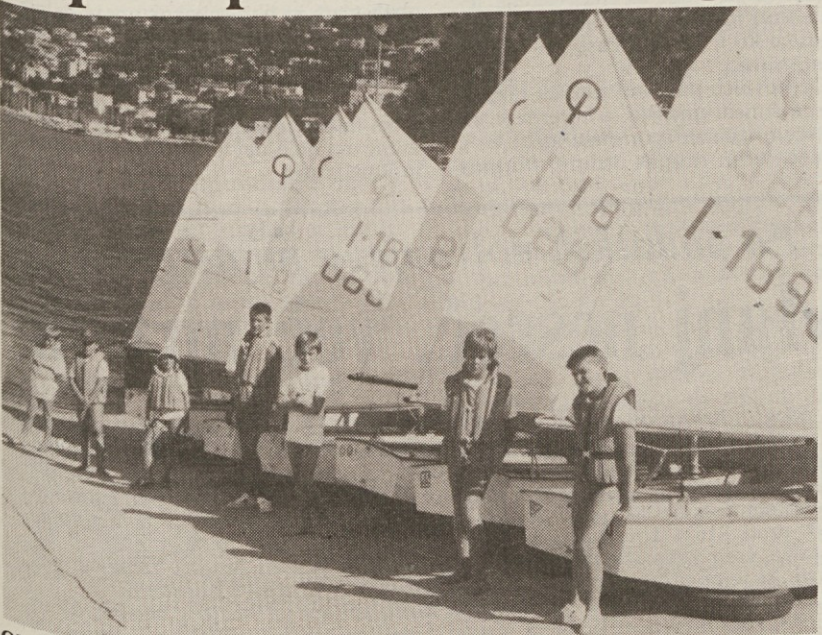
Konec septembra se bo tudi na Goriškem začelo nogometno prvenstvo 3. amaterske lige, v katerem bodo igrali vsi trije slovenski predstavniki. Juventina, Mladost in Sovodnje so že pričeli s pripravami, ki so uvodoma obsegale predvsem izboljšanje telesne pripravljenosti. Ta in prihodnji teden pa se bodo pričeli že tradicionalni predprvenstveni turnirji, na katerih bodo sodelovale tudi naše enajsterice. Iz informacij, ki jih imamo, vemo, da se bosta Mladost in Sovodnje udeležili turnirja v Zagreju, ki se bo pričel jutri, 4. septembra. Poleg dveh slovenskih ekip bodo na turnirju nastopili še Sagrao in Poggio. Prvo srečanje jutri (ob 20. uri) bo prav med obema italijanskima postava, ob 21.45 pa bo sledila tekma med Sovodnjami in Mladostjo, ki bo pomenila predprvenstveni derbi. Naslednje kolo tega turnirja bodo odigrali v torek, 9. septembra (ob 20. uri Sovodnje-Sagrao, ob 21.45 Mladost-Poggio), sklepní srečanja pa bosta v petek, 12. septembra (ob 20. uri Sovodnje-Poggio, ob 21.45 Mladost-Sagrao).

Sovodnjska enajsterica bo 6. in 7. septembra sodelovala tudi na turnirju v Biljah, ob priložnosti 40-letnice tamkajšnjega društva Partizan. V soboto ob 15.10 se bodo pomerili z enajsterico Vozil, naslednjega dne pa bodo igrali za 3. oziroma 1. mesto, odvisno od sobotnega izida srečanja.

Drugi predprvenstveni slovenski derbi pa bo po vsej verjetnosti na turnirju Barbieri v Zdravščini, kjer bodo sodelovale ekipe Poggia, Sagrao, Sovodnje in Juventine. Polfinalni tekmi bosta v nedeljo, 14. septembra, finalni pa v nedeljo 21. t. m.

SZ Mladost bo 21. septembra pripravilo memorial Devetaka, na katerem bodo poleg domačinov nastopile še enajsterice Primorca, Fincantierija in ekipa z onstran meje.

Lepo uspela Sirenina regata

Ob koncu tečaja so pri Sireni priredili uspelo regato, na kateri so udeleženci (na sliki) pokazali že dobro znanje. Da pa bi povsem osvojili »jadrnalne veščine«, pa bodo morali seveda vztrajati z vadbo in se udeleževati regat

telovadnice in igrišča v stvarnosti šolske zamejske telesne vzgoje

Osnovne šole na Goriškem

Z večjo dejavnostjo, do katere je prišlo na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v zadnjem petletju na področju telesnovzgojnih dejavnosti, so se zaostrila vprašanja razpoložljivosti pokritih prostorov in igrišč. Trenutno je položaj v splošnem tak, da lahko zatrdimo, da bi bili učni načrti telesne vzgoje in zaključnih srečanj in prireditev smešljivi, če bi bili razpoložljivi prostori bolj opremljeni, oz. da bi ponekod bila vadbena površina večja.

Tako recimo v Doberdobi, kjer imajo na razpolago malo opremljeno telovadnico, ki v zimskem času ne dovoljuje razvijanja dejavnosti, ki presega uporabo malega in velikega orodja. Na prostem pa je občinska uprava poskrbela za povečanje že obstoječega igrišča v okolju, ki je že samo po sebi zelo razsežno.

V Jamljah razpolagajo z zunanjim igriščem, ki tudi ni utesnjeno, temveč dovoljuje — ob lepem vremenu seveda — nekaj osnovnih atletskih dejavnosti (teki, meti).

Na Vrhu bo morda dojemljivo od sled uporabljati večnamensko središče, ki ga je opremila vaška skupnost v okviru namenske ustanovitve Zadruga in ki razpolaga z igriščem za mali nogomet ter ploščo za ostale moštvene igre.

V Sovodnjah smemo trditi, da so vsa vprašanja rešena z občinsko telovadnico s približno 600 kvadratnimi metri in z zavidljivo opremo; tudi zunanega prostora, čeprav neopremljenega, je precej. V Rupi so razmere precej bolj utesnjene, saj imamo za potrebe telesne vzgoje na razpolago le večjo sobo. Tudi štandreaška osnovna šola dela v zadovoljljivih, čeprav ne odličnih pogojih: ima namreč na razpolago občinsko telovadnico (približno 550 kvadratnih metrov), ki je bila zgrajena zelo blizu šolskega poslopja, ni pa ta objekt opremljen za potrebe osnovnih šol.

Šole v mestu imajo na razpolago telovadnico Kulturnega doma po dogovoru med ravnateljstvom in goriško občinsko upravo. 560 kv. m. prostora in izdatna ter primerna oprema zagotavljajo odlične pogoje dela. Seveda je

za šolo Franceta Bevka telovadnica nekoliko oddaljena.

Tako ta šola kot šola Otona Župančiča imata tudi zunanji prostor za možnosti organizirane vadbe, čeprav brez opreme. V Pevmi in Podgori ni razpoložljivega prostora ne na odprtem ne na pokritem. V Števerjanu uporabljajo za potrebe telesne vzgoje večnamenski prostor v šolski stavbi (približno 100 kv. m.) s premičnim malim orodjem.

Končno omenimo še Romljan, kjer imajo v šolski stavbi skupaj z italijanskimi učenci približno 60 kv. m. prostora z orodjem, ki je primerno za osnovnošolsko starost.

(R. A.)

PREŽIVITE RAZBURLJIV VEČER NA HIPODROMU MONTEBELLO

nocoj ob 20.45

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir, v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -, za organizacije in podjetja mesečno 500 -, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

3. septembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po poročanju brazilske revije *Veja* Licio Gelli se skriva v državah J. Amerike

SAO PAULO — Italijanski framašonski kolovodja Licio Gelli, za katerim so italijanske sodne oblasti izdale več tiralic, ker ga sumijo finančnih in političnih zločinov, naj bi se potepal po Braziliji, Paragvaju in Urugvaju, povsem brezskrben in zakrit za novim obličjem, ki naj bi mu ga »izdelali« specialisti za plastično kirurgijo. Tako je zapisano v zadnji številki najbolj razširjene brazilske teden-ske revije »Veja«, ki zatrjuje, da so posebne brazilske policijske službe pri zadnjih preiskavah za odkritje bivališča voditelja tajne prostozidarske lože P2 ugotovile, da se Gelli premika med Brazilijo, Urugvajem in Paragvajem.

»Po mnenju častnikov informacijskih služb, dodaja brazilski tednik, je skrajno težko uloviti pobeglega prostozidarskega kolovodjo, ker ga po eni strani vsestransko podpirajo zvesti pristaši njegove tajne lože, po drugi strani pa ga je malone nemogoče prepoznati po operaciji, ker nobena tajna služba nima podatkov o njegovem »novem« obrazu.« Brazilske policijske oblasti niso vesti niti potrdile niti zanikale, da je Gelli zares našel zatočišče pri vplivnih južnoameriških framašonih, ki jih je imel na spisku svoje tajne lože P2 kar precej.

Kontrolorji poletov zakrivili nesrečo?

LOS ANGELES — Združenje mehiških pilotov je obtožilo ameriške kontrolorje poletov, da so odgovorni za nesrečo, ki se je pripetila pred 3 dnevi v Los Angelesu in ki je zahtevala nad sedemdeset človeških življenj. Do nesreče je prišlo zaradi trčenja med linijskim letalom DC 9 mehiške letalske družbe in majhnim motornim letalom vrste piper. Po mnenju mehiških pilotov obstaja možnost napake kontrolorjev poleta, čeprav bo za dokončno sodbo treba počakati rezultate preiskave.

Po vesteh iz drugih virov pa naj bi pilota malega piperja zadela kap le nekaj minut pred trčenjem in naj bi bil to najbrž dejanski vzrok letalske nesreče.

Na sliki: prizorišče tragedije

Po zamisli organizacije UNCTAD Reprogramiranje mednarodnih dolgov po shemi postopka za stečaj podjetij

ŽENEVA — Široki pahljači predlogov in pobud za reševanje svetovne krize dolgov se je te dni priključila dobro izdelana zamisel Konference združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD), ki je zasnovana na znanih konceptih organiziranega »bankrota« nesolventnih podjetij. Po tej zamisli, ki jo vsebuje letošnje poročilo UNCTAD, bi morali zadolženim državam omogočiti »s preosnovo« dolgov »stečaj« na način, ki ga uporabljajo nesolventna podjetja v državah z mednarodnimi krediti. Za obrazec so vzeli ameriški zakon o stečaju, ki omogoča dolžnikom, da se pogajajo z dajalci kreditov o »preustroju« dolgov in povečanju sposobnosti njihovega ločevanja.

V zamisli UNCTAD za »preosnovo« mednarodnih dolgov ni vsebovana nikakršna potencialna grožnja zadolženim državam, ampak samo stvarna možnost, da se reševanje krize, nastale zaradi dolgov, postavi na gospodarsko podlago. Sedanje »restrukturiranje« dolgov držav v razvoju zagotavlja denarno sposobnost dolžnikov, ne ovira pa razvoja in gospodarske rasti, pogoja za premagovanje krize vračanja kreditov.

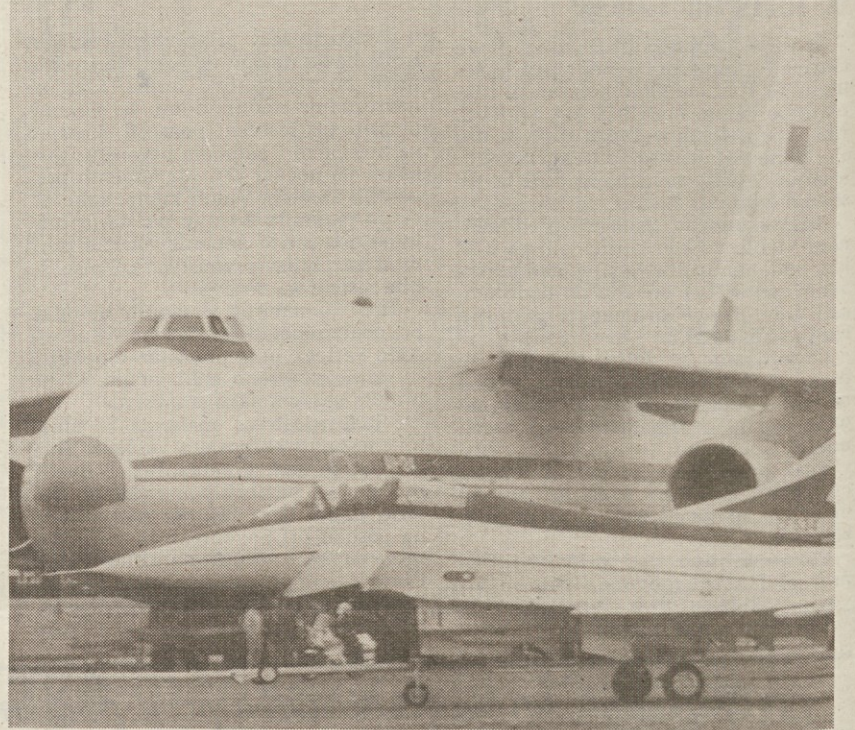
Ideja o »reorganizaciji« dolgov po neke vrste nadzorovanem »stečaju«, ki predpostavlja avtomatsko ukinitve obveze odplačevanja, je bila tudi poprej prisotna v UNCTAD, vendar ni vzbudila zadostnega zanimanja. O njej je bila beseda tudi v resoluciji posveta UNCTAD v septembru 1980. leta, ko so pojasnili smernice za »odpravljanje težav pri vračanju

dolgov«. To je bila dejanska osnova za preureditev dolgov v okviru spodbujanja razvoja.

Kot izhaja iz najnovejšega poročila UNCTAD, te osnove niso v zadostni meri razumeli. Morda ni bila v zadostni meri izdelana. V njej ni beseda o »stečaju«, ampak o »aktualnih plačilno-proračunskih težavah, v katerih vračanje dolgov igra glavno vlogo in terja hitro pomoč«. Ta akcija predpostavlja sprejem gospodarskega programa, ki bi podkrepil plačilno-proračunski položaj dolžnikov v skladu z izboljšanjem pogojev za razvoj. Ta program bi podprle tudi države, ki so dale kredite.

Takšna razvojna logika označuje nov koncept UNCTAD za gospodarsko »reformo« dolgov. Novo je to, da prvič daje možnost sprejema zakonskega postopka bankrota, ki dolžniku »omogoča temeljno zaščito in določen časovni premor, da lahko svobodneje diha« brez pritiska upnikov. V shemi UNCTAD za reformo dolgov držav v razvoju je rečeno, da veljajo terjatve od tistega dne dalje, ko dolžnik prinese sklep o bankrotu. Istočasno prenehajo teči interesi na osnovni dolg. Vsi dolgovi avtomatsko zamrznejo, s tem pa se dolžniku nudi »kritična zaščita, potrebna za preureditev poslova«. UNCTAD ugotavlja, da taki aranžmaji za reorganizacijo dolgov in poslov bankrotiranih dolžnikov ne obstajajo na mednarodni ravni. Vedno se pojavljajo pravne prepreke za njihov sprejem, zato bi bilo potrebno v tej smeri angažirati tudi mednarodno diplomacijo.

Letala na razstavi

V teh dneh se je v kraju Fanborough, južno od Londona, začela svetovno znana razstava letalske proizvodnje raznih držav. Na sliki orjaško sovjetsko letalo AN-124 in eksperimentalno britansko lovsko letalo EAP.

Kmečka vojna

Riše:
Ž. LORDANIČ
47.

Na pobudo voditeljev obeh držav Afriški državi Gana in Burkina Faso razmišljata o združitvi v federacijo

DAKAR — Če bo vse šlo po načrtih, bosta leta 1996 izginili dve državi s političnega zemljevida Afrike, in sicer Gana ter Burkina Faso (bivša Zgornja Volta), iz katerih se bo rodila nova država, ki je zaenkrat še brez imena. Za združitev se zavzemata voditelja obeh držav, to je burkinski kapetan Thomas Sankara in ganski poročnik Garry Rawlings. Letošnjega 16. avgusta sta v tem smislu podpisala protokol in ustanovila mešano komisijo, ki bo izdelala koledar za integracijo držav na političnem, gospodarskem in kulturnem področju.

Končni cilj je osnovevanje svojevrstne konfederacije med državama, katerih ljudstva so sicer že zdavnaj med sabo dokaj povezana po kulturi, navadah in verstvih. Sedanje politične meje, podedovane iz kolonialne preteklosti, so jim v vsakdanjem življenju prej v napoto kot v korist. To dokazuje med drugim primer ljudstva Mosi, ki se v glavnem ukvarja s poljedelstvom in živinorejo. Naseljeno je v mejah Burkinke Faso, toda že stoletja obdeluje plodno zemljo, ki leži v sedanji Gani. Ta tradicija je tako zakoreninjena, da se noben mosovski mladenič ne oženi, če poprej ni bil »tam doli«, se pravi na plantažah v Gani. Ta izkušnja je pri Mosih postala nekakšno merilo zrelosti.

Takšni pojavi so sicer zelo pogosti v vsej Afriki in napovedano združitev Burkinke Faso z Gano bi s tega vidika lahko imeli celo za korak na poti k ustanovitvi Združenih držav Afrike, o kateri so nekoč sanjali in delali načrte veliki misleci, kot je bil Kwame Nkrumah. Mlada državnik Sankara in Rawlings sta na svojem sestanku imela to perspektivo pred očmi, načrt za združitev svojih držav pa sta povezala z nekoliko bolj realistično vizijo Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav. O tej skupnosti med drugim že

obstaja sporazum, ki sta ga podpisali tudi Burkina Faso in Gana.

Kaže, da se za združitev bolj ogreva burkinski predsednik kot pa ganski. Sankara je namreč že lani, brž ko se je zamisel porodila, zahteval »konkretna koraka«. Do tega je zdaj prišlo. Nedavno podpisani protokol predvideva sprostitev trgovinskih izmenjav med državama, njuno sodelovanje na carinskem področju, svobodno gibanje ljudi in kapitalov, sodelovanje v prevozništvu (Burkina Faso nima morja in se zato poslužuje ganskih pristanišč), ustanovitve skupnih energetskih obratov itd. Med drugim je že sklenjeno, da bo v obeh državah postalo obvezno učenje angleškega in francoskega jezika. Prvi jezik je zdaj v rabi v Gani, medtem ko v Burkinini Faso prevladuje francoščina.

Opazovalce posebno zanima razplet enega izmed vprašanj, o katerih je bil dosežen načelen sporazum: kako bo z ustanovitvijo skupne valute. Burkina

Faso in Gana imata povsem različna denarna sistema. Prva namreč pripada tako imenovanemu »območju franka« skupno z desetino drugih zahodnoafriških držav, katerih skupno valuto garantira francoski frank. Gana pa ima svojo enoto - sedi, ki je bila dolgo let brez prave vrednosti na mednarodnih denarnih tržiščih. A zdaj ni več tako. V Gani menjajo ameriški dolar uradno za 90, na črno pa za 180-190 sedijev. To je izreden uspeh, če pomislimo, da je do nedavnega bila razlika med uradnim in črnim tečajem 20-krat večja. Postavlja se tako vprašanje, kaj se plača: ali Gani pristopiti k območju franka ali Burkinini Faso iz njega izstopiti. Za odgovor, oziroma za odločitev obeh vlad, ki bo vsekakor imela dalekosežne posledice, bo treba še počakati, kot sicer na marsikatero drugo vprašanje, povezano s snovanjem nove državne tvorbe. Kot rečeno, leta še nima imena, a razumljivo je, da to trenutno ne dela največjih skrbi Sankari in Rawlingsu.

Po podatkih notranjega ministrstva Manj nesreč, več mrtvih

RIM — Italijanski vozniki so bili na splošno med poletjem bolj disciplinirani, vendar so zakrivali hujše nesreče kot v prejšnjem letu. Ta, delno protislovna ocena, izhaja iz podatkov notranjega ministrstva o prometu na italijanskih cestah od 13. julija do 31. avgusta. V tem obdobju je bilo 354 prometnih nesreč manj kot v lanskem letu (29.800 proti 30.154), vendar v nesrečah je umrlo 18 ljudi več (1.180 proti 1.162). Tovornjaki so zakrivali dober del nesreč in sicer 2.558 ali 8,6 odstotka vseh zabeleženih nesreč. Če je letošnji poletni promet zahteval več mrtvih, se je pa precej zmanjšalo število ranjenih in sicer za 3,2 odstotka.

Ugotovitev, da so bili vozniki manj disciplinirani pa izhaja iz dejstva, da so policija, karabinjerji in finančni stražniki dali znatno manj glob. Najpogostejši prekrški pa so bili nevarno prehitevanje, neprimerna uporaba luči in prekomerna hitrost.